

سیراقت

سیاق سیاق کا پردہ ہا چاند و گلزار ہے

ماہنامہ سیراقت
81
2013

دہقانہ ل لہندین دوردست

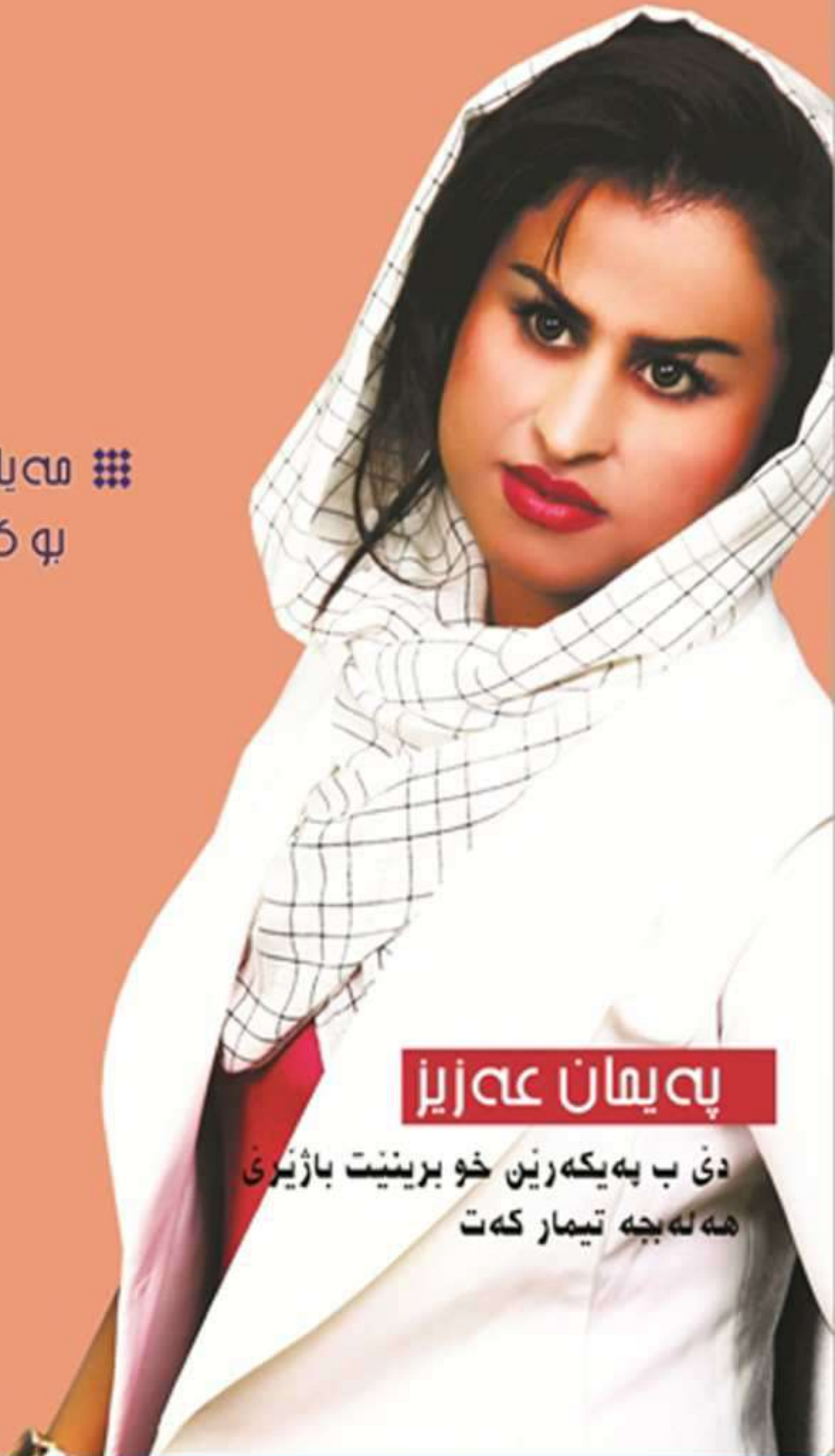
❖ زہمیل فروش دنا شہرا
فارقینی و دہ شہرا پاتیفا دا

❖ مہ یادہ فونای
بو کوردستانی دستریت

❖ تیلسکوپی کیپلہر

۱۷ ملیار نہ ختہ ریت قہ باری
وان وەك یی نہردی دبینیت

پہ یهان عزیز

دنی ب بہ یکہ رین خو برینیت باژیری
ہہ لہ بچہ تیمار کہت

❖ کوردستان و ہہ قرکی دگہل دەمی

ره‌خنه و دروستکرنا جفاکان

خالد دیره‌شی

ره‌خنه کړن، خولقاندنا تشت و ښکار و به‌ره‌مې نوی به و هر دمه‌کې ره‌خنه نه‌ما هنګی ترسا هاشیبوون و یاخیبوونان دروست دبیت و ژ نشکه‌کېښه ته‌خه‌کا جفاکې دې خو ښه‌در بینیت وښ دویرکه‌فتنی ژې که‌له‌ک جاران مالویرانی ب دویف خودا هیلايه و بوویه نه‌گه‌رې ژبه‌ریکچونا شانه‌یا مه‌زنا جفاکې ژبه‌رښې چه‌ندی ژې مه به‌ردوام پیدېښې ب ره‌خنی هه‌یه و ب بزافا ره‌خنه‌فانا و ره‌خنه گرتنیت وان، جفاکیت هه‌رښې ناڅا بووینه و جائترین نموونیت خوشییت ژیانې دروست کړینه.

هه‌تا نوکه ره‌خنه ل دمه‌را مه ب رنګه‌کې کشتې یا کیشې به و ره‌خنه نه بوویه ریکه‌ک بوو هه‌سه‌نګاندن و دپېشدا برنا هه‌ر کاره‌کې نه‌م پې رادبېن، چونکې ره‌خنه بخو دینه‌کوکا خودا ژیک فافارتن و دست نیشانکرنا تشتن باش و نه‌باشه و هیز و دینامیکیا هه‌ر به‌ره‌مه‌کې مروفايه‌تینې ژې دهوندري هه‌شکافتن و هه‌سه‌نګاندن و ل دویف چونا ره‌خنه‌فانی دا دیار دبیت بوو کس و کړیار و لښینیت مروغان، نانکو دښت ره‌خنه گرتن ژې نه ل (ماده‌کې) ب تنې و دست نیشانکری بیت، به‌لکو پیدېښه ره‌خنه تشته‌کې گشتگیر بیت و ل هه‌می بزاف و لښینیت مروفي بهیته گرتن، دا‌کو نه‌م ب کارین جفاکه‌کې ساخلم به‌ره‌م بینین و ببیته پروسیسه‌کا به‌ردوام.

هنده‌ک کس ودها هزر دکه‌ن ره‌خنه گرتن ب تنې نه‌وه کو ره‌خنه‌فان ره‌خنی ل سه‌ر نشیسن و به‌ره‌مې نشیسه‌ران بگړیت، نانکو ره‌خنه گری و ره‌خنی دهیلنه دقالب و چارچوڼه‌کې به‌رته‌نګ و دستنیشان کړی دا و نه‌فه بخو شاشیه‌کا مه‌زده نه‌م توش دبینې، ب دیتنا مه هه‌تا نوکه مه ره‌خنه گری دروست نینه و نه‌گه‌ر هه‌بن ژې (کو یې لې ب گومانم هه‌بن) نابیزم هه‌می لې پتريا وان ل سه‌ر بنیاتی: (ده‌مارگیری، که‌رب لې هه‌بوون، تولفه‌کړن، لیک شکاندن) ناڅا بووینه و نه‌فه ب راستی کارساته و هه‌تا نوکه ره‌خنه‌فانی مه نه شیایه ب رنګه‌کې زانستی سه‌رددرین دکه‌ل ناڅه‌روکا وې شاشین بکه‌ت یا دکه‌ښته به‌ر چافیت وې، به‌لکو به‌ری هه‌ر تشته‌کې بېرا خو ل وې چه‌ندی دلینيته فه کا نه‌و: (لښین، کړیار، نشیسن) چه‌ند دکه‌ل بېر وهزرت وې درینک و دکه‌ل لیک دکوکن و ژنوی دې ره‌خنا خو ب وې باسکی دا به‌ت و یا ژې بهیت دې وان هه‌ر سې تشتیت ل ژوری مه کوټین کړیت نیشا ده‌ت و به‌رچاښې خه‌لکی که‌ت، نه‌فه ژې هه‌دکه‌ریته فه بوو چه‌ند نه‌گه‌ر دکان ژوانا:

هه ژمار

81
كانوونا معززا

سیلاقت

خودانی نیمتیازی

محمهد محسن

ریگفتی یا قاعیده یان یا شیمی

سهرنشیکار

خالد دیرهشی

xaliddereshi63@yahoo.com

دهسته کا نشیکاران

عبداللہ مشہختی

د. ناشتی عبدالولحہ کیم

محمهد عبداللہ ناہیدی

یوسف محمهد سعید

سہردار ہیئتوتی

دہرہینانا ہونہری

ریناس حسہن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا روکنا - ہولیر

فوتو: دلوقان عتمہ

مورینیو باشرین
واہینہری یانہ ییت
چیہانی یہ بو سالا
۲۰۱۲

فہرہاد ناگرہی: ہہمی کلیان پیدھی
ب پشکداری کرنا کچی نینہ

موبایلا سہرنشیکاری: Mobile:0750 464 2107

تہدریس: تامیدی - کانیا مالا

E_mail:govarasilav@yahoo.com Tel: ۰۶۲۷۶۳۳۳۶۹

www.amedye.com: سیلاقت ل سہر تورا نینتہریتتی

- ہہر بابہتی دگہیتہ سیلاقت. بہیتہ بہلاقرن. یان نہ. بو خودانی ناہیتہ زفراندن.
- ژبلی تہو کوتاریت ناھی سیلاقت ل سہر تہم بہرپرسیار نینین ژ ناقرہوکا چ گوتار وبابہتیت دہینہ بہلاقرن

کوردستان و هه‌ئێرکی دگهل ده‌می

ن: جاسم محهمهد کهمال

ب /و/ بابی جوقانی

رۆژا چاری یا سه‌ره‌دانی سیمایی باززگانی ب خوقه دیت و نه‌دامین شاندی چاڤ ب ژۆرا باززگانی و سنعه‌تکاری کهفت و گوهداریا سه‌روکتی وئ کرن کا چاوا باززگانی و سنعه‌تکاری دبزاقی دایه و هه‌ر وه‌سا راده و نه‌و ب ساناهیکرن و هاریکاریا ده‌یته کرن بوو به‌ره‌مه‌پینه‌رتن بیانی نه‌وتن ئیانا کارکرنی ل وئ هه‌رتما جان هه‌ی به‌رچاڤ کرن.

رۆژا پینجی کو رۆژا دو‌ماهییی بوو ژسه‌ره‌دانا مه‌ رۆژه‌کا جان بسوو، ده‌م هژمیر هه‌شتی سپیدی به‌ ب باژیری سلیمانیی چوبن مه‌ سه‌ره‌دانا باره‌گایی حزبا به‌عس کر کو وه‌ک حاکمه‌کتی سه‌بازی دیار دبو ل سه‌ر باژیری، نیشانا ناستی دورندایه‌تیا وئ حزبی بوو ب دژی خو جهین وی، ل وی باره‌گایی ل گور کری، دورا چاڤیکه‌فتنا مه‌ که‌سایه‌تیلی سیاسی د. به‌ره‌م سالح هات، ب په‌یقتن کیم، لی درامان کویر، نه‌و چهند دکراند کو ئیراق پارچه‌که ژئیراقی و بزاق دئ ل دویت وی ده‌ستوری بن یی کو ل سه‌ر ریککه‌فتین، ژبلی قی چ تشته‌کتی دی دکاخی دا نینه.

پشتی قی مه‌ سه‌ره‌دانا باژیره‌کتی وئیران کر کو ل سه‌ر ده‌ستی سه‌دام هاتینه ناڤبرن، نه‌و ژی باژیری هه‌له‌بجه‌یه، نه‌ ریکرتنا ژنی و نه‌ ژی زاروکان ژبه‌ر زاروکییا وان، و نه‌ وه‌لاتی بوونا وان ژی ل به‌ر چاڤ گرت، هه‌می ل هه‌یقا ئاداری ل سالا ۱۹۸۸ ب چه‌کتی کیمیای ژ ناڤ برن و دق کوم کوزیی دا ۴۵۰۰ قوربانی و پتر ژ ۸۰۰۰ بریندارا لی که‌فتن کو هه‌می ژی خه‌لکتی سقیل سوون و تاکو نوکه ژی خه‌لکتی وئ ب ده‌ردی کینجا کیمیای دنالن، نه‌ف کریاره ب کومکوزیا که‌ستین سقیل کو نه‌ هیز و نه‌ شیان هه‌بوون، و ل وئیری ژی مه‌ سه‌ره‌دانا پارێزگه‌ری سلیمانیی کر و وی ژی دل خوشیا خو بوو قی سه‌ره‌دانا مه‌ دا دیارکرن.

نه‌فه کورتیه‌کا سه‌ره‌دانا مه‌ بوو هه‌رتما کوردستانی کو نا هیتته ژبیر کرن و بوو مه‌ دیار بوو کو ب ره‌نگه‌کتی رون نه‌و پیتشه‌چونه یی هه‌ئێرکیی دگهل ده‌می دکهن، داکو هه‌رتما وان بیسته جهی تام وه‌رگرتنا گه‌رینکاران.

ل دو‌ماهییی بوو براین خو دبیرم هه‌رتما وه‌ یا جان، و هوبن گه‌له‌کتی مه‌زن و زور و زوردايه‌کا زنده وه‌ دیتیه، لی ئیش و نازارتن وه‌ هون به‌ر به‌ سه‌رکه‌فتن و ده‌ستکه‌فتان برن،

قه‌دگیت، و دویت دا مه‌ سه‌ره‌دانا سه‌ندیکا رۆژنامه‌فانین کوردستانی تایه‌ هه‌ولیری کر، و مه‌ دیتن و بوچونیت خو لیک گوهورین ل دوور کار و بارین رۆژنامه‌فانی ل ناڤه‌را کویتی و کوردستانی.

رۆژا مه‌ دووی ره‌نگه‌کتی دی ب خوقه دیت نه‌و ژی چونا مه‌ بوو باژیری ده‌وکتی، و ژبه‌ر وئ به‌فرا باژیر خه‌ملاندی که‌فله‌کتی سپی ل به‌رخو کر بوو وه‌کی دلی خه‌لکتی وئ یا سپی و رادی ئیانا وان بوو کیت و کویتییا، مه‌ سه‌ره‌دانا ئیکه‌تیا نه‌قیسه‌رتن کورد تایه‌ ده‌وکتی کر و مه‌ دگهل کومه‌کا نه‌قیسکار و رۆژنامه‌فانین باژیری دیتن ل دوور هیقی و هیلاکیا قی کاری و چاوانیا باشر لی کرنا هه‌ئێرکی و په‌یوه‌ندیان لیک گوهورین و ل دویتدا مه‌ سه‌ره‌دانا په‌رستگه‌ها لالش کر کو یا تایه‌ته ب ئولی ئیزدیان قه‌.

پیتیه به‌یتته گوتن رۆژا سپی ژ سه‌ره‌دانا مه‌ سیمایه‌کتی جودا ب خوقه گرت، نه‌دامین شاندی چاڤ ب فه‌خامه‌تا هیژا مه‌سه‌عود بارزانی سه‌روکتی هه‌رتما کوردستانی که‌فت، وی ب سینگه‌کتی به‌رفره‌ه به‌رسقا ته‌ف پرسین مه‌ ددان، گه‌له‌کتی شه‌ره‌زا بوو دناخفتنی دا و خودان ژیره‌کتی بلند بوو، نه‌و سیمبولا پیتشه‌فتن و وه‌رارا ناستی سیاسی یی کوردا بوو، و پاشی شاندی مه‌ سه‌ره‌دانا خو بره‌ ئاڤاهییی په‌رله‌مانی کوردستانی کو ده‌رسا ژیانا دیموکراسیه ل هه‌رتمی، و مه‌ چاڤ ب سه‌روکتی وئ که‌فت و ل مالا کوردا چوبنه ده‌سته‌یا گه‌رینکاری ل هه‌رتمی، و ریتفه‌ری وئ ب کویری به‌حسێ پروگرام و پلانین پاشه‌رۆژا ریتفه‌به‌ریی کر ه‌ و ب قی چه‌ندی هه‌رتم دئ بیته نه‌گه‌ری روی کرنا گه‌ریانکاری کیتی و عه‌ره‌ب و ب تایه‌ت ژی گه‌له‌ک ژ وه‌لاتین عه‌ره‌بی ل سه‌ر ده‌می پاییزا عه‌ره‌بی دژین و ب نه‌گه‌ری ره‌وشان تنایا ناڤخو سیمایی گه‌ریانکاریی ژ ده‌ست دایه.

ل هه‌فتیا ده‌ربازبووی (ل ناڤه‌راستا کانوونا دووی/وه‌رگیترا) شانس وه‌سا بوو من ئینا کو بیمه نه‌دامه‌کتی وی شاندی رۆژنامه‌فانیی وه‌لاتی کویتی کو ب سه‌ره‌دانه‌کتی رابین بوو هه‌رتما کوردستانا ئیراقی، کو ل سالا ۱۹۹۱ و پشتی شوره‌شا وان و تیک و پیک دانا له‌شکه‌ری ئیراقا سه‌دامی ل کویتی ب بریاره‌کا نیف نه‌ته‌وی، ژ ئیرقی جودا بوویه.

ب راستی بیت تیک ژ سه‌دی ژی من نه‌و پیتشینی نه‌ دکر، کو نه‌و هه‌رتم ب وی ره‌نگی دیتشدا چوبه و قه‌ژیه ده‌می بیاقین ژیانی دا و دئ هوسا بینم، هه‌ر ل ریک و پیکیا هاتن و چونی، بیاقی نانکجیوونی، زانست و زانیاری، هه‌فت زانکویتن حکومی و ژقان کیمتر ژی بین نه‌هلی، کاری بوو پیتشه‌برنا زانست و ره‌وشنیرکرنا خو جهین خو دکهن، داکو دبیاقی زانستی دا گه‌لی خو بگه‌هینه ریزا گه‌لین پیتشه‌فتین جیهانی.

یا کو پتر ژه‌ه‌رتشه‌کی بالا شاندی رۆژنامه‌فانیی کویتی بوو خو کیشای، نه‌و پرۆژین ئاڤاکرن و ئاڤه‌دانیی بوون کو ده‌به‌رده‌وام بوون و راه‌ه‌ستیان تیدا نه‌ ده‌اته دیتن، خه‌لکتی هه‌رتمی دق بیاقی دا بوو ئاڤه‌دانکرنا هه‌رتما خو، کو ل به‌ری هنگی ب ده‌ستین به‌عسیین چه‌پهل وئیران ببوو.

ده‌ستپیک سه‌ره‌دانا مه‌ بوو زانینگه‌ها سه‌لاحه‌دین ل باژیری هه‌ولیری بوو و مه‌ چاڤ ب راگری وئ که‌فت و وی به‌حسا ته‌رز و میکانزما خاندنی ل کولیژ و پشکین وئ بین تایه‌ت دبیاقی میدیایی ب ته‌رز خاندنی و دیتن و گوهلی بوون بوو شاندی کویتی شروه‌ه دکر و مه‌ ژی وه‌کی شاند چاڤیکه‌فتن دگهل کومه‌کا شاگردین کولیژی دا کر، و چوبنه سه‌ره‌دانا که‌لا هه‌ولیری، ژبه‌رکو هه‌م که‌له و هه‌ر دوی ده‌می دا باژیر و ب ئیکانه که‌ل ده‌یتته هژمارتن و موزه‌خانا ل سه‌ر که‌لی چیروکا دیروکا باژیری

ریکخستی یا قاعیده یان یا شیعی

گهلین دی وب تاییهت دهست درپژئی یا دکهته سهر مللهتئی کورد ل ههر جههکتی. سهرکردهو دهستههلاتدارین حکومتا ئیرانی دزانن کو نهگهر هات ودهستههلاتئی بهشاری شیعی ب داوی هات نهغه ئیرانی مهزنتین ههقههیمان ودوست ل دهقهئی ژ دهست دا و ههروهسا دئی دهستههلات وحوکمرانیا حیزبالله یا لوبنانی و(حسن نصرالله) ژئی درتیهندا نهمانئی دا بیت. فهره و نهکرهک مهزن وکورد پهروهرا نه دکهفته سهر ملین ههمی رولین مللهتئی کورد ژ پارت ولایهنتین سیاسی وریکخراوین جفاکتی مهدهنی کو راستی یا سیاسهتا دهستههلاتدارین ئیرانی بزنانن وپوو ئیک و دوو بیژن وغهگیتن، چونکه نهگهر دوژمنین مللهتئی کورد نهغرو ئاستهنگ وئالوزی یا بوو کوردا پهیدا بکهن وپیلانان بدانن، لی حکومت ودهستههلاتدارین ئیرانی سویاهی ددانن وپاشان ب سیاسهتا نهوما خو پشتی دهمهکتی دی وان پیلان وهزرتین بو نهمان وتیكدانا رهوشا کوردستانی جه بجه کهت. لهوما دبیزم چ جوداهی دناقبهرا ریکخستی یا قاعیده، یان ریکخستی یا شیعی دا نینه، ههقههیری مللهتئی کورد چونکه ههردوو لایهنتین ناقبری ب درپژاهی یا ژیین خو یئی سیاسی ومهزههیی، فیلبازی ل مللهتئی کورد کرینه و پیلان بو گیراینه وبتنی بهرژهوهندینن خو ییین تاییهت پاراستی نه و ژبهر قئی چهنندی گهلهک ژ سهرکردین کوردا دبیزن نهگهر سوریا وعیراق وترکیا نهغرو بو مه پیلانان ددارپژن ئیران بو دهه سالان دادرپژن وههر شکهستنهکا مللهتئی کورد دهستی ئیرانی دناف دایه. مللهتئی کورد چ پیدقی ب ناموزگارینن ئیرانی نینه وبتنی مللهتئی کورد پیدقی ب ئیکگرتنی ههیه ونهگهر مللهتئی مه یئی ههفگرتی بیت چ ترس ل سهر نینه، چ ژلایئ شیعی، یان سنی، یان ریکخستی یا قاعیده بیت.

دا یا بهردهوام بیت ل سهر هاریکاریکرنا رژتیا نهسهدی.؟ ههر ل دهستپیکا پهیدا بوونا خونیشاندان و نهرازیبونان و شورهشا گهلین سوری دژی بهشاری دکتاتور وخوین میژ، حکومت ودهستههلاتدارین ئیرانی ب ههمی هیژا خو و ژههمی لایهکی قه یئی هاریکاریین لهشکهری وئابوری وماددی پیشکیشی دکتاتورئ سوریا یئ ورژتیا وی دکهت ومایتیکرینن راستهوخو وئاشکهر دسوریا یئ دا دکهت و یئی روژانه ب سهدان وهلاتینن سوری ژ کورد وعهره ب وسنی وشیعی ومهسیحی یا دکوژیت وبی رهمانه کو هزر دخودا بکهن یئی تاوانین مهزن دکهن دهرهقهئی وهلاتینن سقیل وبی گونهه. ئهری دهستههلاتدارین ئیرانی نابیزن ماوهیئ نیزیکی چل سالایه مللهتین سوری دهن دهستن وههقیانه، بهلکو روژانه نهغف خهلکی ههژار دههته کوشتن و ژناقبرن وگرتن ودهرکرن، بدهستی رژتیا دروندهیا شیعی یا عهلهوی؟ رژتیا ئیرانی قایروسهکتی بیانی یئی عهجیبه و یئی دلهشی وهلاتین عهرهیی وبیانی دا، ب تاییهت وهلاتین عهرهیی یین خهلیجی دخهبتیت و کار دکهت چ ب هنارتنا نوکهر و ب تیکدانا رهوشا ئابوری و سیاسی وروهوشهنبیری وراگههاندنی.

ل دهمی سهیری ئیرانی دکهین بوچی مایتیکرینن بهردهوام دوهلاتین سوریا یئ ولونانی وعیراقا فیدرال وبعهرین وئیمارات وسعودیه وقهتهر ونهغغانستان وپاکستان وهند دکهتن؟ وئیران یا ههول ددهت کو نفوزی خو(دهستههلاتئی) خو زیده بکهت و هیلالهکا شیعی یا توند وب هیژ چئی بکهت ول دور وهلاتین عهرهیی وخهلیجی وئیسلامی بزقریت وخهونین ئیمپراتوریهتا خو یا صهفهوی جئ بهجئ بکهت وهیثیننن خو یئی شیعیی بهربهلاف بکهت ل جهینن ناقبری، بو زانین ئیران مایتیکرن ودهستدرپژئی یا دکهته سهر

خالد تهحمهد بادی

ل روژناما (باس) یا هژمار (۱۲۶) ل ریککهفتی (۲۰۱۳/۱/۲۲) دا مانشیتتهکتی بالکیش هاتیه خوار وتیدا دیار کری یه کو دهستههلاتدارین ئیرانی کورد ژ ب هیژ کهفتنا ریکخستی یا قاعیده ل وهلاتئ سوری هایدار کرینه کو نهگهر رژتیا بهشار نهسهدی ل سوری بروخیت دئ سیناریو یا ل سوری پهیدا بوی دئ کارتیکرنئ ل وهلاتین ههریمی کهت وبتاییهت ل مللهتئی کورد کهتن، نانکو ئیران هوشداری ددهته کوردا کو بهیزکهفتنا ریکخستی یا قاعیده دئ بیته جهئی ترسی ل سهر مللهتئی کورد، ل قییره پرسیارهک جهئی خو دکهت ئهری کهنگی دهستههلاتدارین ئیرانی بهرژهوهندا کوردا ومللهتئی کورد وکوردستانی دقیت کو ناموزگاری یا ل کوردا بکهت دا کورد دپاراستی بن؟ لی بهروقاژی ههردهم دهستههلاتدارین ئیرانی ئالوزی وئاستهنگ بوو مللهتئی کورد پهیدا کرینه وپیلانین مهزن گیراینه وقههاندینه دژی مللهتئی کورد، ئهری نهگهر ئیرانی ترسا روخیانا دهستههلاتئ بهشاری ل بهر چاف نه دیتبا

ترکیا و هەفکیشین نافخو و دەرفە

زناڕ توفی

ئەف رویدان و گوهورینین ل وەلاتین عەرەبی پەیدا بوین کو هەندەک ژشروڤە کارین سیاسی ب بەهار و زڤستانا عەرەبان ب ناڤرکریه، ئەو پێشپهاتە یێن نوو یێن ل روژەهەلاتا ناڤین رویدان، گەلەک گوهورین پەیدا بوون و بوونە ئەگەر ئێ ژناڤ چونا گەلەک دکتاتورین چەرخێ بیستی، کو خو ب سەر کورسیی دەسەلاتی دادابوو یا ژوانقە هەتا هەتایە ئەو کورسیک دێ بو وان بیت و وان پارێزیت، لێ نه دزانی روژەکی ئەو کورسیک دێ بیتە دوژمن بو وان و بەهۆستەکا ناخا وەلاتی وان ئەوان نا حەوینیت، روژەک دێ هیت گەردەنا وان دێ خلیفی سیداری ماچی کەت و مال و پارە و چەکی وان نەشیت بەرهفانیی ژێ بکەت، ژبەرکو تێهنی یێن ئازادیی دلوقانیی ب وان نابهن و دڤیت ئەو سزایی خو وەر بگرن، گەلەک ژوان وەلاتان بایی ئازادیی هەلکیشا و خەونا وان بجه هات و شیان دکتاتوران ل سەر دەسەلاتی لادەن و ب ئازادانە بژین، بەرامبەر فان هەمی رویدانان تورکیا قیایە رولهکی دادوهرانە بگتیریت و خو دڤان رویدانان نەگەهینیت و یا دگوهی گایدا نەستیه، ب تاییهتی تورکیا قیایە مایتیکرنی دسوریا بکەت و گڤاشتان لێ بکەت و رژێما سوریا و ب رژێمەکا دکتاتور ب ناڤدکەت و هیرشان لێ دکەت، کو رژێما ئەسەدی ل دژی گەلی خو شەری دکەت و روژانە ب سەدان گەنج و ژن و زارۆکین بێ گونە د هینە

کوشتن، لێ مەرەما سەرەکی یا تورکیا ئەو کو دوربەکی ل کوردان بەدن و بشین باژیر و باژیرکین وان بکەنە دبن کونترولا خودا و هەمی هیز و شیانین خو ئیخستینه کار ژ پێخەمەت ژناڤرنا کوردان، نەگەهشتنا وان بو ئارمانجین وان یێن نەتەوا یەتی، ب بەهانەیا و ئی چەندی کو دروست بوونا دەولەتا کوردان دێ بیتە گەفەک بو تورکیا، دێ هەمی هەولدان و پیکولا کەن داکو چ کیانین کوردی ل و ئی پارچی ژێ دروست نەبن، داکو نەبنە هیرش بو بەرژەو نەندین تورکیا، ژبەرکو تورکیا گوتبوو ئەم بزانی دێ دەولەتەکا کوردی ل ئەفریقا چیبیت دێ ژناڤ بەین، ئەردوگان و دەسەلاتا خو هەمی کەسین دی ب تەرور و مروڤین تالانکەر و کوژەک بناڤ دکەن. خو ژبیر قەبریه کو مللەتی کورد ل دورین ٤٠ ملیون مروڤان ب درێژایا سەدان سالانە یێ دناڤدا و دژین و تەپەسەر و بندهست کرینە و ژ هەمی مافین ژیانێ بێ بار بوینە، دان پیدان ب مافی وان یێن نەتەوایی نەکره و ب هزاران گەنجین وان دزیندانین رهش و تاریدا جانی خوە ژدەست دایە و ژ پێخەمەت چاڤی وان رویی گەشی روژی بینیت و ئەوژی وەک هەمی مروڤان بایی سەر بەستی ب هەلکیشن.

لێ دڤیت تورکیا و ئی راستیی بزانی کۆ ئەو ئیدی نەشیت ب ناڤی ئیسلامەتی کوردان بخاپینیت و سەر دەمی ئیمپراتوریەتا ئوسمانی نەما و نەشیت ب هیزا چەکی ئیرادەیا مللەتەکی بنبر بکەت و ژناڤ ببەت، ب گرتن و زیندانکرنا کوردان و کوشتنا

گەنجین کورد تورکیا نەشیت دوزا کوردی ل تورکیا چاره بکەت و کوردان بێ دەنگ بکەت، ئەڤرو کورد ژ هەمی دەمین دیتەر هشیار ترن و شیانە خو بو رایا جیهانی بەدەنە ناساندن و شیانە ل سەرانسەری پارچین کوردستانی هەڤدو بگرن و دەستی هاریکاریی بو ئیک دوو درێژ بکەن و بەرژەو نەندین خو ب پارێزن، بلا بو ئەردوگانی و تورکیا یا ئاشکرا بیت کو کوردین باشور ئیدی خودان هیقینە و تورک نەشین وان ب گرتن و زیندانکرنی و دەرکرنا پەرلەمانتارین بەدەپی ژ پەرلەمانی و دەرگرتنا متمانی ژ پەرلەمانتاران دێ کیشا کوردی چاره بیت و دێ کورد بێ دەنگ بن، بەروڤاڤی قی چەندی تورکیا دێ توشی قەیرانی بیت و دێ رهوشا تورکیا ئالوزتر بیت، لەههرا دڤیت تورکیا و ئی چەندی بزانی کۆ ب ئوبەراسیونین سەربازی و کوشتن و گرتنا کوردان نەشیت دوزا کوردی ل تورکیا چاره کەت، لەههرا ل دوماهیی دێ هەر تورکیا زەرەرمەند بیت و کورد دێ گەهنە مافین خویین رهوا. ژبەرکو دڤیت تورکیا و ئی چەندی بزانی کۆ ب دکتاتوریهتی و زولمی ئەڤرو ل جیهانی چ کیشە چاره نابن و دڤیت بوخو سەر سوران ژوہلاتین عەرەبی وەرگرت و هندی زویتر پینگاڤین باش بەهافیتیت بو و ئی چیتەرە. ژبەرکو نەشیت ئیدی ئیرادا کوردان بو لایی خو بکیشیت و ئیدی کوردا باوهری ب دەسەلاتا ئەردوگانی و ئاکەپی نەمایە. ژبەرکو تیگەهەکی دوژمنکارانە دگەل کوردان بکار ئینایە و نەشیایە باوهری بو کوردان چیبکەت.

گۆشە

سەیلەت

◀ بلا ئىدى ئەم بەس پەيشىن
زمانى داكى بەرىنىن و بين
بيانى زى زىندى بگهين !!

◀ خەليل باكوزى
- دبستانا سترانا مللى
يا كوردى بوو

◀ ژياناما سەرکردى كورد مهلا موستهفا
بارزانى ل يه كيتيا سوقيهت ۱۹۴۷ - ۱۹۵۸

ژياناما سهر كوردی كورد مهلا موستهفا بارزانی

ل ۱۹۴۷/۶/۱۹ و پشٹی پوژمهكی ل سهر دمرباسبوونا وان، ومزارهتا ناخخوی پی راپوژتهك بلند كر بو سهركرديهتیا دهولهتی تیده رموش و چاوونهیا دمرباسبوونا كوردان باسکر:

ل ۶/۱۸ هیژین كوردان كو ژمارا وان ۴۹۹ كهس بوون ب سهرۆكاتیا مهلا مستهفا بارزانی دمرباسی ناخا سوڤهیتی بوون. مه ژى ئەف هیزه ژچهك كرن. چهكی وان پیکدهات ژ ۳۰۳تفهنگان و پینچ تكتاریووف و ۵۵ دمبانجان و ۵۴ نارنجۆك و ۱۲ دووربین و ۱۳۰۰ گوله. ئەم ب فهگوهازتتا كوردان رابوون بوو باژیری ناخیتشیفان (باژی رهكی نازمیه دكهڤیته سهر توخیبی ئیران-ومرگیتر) نوو ل ژیر چاڤدیریا هیژین سنوری مه هیلانه.

دلزوژی بۆ پوژتیا سوسیالسیت نه د جهی باوهریی بۆ ژ بهر ژمارا زورا باوهرمهندان د ناڤ ریژین بارزانیا دا و ئەو پوژلی پی رادبوون مینا پوژلی سهرپه رشتكارین سییاسی بوو د ناڤ سوپایی سوڤییتی دا. سوڤیهتی ب قی چهندی نه دزانی تا دهمهكی درهنگ.

ههر پهیقا چارهسهریا قههر و كینا سهرۆكاتیا سوڤیهتی پیت هات كرن ل سهر زاری بارزانی بوو (ل قیره دیار دبیت كا بارزانی نهر تا چ رادده شههرهزایی د سییاسهتا سوڤیهتی دا ههبوو -وهرگیتر) بارزانی ژ وان ره دگوت كو ئەو دی دریتی ب خهباتی دهت ل دژی ئیرانیا (رژتیا ئیرانی - وهرگیتر)، ژ حكومهتا سوڤیهتی خواست كو دهلیشهكی بیدانی بدن هیژین وی و پاشی ژى مهشقی پی بكهن و ب چهك بكهن و بهیلن دهرباسی ناخا ئیرانی بین.

هزرا تۆلساندنی ژ فهكیشانا سوڤیهتی یا ب شههمزاری ژ باكوری ئیرانی د ناشویا سهركرديهتی یا حزبی ل مۆسكو و ل باكۆ دلقی.

ههڤالین سوڤیهت د ههلسهنگادنا بارزانی دا شاش دبن وهزاراتا ناخخوی یا سوڤیهتی ل سالا ۱۹۴۹ راپوژتهك بوو ستالینی بلند كر تییدا هاتبوو:

ل گۆر داخوایا مهلا مستهفا بارزانی سكرتیری كۆمیتهیا ناڤهندی یا پارتیا كۆمونیستا نازهر بهیجانی ههڤال باقرووف پیشنیاركر كۆ حكومهت ب كاری فهگوهاستنا بارزانیا بوو كه نارین دهریا قهزوبین رابیت و كهل و پهلین پیدقی بوو دابین بكهت و مهشقی لهشكهری پی بكهت. ل گۆر بریارا حكومهتی، بارزانی هاتن پارقهكرن بوو سهر سی بهتالیونان

و: كاروان گولی

و خوه دانه دهستی دهستههلاتارین سوڤیهتی پشٹی كو ههموو چهكین دگهل دا ل ئهردی مه ل دهڤهرا سار ناچ هیلاین. ژ بو پاراستنا پهیوهندیین مه پی دۆستی هیقی دكهین وان ۴۰۰ بارزانی یین چهپهل فهگهرینهڤه.

وهكی دیار ئیرانیا ههیا بهروارا دروستا دهرباسبوونا بارزانیا ژى نه دزانین ئەڤهژی شههدهیه بوو پلان و پیشانین بارزانی و ههڤكارین وی تا چ رادده دسهركهتی بوون د تهكتیکین خوه دا.

بارزانی گهلهك ب هوربینی دپشا ههر پهیقهكا پی بانگ ل دهستههلاتاریا سوڤیهت دكر، بو نمونه بوو وان دا دیاركرن كو وی و چهكدارین خوه ژ بیر كریه كا چاوه كاری چاندن و ناڤدانی دكهن ل باخچه و بیستانان، ئەوان ب تنی پیشهیا بكار ئینانا چهكی گرتینه

، لهوما ژى ئەو تم د نامادهباشی دانه بو ههر كار نوو ئهركهكی حكومهتا سوڤیهت بسپیریتی كۆ تایبهتمهند بیت ب لیدانا پاشقهماییا ئیرانی. لی باسکرنا

ن: حمزه مطر *

سنواریژین ئیرانی دهستین خوه دانین سهر چهكین دن یین كوردا ل نالیی دن پی پوژاری فهشارتی هیلای. ئەف دهستكهڤتیه بوو سنواریژین ئیرانی كیم بوو، ژ بهر هندی ژى فهرمانداری وان ههر دهملدهست نامهكی ئاراستهه ههڤهیری خوه پی سوڤیهتی كر، تییدا داخوایا دانهستا فیلارین كورد كر

دهقی نامی:

جهی خوشحالیی یه وه ناگادار كهین كو بهری بیست پوژان مهلا مستهفا بارزانی و زهلامین هۆزا وی جارهكا دی سنوری توركیا بهزاند و كهتن د ناڤ ناخا ئیرانی دا. سهرهراى كو هوکومهتا ئیرانی ههموو ری دان بهر خوه ژ بوو كۆ سنورهکی بوو وان دانیت، لی وان ههر دریتی ب شهلاندنی و تالانكرنا گوندان دا و ل ۶/۲۰ قی سالی (۱۹۴۷ - وه رگیتر و ل ژیر فشارا هیژین ئیرانی بارزانیا كو ژمارا وان ۴۰۰ كهسن (رژتیا ئیرانی ب دروستی ژمارا چهكدارین بارزانی نه دزانی - وهرگیتر) ژ پوژاری ئاراكس دهرباس بوون

ل یه کیتیا سوڤیهت ۱۹۴۷ - ۱۹۵۸

یه کینه یین بومباران کرنی، توپخانه و مین، یه کینه یا بیتل و په یوه ندیان و یه کینه یا تانکان

۲۵ ئەفسەرین رۆس هاتن دەستنیشان کرن بوو مەشق پیکرنا وان ل سەر هونەرین جەنگی. دەیت تیگەهشتن هەر وهکو سوڤیهتی دخواست جەنگەکی بچوک هەلکەت و بارزانیان بکەت هیتین بوو دامەزراندنا لەشکەرەکی کامل ژ کەل و پەل و پێداوستیان

یی ئەگەر ژێ نه دی چاوه شیین ئەگەرا بەرەهەشکەرنا سەریازین تانکان ژ فان هیتین کورد شروڤه که، لی پستی هینگی خویا دبه کو هەقالین سوڤیهت شاش د پلانین کوردان گەهشتبوون. شیخان - فەرماندین لەشکەری-یین بارزانی هەر ل دەستپیکتی دەست ب خاندنا وتارین دینی ل سەر جەماوەری باوەرمەندی نازەریه یجانی کرن.

هەر وەسا دەزگەهین ئاسایشی یین نازەریه یجانی د راپۆرتین خوه دا یین کو بوو مۆسکو هەنارتبوون، تۆمارکربوون کو فان فەرمانداران-شیخان د پەیقین خوه دا ب چ ئاوی تاماژە ب دلسۆزیا خوه بوو دەستپهلاتی سوڤیهتی نەکره.

د راپۆرتەک دا هاتبوو :

دەزگەهە می ئاسایشی پشتراستبوویه کو مەلا مستەفا بارزانی یی کو دقیت میرنشینه کی ژ هۆزین کورد ئاقابکەت و خوه ل سەر میر رابگەهینیت، دبیژیت کو بوونا وی ل یه کیتیا سوڤیهت دیاردهکا دەمکی یه ژ بەر هندی ژ پیگیر نینه ب چ ئەرکان. ژ بەر فان سەدەمان ژێ هەقال باقرۆف مژارا قەگواستنا بارزانیان ژ ناخا نازەریه یجان و دوورکرنا وان ژ سنۆری ئیرانی بوو حکومەتا نازەریه یجانی قەکر. ل ۱۹۴۸/۸/۹ و ل دوو بریارا جقاتا وەزیرین سوڤیهتی،

بارزانی نەرازیبوونا خوه سەبارەت رەوشا هیتین خوه دەربری داخواز ژ یۆسۆبۆف کر کو هەقدیتنه کی دگەل هەقال ستالین بوو ریکبیتخیت، دا بشیت رەوشا بارزانیان و پرۆژەیین وان بوو بەدەت دیارکر، هەر و سا بارزانی داخواز کر کو پینج ئەفسەرین بارزانی ل خواندگەها پارتی ل تاشکەندی (پایتەختی ئۆزبیکستان) وەرگرن ژ بوو خاندنی. بارزانی ژ یۆسۆبۆف خواست کوو

وەزارەتا ناخۆبی رابوو ب قەگواستنا بارزانیان ژ دەقەرا باکو بوو ناخا کۆمارا ئۆزبیکستانا سوڤیهتی، کاودانین نوو بو هاتن بەرپا کرن کو بکارن درێژی ب مەشقین خوه یین لەشکەری بدەن.

ل داویا سالا ۱۹۴۸ سکریتی گشتی یی پارتیا کۆمۆنیستا ئۆزبیککی هەقال یۆسۆبۆف پیشوازیی ل مەلا موستەفا بارزانی دکەت. د قی هەقدیتنی دا

خاندن و مەشقی بوو ئەفسەر و سەربازین مایی ژێ دابین بکەن کۆ بشتین بالەفر، تانک و ئۆتۆمبیلین لەشکەری باژۆن و فیری پیشەیا چاندنا مینا و کربارین تیکدانێ (بارزانی نەمر ب درێژاھیا ژیاننا خوہ یا شۆرەشگیری ل دژی ھەر کربارەکا تیکدانێ بوویە -وەرگێر) ببن. ل داویێ بارزانی گەف کرن ئەگەر داخووزین وی نەھین جیبەجێ کرن و رێ نەدەنێ بچیت مۆسکۆ (بوو دیتنا ستالین-وەرگێر) نامادە یە ب توندەرەوترین کرباری رابییە.

سۆقیەت بریارا ھەلکرا ھیزین کوردی دەت و بارزانی ژێ ل سەفخۆزەکی دادمەزینن

د راپۆرتەکا دی دا کو بوو ستالین ھاتبوو بلند کرن ھاتبوو : ل قی داویێ بارزانیان نەرازیبوونا خوہ ل سەر کاودانین خوہ دانە دیارکرن، بتایبەتی ژ بەر مانا وان بێ کار.

ل سالا ۱۹۴۹ کۆژمی خەرجیا ل بارزانیان ھاتی مەزاختن گەھشتە شە ش ملیۆن و شە ش سە د و شیتست و دوو ھزار و چوارسەد شیتست و ھەفت رۆبلان.

سەرھەرای قی چەندێ ژێ ھیزین بارزانیان ژ رەوشا خوہ درازینەبوون. لەوما ژێ وەزارەتا ناخۆیی یا یەکیتیا سۆقیەت ب باشتەر دیت کو ھیزین بارزانیان ھەل بکەت و ل سەر گرۆپین بچۆک داھەش بکەت و دوور بکەت بوو دەقەرین ئاسی و داہرای ل ئۆزبیکستانی کو نەکارن ھەقدو ببینن، ھەرھەسا دا مستەفا بارزانی و نیزیکیین وی ژێ نەشتین پەبوەندیێ دگەل وان دانن و کارتیکرنی ل سەر بکەن.

ل سەر دەزگەھین دەستەھلاتی ناخۆیی بێ ئۆزبەکی ژێ رادووستیت کو کاری بوو وان دابین بکەت د بواری چاندن و پیشەسازیێ دا.

چاقدیری برێقەبرنی ژێ ب دەزگەھین وەزارەتا ناخۆیی یا ئۆزبیککی ھات سپارتن.

ئەف پرسە ب ھەماھەنگی دگەل ھەقال یۆسۆف ھاتن دارێژتن ھەرھەسا ھقال مۆلۆتۆف (جیگرتی سەرۆکی حکوومەتا سۆقیەتی د وی دەمی دا- وەرگێر) رەزامەندیا خوہ ل سەر قان پیتشنیاران دا.

پشتی ھینگێ ستالین ژێ ل سەر قان پیتشنیاران رازی بوو. دەرتەنجامدا کوردین بارزانی مەسخت بوون و کەتن ل ژێر چاقدیری دەستەھلاتین سۆقیەتی. دقیت دان پێ بدەین ژێ کو ئەف پیتشەچۆنە نە یا ھەری خراب بوو. دەما کۆمارخووزین سپان د جەنگی ناخۆیی بێ سپانی دا شکەستین ئەفسەرین وان پین ل سۆقیەتی داخاندن تۆشی دەستەسەرکرنی بوون د لەشکەرگەھین گرتای وەزەرەتا ناخۆیی یا سۆقیەتی، پیچەک باشتەر ژ دیلین جەنگ موعامەلە دگەل ھاتکرن. لەورا ژێ موعاملا دگەل کوردان ھاتیکرن ب ئاویەکی مەروقاتی بوو ل گۆر پیقانین وی سەرھەمی. سەبارەت جەنەرال مستەفا بارزانی ژێ ھەقالتین سۆقیەت کارەک بو دابین کرن ل سەفخۆزەکی (چاندنگەھەکا دەولەتی) کو بشتی ژیاننا خوہ ب قەتلازی پێ بەتەسەر. ھەر چەندە بارزانی ژ بلی قی کاری دکاری ژیانەکا ئاسایی دەرباس بکەت، ژبەر کو ھەر کوردەکی چ سەرباز و چ ژێ کارکەر بەشەک ژ مۆچی خوہ بوو بارزانی تەرخاندکر.

ھەوالگیریا سۆقیەتی ئافەرتان بکارتینن ل دژی بارزانیان و ئەو ژێ ژ چاقدیری دەولەتی قورتال دبن و ھەقدیتنی دگەل بالووزی ئیراقی دکەن.

نەرکی چاقدیری چالاقتانین کورد د بوارین سیاسی و ئەخلاقی دە ب رێقەبەریا بەرگری ل کاری سیخوریی ھات سپارتن.

لی بەلی ئەف کارە ھەر وەکی جەنەرالی خانەنشینکری ئۆدیوۆف بێ کو ل وی دەمی وەکی ئەفسەرەکی دەزگەھی ئاسایشا ئۆزبیککی کار دکر دبیتت نە

بساناھی بوو. کوردان سەربۆرەکا باش ژ شەری پارتیزانی بێ درێژ وەرگرتبوو، لەوما ژێ جارنان دکارین ژ بەر چاقتین زەلامین ئاسایشی بەرزەببن.

ب ھەر ئاوا رکەبەری دگەل بارزانیان وەکو جەنەرال باس دکەت جارنا سەرکەفتی بوو و جارنا ژێ شکەستەکا مەزن تیدابوو .

بارزانی ب نەپینی دگەھیتە مۆسکۆ و ل بەر دەرگەھی کریملن دەھیتە رادووستاندن. ل ئیرانی ئالووزی دەست پیتدکەن (بەلکی ریمان ژێ ئالووزین دەرتەنجامی شۆرەشا موسەدەق بن -وەرگێر)

سۆقیەتی سەرۆشنی دەست ب کۆمکرنا کوردان کر. کریملنی ب باش زانی کو شەرقانین کورد د رەوشا ئامادەباشیی دابن.

مۆسکۆ قی جاری ژێ شاشیکر. سەرۆکاتیا ھیزین کوردان وەکو جەنەرال ئۆدیوۆف دبیتت دا ئامادەنەبوون پیتخەمەتی بەرژەوہندیین سۆقیەتی بجەنگن.

ل گۆر ژیدەرین ھەوالگیریا سۆقیەتی، مستەفا بارزانی و ھەقکارین خوہ پلانین دەست دانانەسەرا دەقەرین دەرکرا پەترولی ل کەرکۆکی ل باکوژی ئیراقە ھەبوون . چیدبیت ئەفە ژێ نەگەرەک بیت کو مۆسکۆ بریارا پاراستنا ھیزین کوردان ل دەقەرین ئۆزبیکستانی بدەت.

بارزانی ب ئۆمیدبوو ژیاننا وی بشتی مرنا ستالین باشتەر لیبیت، ژ بەر ھندی ژێ بارزانی ل نیسانا سالا ۱۹۵۳ ب نەپینی بوو مۆسکۆ چوو. ژبۆ قی سەفەری ژێ بارزانی کیشە و پلانەکا مۆکۆم دانابوو، لەوما ھەتا بەر دەرگەھی کریملن ژێ نەھات گرتن.

(ل قیرە من دقیت ئامازێ ب شەھدەیا ییتگینی پریماکۆف بەرپرسی کجب ل سەر دەمی سۆقیەت و پاشی ژێ سەرۆک وەزیرین رۆسیا بدەم دەما د بیرەوہرین خوہ دا بەھسی بارزانی دکە

ژیانا عبدولسهلام بهرواری یا چاوا بوویه و روژین خو چاوا دبورینیت

ل ههژمارا بووی یا کوڤارا سیلاف، مه بزاف کر خوینه‌ریڤن هیژا ل بیرو بوچونین ریژدار عه‌دولسه‌لام بهرواری دبه‌رامبهر کاودانین سیاسی و نیداری بین هه‌ریما کوردستانی و ئەو ئاریشه‌یین دناڤه‌را حکومه‌تا ناقه‌ندی و هه‌ریما کوردستانی‌دا ده‌ینه رویدان که‌هی بکه‌ین، دڤی هه‌ژماریدا مه ب پیدڤی زانی ل سهر ژيانا تاییه‌ت یا " بهرواری " هه‌ڤه‌یڤینه‌کی دگهل ریژداریدا بکه‌ین و زیده‌تر ژ بو وه بین هیژا بده‌ینه نیاسین /

دیدار و بهره‌ڤکرڤن /
کامی گوه‌رزی

عبدولسه‌لام بهرواری

من کوره‌ک و نه‌ڤیه‌ک بین هه‌ین، ئەز خو ب به‌خته‌وهر دبینم کو دناڤ خیزانه‌کیدا مه‌زن بومه و شانازی پیدکه‌م کو دایک و بایین من روله‌کی مه‌زن د په‌روه‌رده‌یه‌کا ساخله‌مدا بو مه هه‌بوو، و مه هه‌میا په‌یوه‌ندییه‌کا

ژی درێژ بیت یی دژیانیدا مای، من ل سالا ۱۹۷۵ی ژيانا هه‌ڤژینی یا پیک ئینای، ب تنی من کوره‌ک یی هه‌ی کو شانازی پیدکه‌م و ژیی وی نوکه ۳۳ سالن، و کابانیا من ل سالا ۲۰۱۰ چوو به‌ر دلوقانیا خودی، واته

سیلاف / خیزانا وه ژ چند که‌سان پیک هاتییه ؟
عه‌دولسه‌لام بهرواری / ئەم ژ هه‌شت برا و خویشکه‌کی پیک هاتییه، دایکا من یا چوویه به‌ر دلوقانیا خودی و بای من هیڤیدارم

گهلهک یا باش یا دگهلیکدا هه‌ی کو زیده‌تر وه‌کی هاڤالاینه پتر ژ هندی وه‌کی خویشک و برابان بین .

سیلاڤ / تو پشتگیرییا کوری
خوه دکه‌ی کو ل پاشه‌روژی نه‌وژی
بیته به‌رپرس ؟

عبدالولسه‌لام به‌رواری / نه‌خیر، چونکو یا راستی که‌سی نه‌ز پال نه‌دام بچمه دناڤ سیاسه‌تیدا، شانازی ب هه‌ر خوله‌کی دکه‌م کو من د بواری سیاسیدا کار کری، ل سال ۱۹۶۸ ئی نه‌ز یی بوویه نه‌دامی پارتی دیموکراتی کوردستان، سوپاس بو هه‌می هه‌ڤال و کادرین مه، دبیت نه‌و ده‌لیقا بو من چیبوی بو گه‌لهک کادرا نه‌هاته ره‌خساندن، نه‌ز گه‌لهک جارن یی دناڤ رولی سه‌رکردایه‌تی بویم، لی ناهه‌شیرم باجی قی چهندی گه‌لهک، ژبه‌رکو خه‌لک ژ ته قه‌بیل ناکه‌ن وه‌کی مروقه‌کی عادی بژی، ژبه‌ر قی چهندی هه‌ست دکه‌م کیماسیه‌ک یا دژیانا مندا هه‌ی، کو نازادانه ده‌رکه‌م نان کاره‌کی بکه‌م، ژبه‌ر قی چهندی من چ جارن گفاشتن ل سه‌ر کوری خو دروست نه‌کریه، کوری من یی مه‌زن بووی یی دیتی باپیری وی نه‌دامی مه‌کته‌ب سیاسی بو، و بابی وی به‌رپرسی لقی بوویه، بیگومان قی چهندی رولی خوه دئ ل سه‌ر وی هه‌بیت، وی کار ژی کر وه‌کی لاوینیا خوه ل قوتابخانی ل نه‌مسا، ده‌می ل زانکوی دخواند نه‌دامی ئیکه‌تییا قوتایین نه‌مسا بو، سی سالان به‌رپرسی په‌یوه‌ندیین نیقده‌وله‌تیین قوتایین نه‌مسا بو، نوینه‌ری نه‌مسا بو نه‌وا دبیرنی یوئینا لاوان، لی پشتی ل سال ۲۰۰۴ ئی هاتیه کوردستانی، نه‌وی بخو ریکه‌کا دیکه یا وه‌رگرتی و یی رازییه، بخو دکانداریه‌کا ساده دکه‌ت، نه واته یی دویره ژ کارین

سیاسی، نه‌ز هیقیداربووم و هیقیدارم نه‌م بشیین کارین سیاسی بکه‌ین و نازادیا ئابورییا خو ژی ب ده‌ست ب ئینین، واته شوفیر بم، نان ماموستا ...هتد، و دگه‌ل هندی کادریا حزبی ژی بکه‌م، داکو بارگرانیی ژی ل سه‌ر حزبی دروست نه‌که‌م و ژیان خوه یا جقاکی ژی به‌رده‌وام بکه‌م، جهی داخی یه ژبه‌ر چهند نه‌گه‌ره‌کان حزبایه‌تی یا بوویه داپرین ل کارین دیکه یین تابه‌ت، نه‌ڤ چهنده باری حزبی ژی گران دکه‌ت، نه‌گه‌ر مروڤ دناڤ جقاکیدا کار بکه‌ی دئ پتر یی سه‌رکه‌فتی بیت، ژبه‌رکو دئ دناڤ جقاکیدا ژیت نه‌ک ب تنی دناڤ کادراندا .

سیلاڤ / ته چهند جارن نه‌قینداری
کریه و ته چاوا ژیان هه‌ڤزینی پیک
ئینا بوو ؟

عبدالولسه‌لام به‌رواری / هه‌ر مروقه‌ک ل ژیان یی قیان ناژیت، قیان نه‌ بتنی نه‌وه کو مروڤ هه‌ز کچه‌کی بکه‌ت، ب دیتنا من نه‌و مروڤ دسه‌رکه‌فتینه و دشین دگه‌ل جقاکیدا بژین نه‌وین کو هه‌می ده‌ما قیان هه‌ی، نه‌ڤجا چ قیان ولاتی بیت نان گوله‌کی بیت، یان گه‌هشتن ب ئاره‌زوییه‌کا گه‌لهک بچویک ژی بیت، نه‌ز بخوه کو ده‌می خوه‌دا وه‌کی تولازه‌ک ل به‌غدا مه‌زن ببووم، ل ویری ژیان یا جودا بوو دگه‌ل گوندان، نان ده‌ف مه، ده‌لیقه‌یین نیاسینی و تیکه‌لیی ل ویری پتر بوو، نه‌ز قوتابیه‌کی زیره‌ک بووم، ژبه‌ره‌ندی من گه‌لهک خه‌لک دنیاسی، به‌ری بچمه دناڤ شوره‌شیدا من په‌یوه‌ندی دگه‌ل کچه‌کا کورد دا هه‌بوون کو گه‌هشتبوو نیزیکی ده‌زگرایه‌تی، لی ده‌می نه‌ز گه‌هشتیه شوره‌شی، ئاشکرا بوو من ریکه‌کا دیکه یا هه‌ی، ل ۱۹۷۵ نه‌م ئاواره‌ی ولاتی ئیرانی بوین من ژیان

هه‌ڤزینی پیک ئینا، مه خیزانی ئیکودو دنیاسی .

سیلاڤ / نه‌قیندارا ته یا که‌شن
کاربگه‌ری ل سه‌ر ته هیلان ده‌می ته
هیلای ؟

عبدالولسه‌لام به‌رواری / نه‌ز ل به‌غدا فوتبالیسته‌کی باشبووم و نه‌ز خاندانه‌قانه‌کی زیره‌کبووم، ده‌می نه‌ز چوویه پیشمه‌رگایه‌تی من به‌رپه‌ره‌ک ژی نه‌بوو بخوینم، من هه‌می هیلان و گه‌هشتیه شوره‌شی، نه‌ز مروقه‌کی ربالیستم و واقعیمه ل دویف خه‌ونا ناچم، ده‌می ژیان هاتیه گوه‌ورین پیدقییه مروڤ ب په‌ژینیت، نه‌ز ۲۰ سالان ده‌ریده‌ر بووم، نه‌ز دویره‌فتم ژ وی په‌یوه‌ندییا باش یا هه‌ڤالینی کو من دگه‌ل برابین خوه‌دا هه‌بوو، ل هه‌فتی و چواری هه‌تا ۹۱ ئی مه په‌یوه‌ندی نه‌بوون، نامین من جاره‌کی هاتنه‌گرتن ژی و خیزانا مه هاتنه‌گرتن، ژ به‌رکو نه‌ز ۱۹۸۱ به‌رپرسی لقی ئیک بووم، ده‌لیقه هه‌بوو نه‌ز ل به‌غدا نه‌قیندارا خو یا به‌ری ببینم، لی ده‌می من زانی یی شوی کری، ل ده‌ف من ب دوماهی هات و گونه‌ی ژی بوو بوو من و بووی هه‌ڤدوو ببینن .

سیلاڤ / عبدالولسه‌لام به‌رواری
به‌رده‌وام گه‌لهک جارن یی پاسه‌وان
و ساده ده‌یته دیتن دناڤ خه‌لکیدا،
هه‌ست یی ناکه‌ی بقی ره‌نگی دناڤ
جقاکا مه‌دا ب گشتی ریز گرتن کیم
دبیت و کارتیکرین نه‌رینی دئ ل سه‌ر
ته هه‌بن ؟

عبدالولسه‌لام به‌رواری / قان ده‌ه سالان من ره‌نج یا خاری و گه‌لهک عاجز دبووم، نه‌ز به‌رپرسی مه‌کته‌با ناوه‌ندی بووم، من ترومبیتلا خو ده‌اژووت ئیک که‌س ژی دگه‌ل مندا نه‌بوو، هنده‌ک جارن برابیه‌کی من دگه‌ل مندا بوو، ژبه‌رکو دچوو سه‌ردانا مالا خوه، ده‌می کوشتن هه‌ی و

گهلهک جاران کادر دهاتنه کوشتن، نهز دچوومه دھوکئی و دزقریم، نک من نهغه یا دروسته، پیدقیسه من باوهری ب مللهتی خو هه بیت و خو لی نه پاریزم و لی نه ترسم، لی جهتی داخیه نهوین نیتیک و کهفن رهخنه دگرت و دگوت تو و " تازاد بهرواری " بوچی ژ خه لکی جودانه هوین ژی بهرپرسن و دههژینه بلا وه پاسهوان ههبن، لی یا راستی نهگهر من نهو کربا دا کهریتن من ژمن قهبن، من ب تیمان و دل کار دکر، ههر چهنده مهترسی ژی هه بوون، من هزر دکر دی هندهک دهست خوشیی ل من کهن و دی بیژن خوزی بهرپرستین دیکه ژی وهکی عهبدولسه لامی کربا، لی جهتی داخیه مروف و ههقالین دویر و نیتیک نهغه

ب شاشیهک دزانی، هندهک گه هشتینه وی باوهری کو نهز کهسهکی وهکی خومه، نهز د بیره وهرییا و ل مالا خوژیدا و ل میتقاندارییا بزاقی ناکهم فهلسه فهک د ئاخفتنن مندا هه بیت، نهز بیبیم دوو زاروک ته پانی دکهن نهگهر تهپ هاته بهرپی من دی بو هاقیژمهغه نهز خو حساب دکهم وهکی مروفهکی عادی بهری بهرپرس، روژهک دی هیت کهس ژ مه بهرپرس نابیت، دی وی روژی چاوا سه ره ده ریی دگهل خه لکیدا کهین؟، راستی نهوا ته ئیشارهت پیدای نیک ژ ناریشه بیین مهزنین جفاکا مهنه، ژ لایه کیتقه دبیتن خو قه شپرن و پاسهوانا دانن و خو نافچاٹ گری بکهن و دگهل خه لکی نه ئاخفن دا سٹک نهبن، هه که مه گوھی خو دای دی بیژن دفن بلندن و وه دیاره باوهری ب مه نینه هنده پاسهوان ل دویقدانه، هه تا جاره کی نامر فهوجهکی ب خورتی برازایهک و پیشمه رگه کی خو دانه دگهل من و گوت نهز قه بیل ناکهم تو بتنی بچییه دھوکئی، مالا وی ئاٹا بیت وی جاری نه گه هشتینه شهرمنی تایرا سه یارا من په نچه ر بی (بکه نیقه) نهگهر نهو دگهل مندا نه بان رهنگه نهز رهزبل بیام .

سیلاٹ / تو چند وهرشی دکهی ؟

عهبدولسه لام بهرواری / ههر کهسی نوکه من بیبیت دی زانیت نهز وهرشی ناکهم، من ل پولا شهشی سه ره تایی تیپا فوتبالی بخوه دانا و بهر ده وام بوم هه تا قوناغا زانکویتی ژی نهز یاریکه ره کی دیار بووم دتیپا خوه دا، ساله کی ل زانکویتی وهکی باشترین یاریزان ژی من کاس یا وهرگرتی، نهز یاریزانه کی چه پانه بووم و ل وی ده می چه پ دکیم بوون ل هیتا نا هراستی، هه تا سالتین هه شتیان

ژی کو نهز پیشمه رگه ژی من وهرزش یا کری، نهز دبیتم ژ بهر هندی پشتی من هیتای ب رهنگه کی زوی کیتی من زیده بوو، هه تا بهری ساله کی دوویان ژی ده می دچوومه دھوکئی مه پینچ شه مبان دگهل گه نجین مه بیین گوندی فوتبال دکر .

سیلاٹ / نهگهر ته مافی دنگدانی هه با کو بدهیه باشترین یاریزانی تهپا پی ل سالا ۲۰۱۲، دا دهیه کیشک یاریزانی ؟

عهبدولسه لام بهرواری / یا نهخوش نهوه کهس نینه ژبلی " میسی "، نهگهر مروف ب ته عه سوبا ریالی بهر تیخوه نه ده تی، نهف یاریزانه دیاردهیه و یی جودایه، نهز دبیتم نهگهر کوفره میسی هه قبه ر بکهی دگهل مارادونا، نهغه کهسه که دچیته ددی مروفیدا و یی ب رهوشته و کهسایه تیپه کا جوان یا هه ی، روله کی بهت یی هه ی دتیمیدا گولکه ره کی باشه، مه ژیه کی باش یی دسه ری ویدا، بی وی رهنگه تیم گه لهک یا کیم بیت، نهو ژماره بیت پینقانه بی کو نهو تومار دکهت، کهس نینه نیتیکتی وی بیت کو نیتیکتی ساله کی ۱۰۰ گول تومار کرین نه کیمن، هیقیدارم ریالی ژمن عاجر نهبن، نهز نهغه بیست سال پتره جمهوری " بایرن میونخ " م، نهگهر میسی نه با نهز دا بیترم ریبری باشترین یاریزانی جیهانی یه، ژ بهر کو نهو ژی دیاردهیه کهه .

سیلاٹ / ته فهیسویوک هه یه ؟
عهبدولسه لام بهرواری / نهخیر من دهلیقه نینه ژ بهر کاری په رله مانی، لی بیروکه یا ل دهف من هه ی .
سیلاٹ / داوی په یقا جهنابی وه ؟

عهبدولسه لام بهرواری / هیقیدارم سیلاٹ یا سه رکه فتی بیت .

ل ههمی وهرزا سهرسنگ یاگونجایه بو توریزمی بهلی ... !

هندهکا دکهفن دا قیایه سهرسنگی ببینن ژبهرف ناڤ ودهنگیین وی دکهفن دا، دیسان ژی د وهرزی زقستانی ژی دا ودهکو نهم ههمی دزانیین کو سهرسنگ ل وهرزی زقستانی ب بارینا بهفری یاناقداره وگهلهک جارن بهفرل پتیریا ههمی دهقهرتی نامیدی ل سهرسنگی دباریت، نهقهرتی ههر پالدهرهکه کوخهلهک قهستا سهرسنگی بکهن، یان دهوروبهری وی بکهن وهکو کوچکا ل سهری چپایی گارهی و دیسان ریکا ناشاوا ژبوو بوراندنا دهمهکی دناڤ بهفری دا، دیسان بوو کیشانا وینهیان، لی ب مخابنیقه چ پینگاقین وهسا نههاتینه هاقیتن کو هندهک جهین گوزاری ژی دورستبکهن ل هاقین و زقستانان خهلهک پتر پیقه بهیته گریدان ول ههمی جهین کوردستانی وئیراقی قهست بکهنی، وهکو پارک و پارکین یاریین زاروکان و دیسان ل زقستانی ژی ههما چنه بیت قیستهقالهکا سالانه یا بهفری ل سهرسنگی بهیته گیران و ب قی چهندی دئی پتر خهلهک قهست کهنی وژلایی نابوری ژی قه دئی چالاک بیت .

ژگهرمی ب رهفن، بهلکو دا خوشیهکی زقستانی و بهفری ببهن، ژبهرفکو نهم ههمی دزانیین کو گوزاری نهو نینه تنی خهلهکک بچیته دناڤ شینکاتیهکی دا ول بنی دارهکی بیهنا خویدهت، یان تنی ل جهی یاریا و مژوبلکرنی بیت، بهلکو جورین گوزاریا ههنه، هاقینگهها سهرسنگی ژی نیکه ژوان دهقهره نهوین ل هاقینی و زقستانی بکیر گوزاریی دهیت، نانکو دشیین بیژین گوزاریا هاقینی و یازقستانی، نهف و سهرهرای کو تانوکه چ پینگاقین وهسا نههاتینه هاقیتن کو بهری خهلهککی بدهنه گوزاریا سهرسنگی، لی ههر خهلهکک قهست دکهتی و نهگهر چ خوشی ل سهرسنگی نهبینن خوشیهکی ل خهوا شهفا وی دبینن و پرانیا گهشتیاران ل ئوتیل و موتیلین سهرسنگی دنفن، بهلکو گهلهک جارن جه ل وان موتیلا نامینیت و خهلهک ل سهر گفاندین جاده و دناڤ تورمبیلین خودا دنفن.

ب دیتنامه نهقه قیانهکا خهلهکی یه ژبوو هاقینگهها سهرسنگی، بهلکو ژی

نیهاد ئوره‌ماری

دیاره ههر دهقهرهک یان باژیرهک ب وهرزهکی یاناقداره ب خوشی، نانکو هندهکین ههمی ل هاقینا گهلهکا خوشه و خهلهکک پتر قهست دکهنی و هندهکین دی ل بوهارا، همرچهنده پرانیا دهقهران ل بوهارا دخوشن، دیسان هندهک ژی ههنه ل زقستانا خهلهک قهست دکهنی، نهک داکو

خه لیل باکوزی :

= وپستانا سترانا
ملکی یا کوردی بوو

خلیل باکوزی ل سال ۱۹۲۲ ئ ل گوندی باکوزی سهر ب پاریزگهها دموکی قه هاتیه سهر دونیایی و دژیی گهنجاتیا خودا ستران گوتینه و دیسا چویه دناف ریژین پیشمههرگهیدا و شیایه دماومیهکی کیلدا پیگهههکی هونهری ستران گوتنی بوخو چیکهت ل دهقرا بههدینان . خودی ژئی رازی پیتری ۲۰ بهرههمان تومارکرینه ژسترانین مللی بین کوچکو دیوانا و بویه مینا دبستانهکی بو سترانا کوردی

- دهنگه که چ جارا نامریت - دهنگه کی کوردی و ههسته کی نهتهوهی

رمقهند گوهرزی

خلیل باکوزی سترانیژدهکی ناقدار بوو و شیوازهکی تایبته بی ستران گوتنی ههبوو و دناف خه لکی دا کسهکی روح سئک بوو و ههمیا جهژی دکر . ب درپژاها ژیی خو خزمهتا سترانا مللی یا کوردی کره و دههمان دههدا پیشمههرگه ژئی بوو . ل سال ۲۰۱۲ ئ قیستهقالهکا ریزگرتنی هاته ب ریقهبرن ژبوو هونهرمهندی خودی ژئی رازی خه لیل باکوزی، ل گور گوتنا هند کسین نیزیکی ژخودی ژئی رازی بهریا سی شهقا بهری ژيانا خو ژدهست بدهت دناهنهنگهکییدا بشکدار بو چهندين سترانین خوش گوتینه .

دههمان دههدا هند کسین داخاری ستران و دهنگی هونهرمهندی مللی خه لیل باکوزی شیوازی ستران گوتنا وی جوداییهکا مازن ههبوو دگهل هونهرمهندی دی . بهلی ب مخابنی ل ۲۰۱۱-۲۰۱۳-۲۰۱۳ ئ ل دهم ژمیر ۲۰:۰۰ ئ شهقی گیانی خو ژدهست ددهت . هونهرا خو یا تایبته یا ستران گوتنی و داخاریتن دهنگی خو ههمی هیلان .

زارقه کهر جه مال بهلیتی و مال ناقاهیه کا دل تهزین

ل بناری گارهیی کهفتار و پیرال وی گوندی رههین خو داهیلاینه دیروکی، ل گوندی بهلیتی جهمال بهلیتی (جهمال تهمر) و دیسان بی ناسیار ب جهمالی مریهمی، و ژ مالباتهکا جوتیار و کورد پهروهرا (/ /) ژدایکبوو، و هیش زاروک دایکا وی دچیته بهردلوقانیا خودی و دمینیته بی دایک، لی ههر زوی مریهها مهتا وی خو لی دکهته خودان و سهخبیرا وی دکهت، ژبهه قی چهندی ژئی بوو هاتیه نیاسین ب جهمالی مریهمی، و ههر دزاروکینیا خودا بی روی خوش و خوشتی بوو ل دهف ههمی کسان و ههر جهی نهو لی روینشتبا دبوو دیوان و ههمی لی کوم دبوون، و سهرکیشیا دیوانی دکر، وم ههر ژ زاروکینیا خو جهزا زارقه کرنی ل دهف پهیدا دبیت و ل ههر بوونه و ههلهکفتهکا ههبا و نهخاسمه ل شههیان و جهژنان ب رولی زارقه کرنی رادبوو و ب دهنگهکی خوزایی ببوو زارقه کهرهکی گهلهک ژیهاتی و ناقدار ل دهقرا نامیدی و پشکداری دچهندين کاریت هونهری بیته کوما دهقرا نامیدی دا کر، لی ژ نهگهری بی خه میا ههمی نالیان و ژنهگهری پهیدا کرنا پاربی ژیانی جهمال هیدی هیدی ژ کاری هونهری زارقه کرنی دوور دکهقیته و ل گوندی پیروزانا خوجه دبیت و ل قییره ژئی رولهکی باش و بکیرهاتی جفاکی دگبیریت و دبیته کسهکی گهلهک خیرخاز و هاریکار دگوندی دا.

بهلی ب داخ و کسهریت مهزن قه و هیش دژییهکی کیم دا و ل رۆژا (۱ / ۱۳ / ۲۰۱۳) و ژنشکه کیته دلنی وی ژ لیدانی رادوهستیت و دچیته بهر دلوقانیا خودی و ل گورستانا شاخکی دهیته قهشارتن.

ب هه لکه فتا رۆژا جیهانی یا زمانی دایکی ۲/۲۱

بلا ئەم ریژی ل زمانی دایکی بکهرین !!

دایکی، چونکی ئەو پەییقین بیانی ئەوتین دەیتنه بکارئینان ئەگەر پەیشا کوردی ل شوینا وی پەیشا بیانی ب کاربیین دئ گەلهکا جوانتر و باشر بیت. .... مینا ئەکتیف (Active) کو رامانا وی ب زمانی کوردی (چەلەنگ، چالاک) دەیت، ئەری گۆتتا (چەلەنگ، چالاک) خوشتر و جوانتر و باشر نینە ژ پەیشا (Active) ؟ رەنگە گەلهک کەس هەر د رامانا قی پەیشی نەگەهن!!!
هەندەک ژ پەییقین بیانی کو د ناڤ خەلکی مە دا دەیتنه بکارئینان :

نکاریه زمانهکی ئیکگرتی دابریژن، دسەر قی چەندئ را ژی رەوشەنبیر و شارەزایین مە دئ پەییقین بیانی ب کاردئینن و ب قان پەیشان زەقلەکتین خویین رەوشەنبیری نیشا خەلکی ددەن، هەر وەسا چ گرنگی ژی ب رۆژا جیهانی یا زمانی دایکی نا هیتەدان کو ئەز هەر قی چەندئ بەحس ناکەم. ب کارئینانا پەییقین بیانی د ناڤ خەلکی دا و ب تاییهتی د ناڤ کەنالتین راگەهاندنی و بەلاقکرنی دا کارتیکرنەکا مەزن یا لسەر زمانی هەمی و ئیکە ژ خالین لاواکرننا زمانی

عەبدوللا مەهدی شوشی

پەیشا بیانی		پەیشا کوردی
Positive (پۆزتیف)	ایجابی	ئەریتی، باش
Negative (نێگەتیف)	سلبی	ئەریتی، خراب
Normal (نۆرمال)	طبیعی	ناسایی
Problem (پروبلەم)	مشکلە	ناریشە
Crisis (کریس)	ازمە	قەهران
Complex (کۆمپلیکس)	مەقەد	نالۆز
Active (ئەکتیف)	ناشط	چەلەنگ، چالاک
Meeting (میتینگ)	الإجتماع	کۆمبون، جەقین، دیدار

ئەقە وچەندین پەییقین دی کو گەلهک ژلایی خەلکی مە قە دەیتنه ب کارئینان کو ب کارئینانا پەیشا کوردی جوانتر و خوشترە، لەورا ئەرکە لسەر ملین مە هەمیان د دەمی ناخفتنی دا خو دویر بگرین ژ ب کارئینانا پەییقین بیانی چونکی ب کارئینانا پەیشەکا بیانی دبیتە سەدەمی ژناقبرنا پەیشەکا زمانی دایکی ئانکو زیندی کرنا پەیشەکا بیانی و مراندنا پەیشەکا زمانی دایکی.

زارۆک هەر د زکی دایکی دا دگەل ب زمانی دایکی ئاشنا دبیت (ئەقە لدویف گۆتتا قەکۆلەرا) و دەما چاقتین خو ب دونیایی روون دکەت کو ب گریی ژیانئ دەست پئ دکەت و پاشی ب پەیش و رستین سادە و ساکار و کورت دەست ب ناخفتنی دکەت. ئەقە ژی وی رامانی دگەهینیت کو مروف فیری زمانی دبیت ب رتیا دەیک و باب و کەسین ل دەردوری مروفی دژین. لەورا لسەر مە هەمیان پیدقیه ب پەییقین شربینن زمانی دایکی دگەل زاروکین خو ب پەییقین و گرنگیی بدەینه زمانی دایکی.

ئەم وەک مللەتەک خو دان زمانهکی تاییهتین و ئەم ب رتیا ئەقی زمانی و کلتوری و جەهئ جوگرافی ژ مللەتین دی بین جیهانی دجوداینە، بەلی مخابن هەتا نوکە زمانقنن مە بین بیایی زمانی

زهمبیل فروش دناشبهرا فارقینئی و دهشهرای باتیفا دا

نزار مهجید

هاتبوو چیکرن بو جوانیئی.

زهمبیل فروش و کاری وی:

دیاره ژ ناقئی وی کو زهمبیل دفروتن (بائع السلال) رهنگه خاندنهقان بیثیت چهوا کورئی میری زهمبیل دفروشیئت لی وهکی دیار کو روژهک ژ روژان زهمبیل فروش دگهل بابئی خوه و وهزیری دبهه گورستانهکی را دچن و قافهکی، یان کلوخی سهری مرهکی دبینن، زهمبیل فروش پرسیار ژ وهزیری دکت نهغه چیه و بهرسف ددت دبیزت نهغه کلوخی سهری مرهکی یه، زهمبیل فروش مهندههوش دبت و دبیزت مرن؟! وهزیر دبیزت بهلی جاردهکا دی دبیزت نهغه ژبههچی مره ؟ وهزیر دبیزت هه مو کهس ژیانئی دبهن و دهمی مرن هات دئی مرن و بن ناخ کن و کهس ژمرنیی خلاس نابت نه زهنگین و نه فهقیه. پشتی هزرتین کور دبیزته ههقرینا خوه نهمی ژتیک جودا بن، ههقرینا وی ژی دبیزت نهز ل روژتین خوهش دگهل تهبیم و روژتین نهخوش ژی دئی ههه دگهل ته بم، هوسا زهمبیل فروش کهلا فارقینئی ب جه دهیلت و ل باژار و گوندا دگهرهت ژبو ب دهست فه ئینانا نانئی ژیانئی رادبت ب کاری دروستکر و فروتننا زهمبیل.

زهمبیل فروش و تهشقا خاتونئی: وهکی مه ل سهری دیارگری کو پشتی زانی مرنا ههی و ههمی کهس دئی تام کهنئی و کهس ژئی خلاس نابت کهواته دبت هه کهسهکی ئولدارژبال خودای فه و ژبهههندیی ژی ژ کهلا فارقینئی و میراتیئی دهیلت و کوچبار دبت و ب ریکا زهمبیل فروتنئی کولان کولان دچت ههتا دگههته بهردهری قهسری و خاتون دبینت کو زهمبیل فروش لاوکهک جوانه و گهلهکی ژتیهاتیه هه دهملدهست

خاتون ناشقی زهمبیل فروشی دبت و ب هتجهتا کرینا زهمبیل دبیزته خولاما زهمبیل فروشی بینن دقهسری دا و خاتون هیدی هیدی خوه نیزییک دکت و زهمبیل فروش دکت و دبیزت زهمبیل فروش لاوکی دهرویشه و کهرمکه تو وهه پیشه و هوسا ب هوزانکی زهمبیل فروش بهرسف ددهت و خاتونئی نهز توبهدارم توبهدارئی خالقی جهبارم ب ههه حالی ههی خاتون گهلهک توره دبیت و زهمبیل فروش ژی ب قئی چهندیی خوه ژدهستان قورتال دکت نهز باوهرم پرانیا خاندنهقانا قئی هوزانئی دزانن و ژبهه دکن و گهلهک هونهرمهاندان کرینه ستران و ل کهنالتین کوردی دئینه نیشانان.

چهوا سههاتیا زهمبیل فروش گههشته ههمی کوردستانی؟ ل دویف ژتیدهه و فهکولینتین هاتینه کرن کو هوزانقان فهقیئی تهیران ئیکهم کهس بیه ب شیوی هوزانکی فههاندی و نقیسی ل سالا (۱۵۴۹_۱۶۴۳) و پاشان بو جارا دویب ب شیوی بهیت و هوزانئی ژلایئ هوزانقان مرادخانئ بایهزیدی ل سالا (۱۷۷۶ز) فه هاتیه نقیسین، پشتی قئی چهندیی ب ریکا مهلا و دهرویش و سوفیا گهههشته ههمی باژار و گوند و هههچوار پارچین کوردستانی.

زهمبیل فروش چهوا گهههشته باتیفا؟ وهکی دیار کو ژناقئی وی دیاره کوچبار دبت ژجهئی باب و کالیی خوه ژ فارقینئی دهردکهقت و دهست ب ژیانا خوه دکت و بو پهیداکرنا نانئی ژیانئی گوند و باژیران دگهرهت کاری چیکرنا سهلکین زهمبیلان دکت خوبایه کول جههکی وهک تاکجنی بوون نامینت نانکو چ جهین وهسا نهبینه

زهمبیل فروش کیه و خهلکی کیشهیه؟

ناقئی وی یی دروست ل دویف ژتیدههرتین باوههپتیکری و پرانیا فهکولینتین هاتینه کرن کو (میر سهعید کورئی میرحهسن پاشایی دیاربهگری) یه.

سههاتیا زهمبیل فروش کهنگی و ل کیری رویدایه؟

وهکی دیار کو سههاتیا وی پشتی گههشتنا تاینئی ئیسلامی و ل سالا ۹۹۴ زاینی ل سهردهمی دهولهتا مهروان (دوستهک) یا هههچهرخ دگهل سهردهمی دهولهتا همدانیه.

جه و واری زهمبیل فروشی ل کیشهبوو؟

ل باژاری فارقینئی مهلبهندیی قهزا سلیشان ژ ویلایهتا دیاربهگری ژبههکو زهمبیل فروش کورئی میر بوویه مالا وی دقهسری دابوو و کهلهها زهمبیل فروش ژی ههه ب رهخ قهسری فه

۱۵۱ سال ۲۰۰۸ عی ژ وەشانین دەزگەھا سپیریژ بوویە، دیدارەکا تایبەت ل سەر مەزاری زەمبیل فروشی باتیفا ل کەنالی تەرەتە شەش هاتیه نیشاندان، دیسان دەربارە ی بەلاقبوونا هەبوونا مەزاری زەمبیل فروش ل باتیفا وەسان دیار دبت کو بەری ۱۴۰ سال دناف خەلکی دەرە باتیفا داھەبوویە و سەر زاری باب و باپیریٹ دەرەری هاتیه قەگواستن و تانوکە مایە و مەزاری زەمبیل فروش ل سەر شەقامی گشتی زاخو- باتیفا یە ب دوراتیا ۵ کم ژ باتیفا دویره دکەقیتە تەنشت گوندی سیرکوئکی روزتاقایی باتیفا.

زەمبیل فروش کەنکی چووویە بەر دلوقانیا خودی؟ دقئ دەربارە ی دا مروف نەشیت سەدا سەد بیژیت فلان سالی ژبەرکو گەلەک ژیدەرەن خویاکریە دەربارە ی مرنا زەمبیل فروشی لی پرانیا وان ژیدەرەن تامازە ب هندی کریە کو ب گومان کەفتینه، تانکو ل قیری دەما دبیتە جەیی گومانئ نابیت بیژین ئەف میژویە سەدا سەد یا مرنا

ئەمین (دەیتە نیاسین و زیدەباری دوو فلمەکتین دیکيومینتاری ل سەر زەمبیل فروش ژلایئ دوو دەرەتینەرەن قە هاتینه چیکرن کو ل دەستپیتکا ژيانا وی ل فارقینئ دەستپیتکەت و دوماهیک ژيانا وی ل باتیفا دیاردکەن دیسان چەندین جار کەنالی کوردی بین باکوئ کوردستانی قەستا دەرە باتیفا کرینە چاقتیکەفتن دگەل خەلکی دەرەری کرینە بی کو بەرسقەک هاتیبیتە دان کو نەبوونا زەمبیل فروش چ راستی ل باتیفا بو نەبیت، دیسان وەسفی حەسەن ردینی ئیک ژ نقیسەرین دەرە باتیفا بەهدینان دگوتارەکی دال سال ۲۰۰۰ گوئارا گولان هەژمار ۹ بابەت ل ژیر ناقتی (سەرھاتیا زەمبیل ... چەند جارەن هاتیه نقیسین و بەلاکرن؟؟؟) بەلاکریە کو تیدا تامازە ب هندی کریە کو ل دەرە باتیفا تاکنجی بوویە و ئەف بەلگە دپرتوکا (بەیتا زەمبیل فروش دیروک وارگە چەندین دەق) یا نقیسەری دا هوبن دشتین بینن لاپەرە

وەک ئاڤاکرن یا ئاڤاھیەک تایبەت هەر روزەکی ل جەهکی یان گوندەکی دما و پشتی هینگئ باردکر ب هەر حال ژ ئەنجامئ گەریانا وی بو دەرە و گوندین جودا و جودا قەستا دەرە باتیفا گولیا کریە و لی تاکنجی بوویە بەلی کا چەند مایە روژ و هەیف و سال ل دەرە باتیفا چ ژیدەرین باوەر پیکری ل بەر دەست نەبوویە، لی بو سەلماندا قئ چەندئ جە و مەرەدئ □ زەمبیل فروشی ل باتیفا یە و خەلکەکی زور ژەر ۴ پارچە بین کوردستانی قەستا مەزاری باتیفا دکەن ب پیروزی ل قەلەم ددن و ل فارقینئ تنئ جەیی ژيانا وی دیارە نە زیدەتر تانکو چ مەزارین تایبەت ب زەمبیل فروشی قە نین و ژبلی قئ چەندئ و دکەفن و دا و تانوکە هندی کەسەک دانەمەر ل دەرە باتیفا هەبوویە وەسان خویا کریە کو زەمبیل فروش ل چ جەپین دن گولی نەبوویە و ژبلی ناقتی وی بی ژیدەرەن خویاکری ل دەرە باتیفا ب (محمد

زەمبیل فرۆشی یا راستە ب هەر حال پرانیا نقیسەر و میژوفانین دیروکا کلاسیک نقیساین دوئ باوەرئ دانه کو ل سالا (۱۷۸۴_۱۷۸۵) و هندهکتین دن دبیتن ۱۱۹۰ (۱۷۷۵_۱۷۷۶) و دقههینوکا سهرهاتیا زەمبیل فرۆشی دا کو ژ قههاندنا هوزانقانی بخوبه ل دوماهییا وی میژویا نقیسینا وی تیتدا نقیسیه دیارکریه و بیژیت (سهه و نهوهت سال بووریه پاش هزارا هیجری) لی گهلهک بوچوون دقئ چهندی دیار دکهن کو جهئ گومانئ بیت چونکه دههمان سالدا نهف قههینوکه گوته.

ل دوماهیئ یا گرنگ زەمبیل فرۆش مروقهکئ کورده و میرهکه ژمیریت کوردان و دهستپیکا وی و ژيانا وی ل

فارقینئ بوویه و ژنهجامئ گهریانئ ل باتیفا دوماهییک خال بوویه و ههناسا خوہیا داویئ ل باتیفا دئینت و لهوما ژئ مهزارئ وی تا نهو پاراستیه و خهلهک ب پیروزی ل قهلهم ددهن و روزانه قهست دکهنئ.

ژێدهر:

- ۱_ فلمهکئ دیکومینتاری ل کهنالی کوردستان تی قئ ژدهرهینانا شینوار کهمال .
- ۲_ گوڤارا سیلاڤ ژماره ۱۲ لاپههه ۲۸ بابتهک ل ژیر ناڤئ مرادخانئ بایهزیدی یئ نقیسەر ئیسماعیل بادی.
- ۳_ دیدارهکا تایبهت ل دور ههبوونا مهزارئ زەمبیل فرۆش و راستیا وی ل

- دهڤهرا باتیفا ل کهنالی تهردهته شهش ئیستامبول .
- ۴_ بهیتا زەمبیل فرۆش دیروک وارگهه چهندین دهق یا نقیسەر وهسفی حهسهن ردینئ وهشانین سپیرتیز ۲۰۰۸.
  - ۵_ سهرهاتیا زەمبیل فرۆش گوڤارا گولان ژماره ۹ بابتهک یئ نقیسەر وهسفی حهسهن ردینئ ۲۰۰۰.
  - ۶_ چهند پیزانین ل دور مهزارئ زەمبیل فرۆش ل باتیفا ژزاردهقئ دانعهمرو شارهزاین دهڤهرا باتیفا هاتینه وهرگرتن .
  - ۷_ گوللی ژین و ژیار لاپههه ۶۵ پهرتوکا نقیسەر محهمهد موراد فهتاح .

منارا مزگهفتا نامیدی

ن: د. عبدالله خورشید قادر
و: کوخان نحسان یاسین

جهت بانگ دانى يان دبیژنې مناره (۱)، دهیتن نهو ناهاهیې دهنگې بانگې ژئ بلند دبیتن، خه لکی گازی نقیژکرنې دکه تن، گرنګترین جهقهنگې بیناکاریه و مهزناهیې دهته ناهاهیېن نیسلامی (۲)، مناره نههاتبوو زانین ل سهر دهمې بهراهیې نیسلامی ل سهردهمی پیغمبهری (سلاقیته خودی ل سهرین) و خهلیفین راشدی، ل دویف ههبوونا جههکی بلند بوو بانگ دانې ژبهر ناگههداربوونا بوسلمانا بوو دهمین نقیژا، لی (بیلالی کورئ رهباحی) ب سهردکهفته بانې مزگهفتی و بانگ دا، لی ژبهر بهرفره ههبوونا دهولهتا نیسلامی پیدقی ب ههبوونا مناری دهرکهفت، دیروکنقیس کومن د وی چندئ دا ل گزیرتا عمره بی و نهو جهین هاتینه بن پهردا نیسلامی، مناره ل نهقان جها نهبوون، هندهک فهکوله دینن نیکهم مناره د نیسلامی دا هاتیه دروست کرن، ل مزگهفتا بهصرا بول سهردهمی والیی نه مهوی (زیاد کورئ ابیه ۴۵ مشهختی ۶۶۵ زاینی) (۳)، هندهکین دی دبینن نیکهم مناره د نیسلامی دا (معاویه کورئ نهو سفیانی) ل مزگهفتا نه مهوی ل دیمه شقی دروست کریه، وهک بورجهکی چوار کورئ و ل ههر چوار کورئین په رستگههی نهوا مزگهفتا نه مهوی ل سهر دروست کری (۴)، ل بهراهیې مناره یا چوار کورئ بو، پاشی ب گهلهک رهنگا دهرکهفت ل جیهانا نیسلامی، منارا لولهی و گروه و گهلهک رهخا و چندین رهنگین دی، دیسان که رستی نافاکرنی د جودابوون ژ جههکی بو نیککی دی نهوی مناره لی دهاته نافاکرن، ل دویف که رستی نافاکرنی بی بهر بهلافت ل دهقهرئ وهکی بهر و

که ریج (۵).

منارا نامیدی نیک ژ بهرماکتین
شارستانیته کا بهرچاقن ل شی
باژیرکی، گلهک یا بلنده پتر ژ (۳۰م)
سهریاری پیکهاتا نهخشی جوان نهفتین
شهنگستی مناری دخهملینن.

پهسنا بیناکاریا مناری: مناره ل
سهر شهنگستهکی مهزن هاتیه دانان، چوار
کوژی، هاتیه نهخش کرن ب هندک
نهخشین جوان، ناف تنگهکا لولهی یا
هه (۶)، هندک فالاتیین فهکری تیدا
هه، ب مهره ما گهاندنا روناھی و بای
بوژ نافدا، ناف تنگا مناری ب دوماھی
دهیت ب چند هاتنه دهرا یا بهری، پاشی
دیواری مناری ل سهر هاتیه دانان (۷)، ل
سهر دیواری وی گهردهنهکا کورت ههیه
بهرف ژیهل دچیتن، ب گومبهتهکا
بچویک ب دوماھی دهیتن.

بنهکوکا مناری: ب رهنگهکی نیکسهر
ل سهر نهدی هاتیه دانان، دریزاها
رهخهکی وی (۲،۸۲م) هاتیه نافاکرن ژ
بهری حهلانی یی ریک و پیک دگهل
گیچی، دیمی وی روزناقای دهرگههک
تیدا هاتیه دروست کرن، دویراتیین
وی (۱،۳۰م ۶۱۸سم)، حیسیلا ل
سهری دهرگههی دگهل بهرتن چارچوخی
دهرگههی هاتینه نهخش کرن ب چندین
نهخشا، ستیرتن شمش رهخ و نیک لدویف
یا دی، دنافهرا وان نهخشین شمش رهخی
هه و بقهبارهکی بچویک، هه می هاتینه
نهخش کرن ب نهخشی دهرکهفتی، لسهری
قی نهخشی تیشهریزهکادی یا نهخشا ههیه
پیک دهیت ژ ویتین نهاندازیاری برهنگهکی
نه ریک و پیک، دوماهی دهرکهفتنهکا
تیر یا هه، نهو یا نزیککی وی نهخشی به
یا دبیرنی (قندیل).

لدهرگههی مه بهحس کری حنیهک
کولای (نهو جهه دهیتته کولان د بهری
را بهلی ناهیتته کون کرن) ل رهخین وی
هه، دویراتیین وی (۲،۴۰م ۹۹سم)
لسهری ههر نیک ژ نهقان حنیه گریهکا
تیر ههیه، ریک قی دهرگههی را مروف

سهر کهین، ل سهری قی حنیی حنیهیهکا
دی ههیه بهلی بچویکتره و یا لاکیشهی
یه، ههر چوار کوژی هاتینه نهخش کرن ب
بهلگین بچویک.

سهبارت دیمی باکوری نهو ژ یی
هاتیه نهخسکرن ب حنیهیهکی وهکی
دیمی روزهلانی، بهلی لیفتین ژدهرفه ل
سهر هه می حنیی دا گرتی یه، گرتیا وی
هاتیه نهخش کرن ب دوو تیشهریزین چوار
کوژی و ب قهبارهکی بچویک وبویچهک
دهرکهفتی ژلای نهخسکرنی فه، یا هاتیه
دروست کرن وهکی جههنگهکی نهوی
دبیرنی (بیت غراب یان قدم غراب) (+)،
زکی حنیی هاتیه نهخسکرن ب گولهکا

دشیت بچیتته دناف زکی مناری دا نهفهژی
ب ریک چندین پهیسکا، ل پشکا سهری
یا دیمی روزناقای (حنیهیهکا) کولای
ههیه یا چوار کوژییه و دهرکهفتیه بهلی
بی نهخشیه.

دیمی روزهلانی مناری (حنیهیهکا)
مهزن ههیه ل سهری وی گریهکا سی
بهلگی ههیه، بهلگ ل سهری (نافهراستی)
پویچهکی یی تیره، خواری یا حنیی
تیشهریزهکا نهخش کری ههیه، پیک دهیت
ژ ویتین نهاندازیاری و ل سهر باهرا پتر
جها دا گرتیه، تا توخیهکی وهکی وی
تیشهریزهکی یه نهقال گرتیا نیککی ل دیمی
روزناقای هه و دی پاشی بهحس ل

هیلین چوینه دناښ ټیک دا برهنگه کئی ستونی و ټاسوی، دناښهرا وان دا ستیرین ههشت تیشک ههنه و دناښ ههرا ستیره کئی دا گوله کا ههشت رهخی ههیه، سهرباری وینین چوار کوزی و پینچ کوزی ههرا چهنده نه دریک و پیکن، ژ نهگه ری ټیکه کفتنا هیتا دروست بوینه، هه می نهخش هاتینه کرن ب نهخشی دهرکهفتی (۹).

ل سهری تیقه ریزی دهرکهفتنه ک ههیه ل ناښهنگا مناری، نهوژی پیکه هیتن ژ کومه کا بهرین نیښ کفانه ی، دسهرا دهنده ک په نجره ک ههنه ب مه رده ما گه هاندنا بای و رونا هیه بو ژ ناښا، پاشی ناښهنگا وئ بدوماهی دهیتن ب هنده ک دهرکهفتنا نهوژی ب ریکا دوو ریزین بهرا، پاشی شهنگستین هاریکار (کوابیل) دهین نهوا ناښهرا ستا مناری ل سهرا هاتیه دانان، ټیره نهاندازیاری گرنیه کا مهزن دایه فان شهنگستین هاریکار، تیکه په لیه ک دناښهرا کربارین وی و جوانیا وئ کره، رهنگه کئی جوانیه دایه نهوژی هاتیه نهخش کرن بریکا بکارینانا بهلگین دارا و ب رنگه کئی نیریک ټیک، دناښهرا وان دا ژ سهری سئ کوزیتین بچویک هاتینه نهخشاندن، ههرا شهنگسته ک ژ نه فان وهکی زهنگه کا بهروفاژی یه و نه دبیین هنده ک خواربوون تیدا دیاردکن، وهکی سئ کوزیانه دناښهرا ههرا بهره کئی شهنگستی هاریکار، نهښی چهنده جوانیه ک دایه ټی پشکی ژ مناری، ل سهری فان شهنگستا چوار گهرین بهرا ههنه، هنده ک هیل تیدا هاتینه نهخشاندن، وهکی موعینین نیریکی ټیکن، ل سهری ناښهنگا مناری گهرده نهکا کورت ههیه و ل سهری بدوماهی دهیتن ب ریکا گومبه ته کا چهند رهخی، ههژی گوتنی یه پشکا سهری ژ مناری توشی کهفتنی بوویه ژ بهر رهوشا سهری و پاشی هاتیه ټاښا کرن وهکی بهری.

مناری ژ ناښا چهندين په بسک ههنه (۱۰)، برهنگه کئی لوله ی هاتینه دروست کرن و هژمارا وان (۱۰۲) په بسکن، دهست پی دکهن ژ دهرکهفتی

وتاکن بهلگانه (۸).

ههرا چ دیمئ باشوری یه تا توخیه کئی نهو وهکی دیمئ باکوری یه ژلایه حنیین بچویک ومهزن و رهنگی نهخشا ژ بلی نهخشین چارچوښی لاکیشه ی، نهگه نهه سحکه یه زکی نهخشی لاکیشه ی دئ بینین هاتیه نهخش کرن ب دوو هیلین ټیکه ههستی و شکهستی، دناښهرا وان دا وینین موعینا ههنه ژ ناښهراستی، ل سهرا لیښین وئ نیښ سئ کوزی ههنه، ههرا چ زکی حنیا دهرکهفتی پیک دهیت ژ تیقه ریزه کا نهخشگری یا دوو رهخی، ژ شهش بهلگا پیک دهیتن، ژ ناښا نهخشین نهاندازیاری بین جوان ههنه وهکی دوو هیلین خوار و دناښهرا وان دا موعینن، ل ههرا چوار کوزیا ټیکه کفتنا دوو هیتا دیاره و تیدا وینه یه کئی نهاندازیاری دروست بویه ژ پینچ رهخا پیک دهیتن، دهو رو بهرین فان هیلین ټیکه کفتی چوار لاکیشه هاتینه نهخش کرن و دهرکهفتنا وان وهکی نهخش یا بهروفاژی یه ل ناښهراستی، سهرباری چوار چوار کوزیا نیریکی وینین لاکیشه یه ل ههرا چوار کوزیا دهرکهفتینه، هه می نهخش ب رهنگه کئی دهرکهفتی (بارز) هاتینه نهخش کرن و نیښه کا خوار ژ تیقه ریزا مه بهحس کری تیکچوویه، پیدښه ل ټیری ټاښه کئی بدهینئ نهخشین ټی تیقه ریزی وهکی نهخشین تیقه ریزا روژهلایه یه لی هه می تیکچوینه.

نهاندازیاری گله کئی هشیار بوو بوو سهرا دهری کرنی دگهل شهنگستی مناری و شیا یه ټه گوهیزیت ژ رهنگه کئی چوار کوزی ل خوار بو رهنگه کئی گروفر ل سهری، دئ بینین سئ کوزیتین بهروفاژی ب کاریناینه، تیدا شیا یه رهنگی شهنگستی ژ چوار کوزی بو ههشت کوزی ب گوهوریتن، پاشی هیدی هیدی رهنگی مناری بویه نیښ کفان گوهوریه، نهښهژی ب ریکا سئ گهرین هلانی نهښین ل سهرا سئ کوزیتین بهروفاژی هاتینه دانان، پاشی تیقه ریزه کا نهخشا دهیتن دوماهی زکی مناری دخه ملینین، پیکه هاتیه ژ دوو

دوو رهخ و قه باره کئی مهزن، پیک دهیت ژ (۱۲) بهلگا، وئ گولی ههشت وینین نهاندازیاری دناښ خودا دورپیچ کرینه، ههرا ټیک ژ نهوان وینا شهش رهخه، ب دوماهی دهین ب هنده ک سهری تیښ بهرهښ مهلبه ندئ گولی ټه دچن، پیکه ستیره کا ههشت تیشک دهرکهفتی ل ناښهرا ستا گولی، ل سهری ټی حنیه ی حنیه یه کا دی ههیه ب رهنگه کئی لاکیشه یه، دهو رو بهرین وئ هاتینه چارچوښه کرن ب نهخشین ستیرین ههشت رهخی، ژ ناښا نیښ تاکن گولا ههنه و دینه کوکدا ژ ههشت بهلگا پیک دهیتن، ژ ههژی گوتنی یه ههرا چوار کوزی سئ پشکین وان گول

مناری ل دیمئی روزنآقای و بدوماهی دهین ل سهری مناری.

رهنگی پلان و ناآکارنا پهیسکا مه دپته بهرامبهر سهخهتین دهگمن بیتن دانا بیناکاری، نهم دشتین بیتین نهخشئی وئ ب فی رهنگی رولهکئی مهزن گتیرایه درهختین هیز و مانا ههمی مناری، دیسان دبوو هیزا پشتئی یا شهنگستین مناره لسهر هاتیه ناآکارن.

ههر پارچهک ژ پهیسکا هاتیه دروست کرن ب بهرتن حهلانی ریک و پیک، ئیک ژ دوماهیبتن وئ ب رهنگهکئی لولهی هاتیه نکراندن، ههر ئیک ژ نهقان پارچا گهلهک کارتن دی ههنه ژلایئ بیناکاری شه، نهف بهرتن لولهی و ئیک لسهر بی دی بومه ستایلهکئی لولهی بی دروست کری، دهست پی دکهتن ژ خواری یا زکئی مناری تا سهری وئ، ژ رهخهکئی دپشه نهف پارچه هاتینه بکارنینان بو چوننا سهری و هاتنا خواری ژ مناری، دوماهییا ههر بهرهکی ژ نهقان هاتیه بکارنینان وهکی بهر ل دیمئی ژ دهرقه.

جهئی بانگ دانئ ل مزگهفتا نامیدیئ ههشت کونین بچویک لی ههنه، وهکی کفانین میحرابی نه و ل سهری وان کفانهکا پیچهک تیژ ههیه، پشککرینه ب فی رهنگی: سئ ژ نهوان دکهفته رهخی روزههلاتئ مناری، دوو ل زکئی وئ و یا سیئ ل سهری شهنگستا، دوو دکهفته رهخی روزنآقای ل ناقهراستا زکئی مناری و سئ دکهفته پشکا باشوری و هاتینه پشک کرن ل پشکین خواری و ناقهراست و سهری (۱۱)، مههم ژ دروستکرنا فان کونا (پهنجهرکا) بوگهاندا قهبارئ پیدقیئ بای و روناهیئ یه بوو سهر پهیسکا.

ل ناآکارن ونهخشاندا منارا مزگهفتا نامیدیئ پشت ب بهری حهلانی بی ریک و پیک بهستی یه (۱۲)، سهرباری ب کارنینانا گتیچی وهکی کهرستی خولیکدهر، دبیتن بهرتن مناری ژ گهلیئ دیرهشی هاتینه نینان (۱۳) نهوا دکهفته باشوری روزههلاتئ نامیدیئ.

ب دورستاهی نههاتیه زانین دیروکا ناآکارنا فی مناری، ژبهرکوچ نقیسینین دیروکی ناقرئ پی نادن، نهم ب دوبر دانین مناری ل دهمی ناآکارنا مزگهفتئ ل سهر

دهستی (عماد الدین بن اق سنقر)ی هاتبیته دروست کرن، هندهک تاییهتمهاند دیروکا ناآکارنا وئ شهدهگرینن بو میرئ میرگهها بههدینان (سولتان حسین کورئ حسن ۹۴۰-۹۸۱ م، ۱۵۳۳-۱۵۷۳ ز)، نهفی بناف و دهنگ ل سهر قیانا وی بوو کریارتن باش و نهوی گهلهک خواندنگهه و مزگهفت و پر و خانه ناآکارینه، میرگهه ل سهر دهمی وی گههشتبوو گویتکا پیشکفنتئ، سهردهمی وی سهردهمهکئی زیرین بوو نهگر نهم ههقبهری بکهین دگهل سهردهمیتن بهری وی (۱۴).

۱- ابن المنظور، ابی الفضل جمال الدین بن مکرم: لسان العرب، مج ۱۳، (بیروت ۱۹۷۰) ج ۵، ص ۲۴۱.

۲- محمد، غازي رجب: العمارة العربية في العصر الاسلامي (بغداد ۱۹۸۹ م)، ص ۲۳، الشهابي، قتيبة: زخارف العمارة الاسلامية في دمشق، (دمشق ۱۹۹۶ م)، ص ۲۹۵.

۳- يوسف، شريف: تاريخ فن العمارة العراقية في مختلف العصور، (بغداد ۱۹۸۲ م)، ص ۲۳۰، نظيف، عبدالسلام احمد: دراسات في العمارة الاسلامية، (قاهرة ۱۹۸۹ م)، ص ۲۳۱، صالح، محمد بن عبدالله و اخرون: التصميم المعماري للمساجد، جامعة الملك سعود، (رياض ۱۹۹۹ م)، ص ۱۲.

۴- محمد: العمارة العربية في العصر الاسلامي، ص ۲۳.

۵- المرجع نفسه، ص ۲۳.

۶- منارا لولهی خودانا شهنگستئ کفانهی، منارا عراق و ئیران و منارتن دهرکهفتئ ل مزگهفتین عوسمانی ل ترکیا، سهحکه: الخصاونه، ثابت محمد علی: المئذنه فی العمارة الاسلاميه المبکره، دراسه وصفیه تحلیلیه، رساله ماجستير غیر منشوره، مقدمه الی معهد الاثار و الانثروبولوجیا، جامعه یرموک، (یرموک ۱۹۹۲)، ص ۱۰۹.

۷- تهچک (شرفه): نهو جهه بی بانگدهر لی دراوستیت، نهف زاراقه هاتیه بکارنینان ههر چهنده رامانا وئ جوانیا بیناکاری یه ل بلنداهییا ناآاهی و شویرها، وهکی دهرکهفتنهکا

ستونی یه و هندهک قالاتی دنابهرا وان دا ههیه و دزمانئ فرهنسی دا دبیتنئ (Creneaux) و دزمانئ ننگیزی دا (Bultlements)، سهحکه: جواد، مصطفی: مناره نفر فی مباحث سومر، مجله سومر، بغداد، ۱۹۶۸ م، مج ۲۴، ص ۲۲۲-۲۲۳.

۸- دراسه میدانیه.

۹- دراسه میدانیه.

۱۰- گهلهک ناف دگوتنه پهیکا ژ نهوان: ریم و مراھص و معارج و معهد و المرقاه، سهحکه: ابن السیده، ابی حسن علی بن اسماعیل: المخصص، گ ۱، (مصر ۱۳۱۸هـ-۱۹۰۰ م)، ج ۵، ص ۱۳۴-۱۳۵، سهرباری فی چهندي پهیسک (بنهکوکا پهیسکین مال و ژ نهوان پهیسکین ناآاهییا و ئیک دکهفته سهر یادی)، سهحکه: ابن السید: المصدر نفسه، ص ۱۳۴.

۱۱- دراسه میدانیه.

۱۲- ل موسلی پینچ مناره د ناآکارینه ژ بهری حهلانی و لسهر ستایلی ترکی و نمونین وان دمشهنه ل مزگهفتین قستنتینئی (استانبول) نهوژی: * منارا جامع پاشا هاتیه ناآکارن (۱۱۶۹هـ-۱۷۵۵ م).

* منارا جامع نبی جرجیس هاتیه ناآکارن (۱۲۷۰هـ-۱۸۵۳ م).

* منارا جامع نبی یونس هاتیه ناآکارن (۱۳۳۰هـ-۱۹۱۱ م).

* منارا جامع نبی شیت هاتیه ناآکارن (۱۳۵۸هـ-۱۹۳۹ م).

بوپتر پیتزانینا سهحکه: دیوهجی: سعید: جامع نبی جرجیس فی الموصل، مجله سومر، (بغداد ۱۹۶۱ م)، مج ۱۷، ج ۲۱، ص ۱۱.

۱۳- دیرهشی: گوندهکه (۷ کم) یا ژ باشوری روزههلاتا نامیدیئ دوبره و گهلهک بهرتن مهزن لی ههنه، سهحکه: مایی: الاکراد فی بهدینان، ص ۸۷.

۱۴- المانی، انور: الاکراد فی بهدینان، (موصل ۱۹۶۰ م): ص ۱۲۹، العباسی، محفوظ: اماره بهدینان العباسیه، (موصل ۱۹۶۹ م)، ص ۵۵.

پاراسايکولوژيا

پتکا 16

هوشی هوندور، هوشی قهشارتی

مستەفا عبدالرحمن نەردەنی

لی هیژ و شیان چ یین سروشتی یان تپهر (خارق) بن دگهل رهگهزی مروئیدا یین ههین ههر ژ دهست پتکا ههبوونا مروئی، نهم نهشیین وان پیزانین و هیژا و وزا بکاربینین نهگه مه کلیلا قهکرنا وان نهبیت یان ژی نهم پاسوئردی راقهکرنا وان نهزانین، نهم کهسین بههره‌مه‌ند و بلیمهت دشین کلیلا هوشی هوندور بدهست خو بیخن و وی ده‌رگه‌هی گرتی قه‌که‌ن و مفایی ژوی گهنجینه‌یا قهشارتی وهرگرن چونکی مروئ بریکا هوشی ههستکهر (العقل الواعی) نهشیت زانیاری و پیزانینا بزانییت و وهرگرت به‌لکو بریکا هوشی هوندور مروئ دشیت وان پیزانینا بزانییت.

پیدقیه مروئ یی پشت راست بیت مروئ خودان هیژه دشیت وی هیژی بکاربینیت بکه‌ی و نارمانجا خو بدهست خو قه بینیت و ب ههر کاره‌کی رابیت نهگه بتنی نهما مروئی دشیت دهست نیشان کر و پیدقیه ب ههمی شیانین خو بهره‌ف وی ناراسته‌ی بچیت، و یا فهره مروئ بزانییت دوباره‌کرن بناغی ب دهست قه نینانا ههمی بسپوری و شاره‌زایی بلیمه‌تی و ژیری یه، ژهر هندئ پیدقیه مروئی باوهری ب وی هه‌بیت یا دبیتیت و به‌رده‌وام نامین نهرینی بو خو دوباره بکه‌ت، چونکی مروئ ربه‌ری میشک و هوشی خو یه و مروئ (کابتنی) گه‌میا خو یه مروئ ژيانا خو دهست نیشان دکه‌ت و دشیت ژيانا خو بگوهریت بو خوشی و ساخله‌می و سه‌رکه‌فتنه‌کا بی سنور

حه‌ز و قینین سیکسی و دهرونی یه و زیده‌باری وان بسپوری و شاره‌زایی یین قهشارتی یین کو هنده‌ک جارن ل جه‌م هنده‌ک کهسان دیار و ناشکرا دبن.

د.ع‌لی نهلوردی دپه‌رتوکا خو‌دا (خوارق اللاشعور) دا دبیتیت: نه‌وین باوهری ب هه‌بوونا هوشی هوندور (العقل الباتن) هه‌ی دوو به‌شن:

به‌شی نیک: نه‌ون یین لاینگریا خویندنگه‌ها شیکرن و راقه‌کرنا دهرونی دکهن و وان باوهری ب هوشی هوندور هه‌یه و دبیتن، هوشی هوندور عومبار و کوگه‌ها وان حه‌ز و قینایه نه‌وین دهینه چه‌وساندن و نه‌هینه تیرکرن، واته نهم حه‌ز و قینین مروئ نه‌شیایی وان تیر بکه‌ت ژهر ههر نه‌گه‌ره‌کا هه‌بیت، نه‌ف حه‌ز و قین و ناره‌زویه دمینه به‌ندکری دهوشی هوندور دا و دکه‌قنه ژیرگه‌له‌ک گفاشتنا هوشی نه‌هستکهر (العقل اللاواعی) چونکه چاقدیریا لی دکه‌ت و بالا دهستیا خو ل سه‌ر دسه‌پینیت، و نه‌گه‌ر نه‌ف هوشه بی هوش بوو یان لاواز بوو یان ژی نقست ، نهم حه‌ز و قین و ناره‌زویین نه‌تیرکری و چه‌وساندی ل ده‌لیقه‌کی دگه‌ریین داکو ژ وی زبندانی ده‌ریکه‌فن و ل وی ده‌می ب گه‌له‌ک شیوه و ره‌فتارین جوراوجور ده‌رکه‌فن .....

به‌شی دووی: وان باوهری ب هندئ هه‌یه کو هوشی هوندور نه‌گه‌ری ناشکراکرن سروشتی یه د مروئیدا، و هوشی هوندور ژیده‌ری بلیمه‌تی و داهینانی و ژیری و گه‌له‌ک به‌ره و تشتین دیتره.

ب نینگلیزی دبیتنه هوشی هوندور (Unconscious) و دیسان دبیتنی هوشی نه‌هستکهر و نه‌هستیار، نه‌فه تیگه‌هه‌که تاماژی دده‌ته کومه‌کا پتکها‌تا یین کو که‌سایه‌تیا مروئی پتک دینن.

هنده‌ک ژوان پتکها‌تا مروئ ده‌ژمیریت پارچه‌ک ژچیبوون و پتکینانا خو و نه‌وین دیتر دمینه قهشارتی و دابراندینه ژه‌شیاری و هه‌ستکرنی.

جودایی دناقه‌هرا خواندگه‌هین هزریدا هه‌یه ل سه‌ر ده‌ست نیشانکرنا قی تیگه‌هی بره‌نگه‌کی هوربین کری و قه‌به‌ر، لی هوشی هوندور ب شیوه‌کی گشتی جه‌ی کوگه‌ه و عمارکرنا گه‌له‌گ سه‌ربورین ل سه‌رئیک کومکرینه ژنه‌گه‌ری ته‌په‌سه‌رکرنا دهرونی، چونکی نهم ناگه‌هنه بیردانکی و هوشی هوندور وان دلشینیت و حه‌ز و قینین ناخوبی یین ره‌فتاران بخو‌قه دگرت، دیسان نهم مه‌لبه‌ندی هیژ و وزه و لقینا

ئەفە ژى بدهست قە دەھت ئەگەر بریکەکا تەندورست سەرەدەری دگەل هوشی هوندور ھاتە کرن.

ولسەم جمیس دبیریت: ئەو ھیتزا جیھانی دلشینیت ھەمی د هوشی هوندور دایە.

هوشی هوندور ئیک ژباشترین و مفاترین ھەقالین مرۆفی یە، و داکو مرۆف بشیت سود و مفای ژھوشی هوندور وەرگریت، ھندەک رینما ھەنە پیدقیە مرۆف بزانیت داکو بشیت بریکتین زانستی سەرەدەری دگەل گیانی و هوشی هوندور بکەت و داکو بگەھیتە مەرەمیتن خۆ ب ھندەک ریکتین کورت و ب ساناهی و ساخەم :

• پیدقیە مرۆف گیانی خۆ پاقر بکەت و لەشی خۆ ژنەخوشیا ب پارزیت چونکی گیان گرنگترین پارچە یە دمروقیدا لەوما پیدقیە باش وان ریکتین دورست بزانی وەرگرین یین دبنە ھاریکار بۆ پاقرکنا گیانی و گرنگی پۆ بدەین، ھەر چەندە تا نوکە ژى ناقلی مە زانیت دئ چاوان گرنگی بگیانی دەت !!

• هوشی هوندور، (فگری) یە واتە ھەر کار و گوتنەکا مرۆفی فیردکەن پیدقیە مرۆف ھندی بشیت راستیی و مافپەرەری دگەل ئیک بگونجیت ئەگەر نە دئ ھندەک دژەکی و رویدان پەیدا بن و دئ کار ب بەشەکی وزە و شیانان ھیتەکرن نەکو ھەمیان.

• هوشی هوندور، دئ ھاریکاری مرۆفی کەت ئەگەر مرۆفی فیری دوبارە کرنی کر، دیسان ئەگەر رژی و بەردەوام بوون ژتە دیت، بو نمونە: ئەگەر مرۆفی بقیت ژکەسەکی توندەرە و شەرخواز ببیتە کەسەکی نارامخواز پیدقیە مرۆف یی رژد و بەردەوام بیت داکو هوشی هوندور یی مرۆفی ژى ھاریکاری مرۆفی بکەت دوی گورینی دا.

• هوشی هوندور، ئەوا مرۆف ژى دخوازیت بۆ مرۆفی جە بجە دکەت و دچەسپینیت، ئەفە ھاریکاری مرۆفی دکەت کو مرۆف بگەھیتە نارمانجا خۆ، دیسان مرۆف بگەھیتە وئ نارەوزیا مرۆفی بقیت

پەیدا بکەت و ل جەم مرۆفی نەبیت.

• هوشی هوندور، یی نازاد و بەردایە و ھەز ژنازادیی و باوەریا خۆ بخۆ دکەت و پیدقیە مرۆف باوەریی بدەتی داکو یا مرۆفی دقتیت بدەست خۆ قە بینیت.

• هوشی هوندور، عمبار و کوگەھا ھەستانە، پیدقیە بەردەوام چاقدیریا ھەست و هوشین خۆ یین هوندور بکەین و تیر بکەین ب ھەستین باش و دلشەکەر و نەرینی و خوش و شادی و نارامیی و دقتیت مرۆف زووی خۆ ژھەستین نەرینی خلاس بکەت ب تاییەتی ترس و ھیزو وزا نەرینی.

• هوشی هوندور گرتدان و داخووزا تشتی وەک ھەف دکەت واتە ئەگەر مرۆف بەردەوام ھزر د شەرانخووزیی و ھەستین نەباش و شەرانى دا بکەت ئەفە دئ قان ھەستان بۆ لایی مرۆفی قەکشیت.

• هوشی هوندور، کارتیکرنا لەشی مرۆفی لی دەھیتە کرن، لەوما پیدقیە گرنگی ب لەش و دەرون و پاقرتی بەھیتە دان داکو ناقلی مرۆفی ب چالاکیین خۆ یین فەرچودەیی رابیت.

• هوشی هوندور، ھەز ژ دوبارەبوونی دکەت، واتە بەردەوام ئەو تشتی مرۆفی دقتیت پیدقیە مرۆف دگەل خۆ دوبارە بکەت داکو هوشی هوندور ژى ھاریکاری مرۆفی بکەت.

• هوشی هوندور، ھەز ژ تیکەلبوون و ئیکگرتنا دگەل سروشتی دکەت، واتە پیدقیە مرۆف دوەختین دەست نیشانکری دا بنقییت و رابیت و بەری خۆ بدە سروشتی و ھەز ژ سروشتی بکەت و گیانی خۆ دگەل سروشتی تیکەل بکەت.

• هوشی هوندور: ھیزەکا تیپەرە (قوہ خارقە) :

• دھوشی هوندوردا ھیزەکا تیپەر ھەیە و ل سەر ھەمی تشتەکی و ھیزەکی دایە، بتنی پیدقی ب (ھاندان و گوتنی ھەیە) داکو دەرژەوئەندا مرۆفییدا کار بکەت و مرۆف دشتیت ب ریکا هوشی هوندور

چارەسەریا گەلەک نەخوشیین لەشی و دەرونی بکەت و دیسان خۆ ژ رەفتارین نەرینی و کریت خلاس بکەت، و ھندەک رەفتارین جوان پەیدا بکەت و بگەھیتە نارمانجین خۆ بتنی دقتیت مرۆفی باوەری ب خۆ و ھەز و نارەزویا خۆ ھەبیت داکو بگەھیتە وئ یا مرۆفی دقتیت، چونکی هوشی هوندور بۆ بەرژەوئەندا مرۆفی کار دکەت و مرۆف باشی و خرابیی دەھلبزیریت، لەوما داکو مرۆف یا باش ھەلبزیریت پیدقیە ب قان خلان رابیت:

• گەنجینەیا تە دگەل تەیە و تو بخو یی دناقدا و یا دناف تە بخودا ھەمی ل هوندورئ خودا، لی بگەریی داکو بەرسقا دلی تە بدەت.

• نەینیا ھەرە گرنگ و مەزن یا ل جەم کەسین مەزن و ب ناڤ و دەنگ و خودان شیان ھەمی ئەوہ کو دەھمی قوناغین ژیی خودا دشتین پەبوئەدی ب ھیتزا هوشی هوندورئ خۆ بکەن و نازاد بکەن، مرۆف ژى دشتیت وئ پینگافتی بەھاقیریت وەکو وان کەسان.

• هوشی هوندور، کلیلا چارەسەریا ھەمی ناریشا ھەیە، ئەگەر مرۆفی گوت: دئ نغم و ل دەم ژمیر ۵،۳۰ سپیدی دئ ھشیار بم، ل وی دەمی هوشی تەیی هوندور دئ تە ھشیار کەت، واتە ئەگەر ھەقبەندیەک دناقبەرامرۆفی و هوشی هوندور دا پەیدا بوو دئ وئ کەت یا مرۆف ژى دخوازیت.

• هوشی هوندور بەرپرسە ژ ھەمی دەزگایین (اجەزە) لەشی مرۆفی و دشتیت مرۆفی ساخ بکەت، هوشی هوندور خزمەتکارەکی باوەر پیکریە بۆ مرۆفی، لەوما پیدقیە مرۆف باوەریی بدەتی داکو خزمەتەکا باش پیشکیشی خودانی خۆ بکەت.

• هوشی هوندور ھەز ژ زاراقتین (ئەز نەشیم، و من پیتچینابیت فی کاری بکەم) ناکەت، بەرۆقاژى ھەز ژ رژی و ھیز و شیانان دکەت، واتە هوشی هوندور ھەز ژتە مەبەلیی و بیتزایی و بی ئومیدیی ناکەت بەلکو دقتیت ھەر یی چالاک و پەیت و سەرخو بیت.

چيروك

پشت ديوارو ته گوھ لښه؟

کيښی عارف

ژنه بوونی په دابوو، نورد ژ بوونا وی په قی و چمندين شق که تنی ل دورماندور جهی بوونا وی دورپیچگری بوو ژ رهو ریشالین مکوم کو چمندين سال بوو وان رهان خوه دنوردی ده بریونه خوار و هر نیک مینا خوداوندکی سهری خوه بوو یی دن نه د چه ماند، دنگو باسین بوونا وی بیرونه جهی دانوستاندنی و راوستانی، چهوا ب نهقی ناوایی چی بوویه؟ هرتشتهک ژ هه بوونی بوو نه بوونی یه، لی، نهغه بهر قازی ژ نه بوونی بوو هه بوونی دروست بوویه، چ هیز بوو دناف قی بوونه وری ده کو هوسا بهیز پهیدا بووی؟ نوردی خوه ل بهر نه گرتی، ژ هه میی سهر تر رورژ بو رورژی بلند تر و ب هیزتر دکهت، تاکو و هلی هاتی ب سهر هه موو بوونه وری دورماندورین خوه که تی، گه شته وی رادهی کو هر که سی دهره دچوو خوه بوو دچه ماند و چیرکه کی کسک پیغه دنالاند، نهغه ژی بوو سده ما هندئ کو نهو ژی ل خوه بنیریت و کسکی ژ خوه ب هیزتر و بلند تر و خوداوند تر نه بینیت، تاجا پادشاهی یی ل سهر سهری خوه بدانت و چو هزرا بو کسکی نهکت و فرمانا بدت، نیکه مین فرمانا دای وی داریشا ل بهرامبر من برن چنکو تاف یا ل من گرتی رورژا دن گوت: نهو دارا ل بهر پیین من بکه زخن ر هوریشالین وی ل پیین من نالاینه، هوسا ب نهقی ناوای و ب نهقی ته رزی و ب فرمانا وی هه موو دار و گیاین دورماندور هاتنه برین تاکو بتنی مایی ژ بهر کو چ تشت نه مان دورماندور کو پی بهیته پاراستن بایه کی ب هیز ب نهقی لای بو لایی دی دبر تاکو قرچین ژی هاتی و پشت لی شکستی و که تیبه سهر نوردی، نه فجا ماصو هر که سی خوه بلند بینیت دی رورژه کی پشت لی شکیت نه عیمین وی تیک چوون ژ سهر کورسیکا خوه یازفروک رابوو و مزدهکا بهیترل جگاره یا خوه دا، مینا نه وره کی نافر دووکتیل ل هنداف سهری بلند بوو، جگاره یا خوه ژ دهقی خوه نینا دهر و گوت مفره ما ته چییه؟

خهون و خهیاک

محمد محسن

په خشان

گهرمه گهرما هاقینی یه و بهر بهرکی نیفرویه
من ژی زه نکتیت خو هه لداینه و پیت خو کرینه دجوبا نافی دا
پالا خو دایه قورمی دار گیزی
دونیا یه کا بی دنگه و
چیره چیرا سیسرایه.
که تیمه خهیاک و سهر نه فراز بهر ه زوزانا دچم و
خوه ل بن دهست و پیت من دا دچیت
هیدی هیدی چند سهر دکه تم، بایی تهزی و زلال پتر لی دهیت
و خوه منا هسک دبیت
گه شتمه میرگه کی جویه کا نفا تهزی و سپی یا دنافدا دهیتن
ل بن دارا شنگه بیی روینشتم و باسکتیت پیت خو روینس کرن
و کیسکی خو بی تیتنا بهری گاری نینا ده رقه، جگاره کا ریک و پیک
تیکر و فرین ژدل لیدان
سهر و چاقیت من ژدویکیلا جگاری بهرزه بوون
بهری خو ددهمه سهری میرگی کو که قیه ک یا کهژ دکه تهغه
هندهک مروث ژی دیارن ب جلیت رهنگا و رهنگ
دوباره من دهست هاقیته گویالی خو سهر نه فراز بووم
خورتم و کی کیشیا ب سهر که فتم
گه شتمه دهف که قی کو بهر کا زه ریا دروینشتمینه و من سلاف کری
هندا سلاف و درگرت و هندا ژی ناگه ژ عهری دونیای نینه.
بهری خو ددهمی یی ب وان تلیت نازک
ب جوانی یی که قلی رهشی به فری ل سهر رادکن و ب سی تبلا
یی پارچه کا به فری دکنه دهقی خودا.
چ بیترم... قی به فرا هويا کهژ ل گهل وان
لیقیت هو بیت سور دیمه ن ژقی دیمه نی جوانتر نه بوون
مام مهنده هوش
مژیلانکتیت چاقیت من ژی نالخن
نهوا ل ته نشتا ریزی روینشتمی
گهردهن کتله کا چاف به له که و گریقانا وی ژی خونا ف گرتیه
من دهست دا گویالی خو بهر ه لایی وان په ریان چوم
کو پرتکا به فری ژ که قی ژ تلیت وان تام بکم
سی تبل و پارچه کا به فری نیزیکی دهقی من بوون، من ژی
دهقی خو هکر و ل گهل هندئ قیری که ته مه، من دیت خونا دلینا من دا
دهیت و من ب خو لهق دا بوو.
دهر کهت دهر وی خهیاکی را یا کو من پال دایه قورمی گیزی و دخمو چبوم
و چبومه دوی جیهانا ناشویی دا.

فرهاد ناكره‌ی : همه‌ی کلیپان پیدقی ب پشكدارى كرنا كچى نینه

دیدار : عه‌مار عه‌زیز

فرهاد ناكره‌ی: سترانان بو حه‌ژیکه‌رین هونهرى دیدیت

سیلاش : فرهاد ناكره‌ی ناسناش ته بیه هونهرى یه یان ناقتی ته‌یه دروسته ؟
فرهاد ناكره‌ی: ناقتی منى دروست فرهاد محمد سلیمان و بیه هونهرى ژى فرهاد ناكره‌ی یه
سیلاش: تو سترانان بو كى دبیتى؟ و ته كهنگى دهست ب ستران گوتنى كریه؟
فرهاد ناكره‌ی: بو هه‌ر كهسه‌كى مه‌ژیه هونهرى هه‌بیت و بو كهسه‌كى بزانیته هونهر چیه، من پشتی سه‌رهلدانا پیروز
دهست ب ستران گوتنى كریه و من هه‌تا نوكه من چار نه‌لبوم هه‌نه و من هه‌فت سترانین خو ییتن کلیپ كری و دیسان من
چوار سرودین نیشتیمان په‌روه‌رى هه‌نه.

سیلاش: هه‌ر هونهرمه‌نده‌ك ب سترانه‌كى ناڤ و دهنگ ده‌كشیت و تو ب چ ستران ناڤ و دهنگ كه‌لتی؟
فرهاد ناكره‌ی: نه‌ز ب سترانا پشتی ته من چ نه‌ما، ب ناڤ دهنگ كه‌فتم و دیسان من ده‌قیت بیژم ئیکه‌م ستران من
گوتى ب ناقتی هه‌ست و نه‌قین كو په‌یه‌قین نه‌لند ناكره‌ی بوون.

سیلاش: کلیپ كرنا سترانان و ئینانا كچین نیف رويس و مشه‌بوونا وان دناڤ مه‌دا تو چه‌نه ده‌گهل ده‌لتی؟
فرهاد ناكره‌ی: ب راستی تشته‌كى گه‌له‌كى كرتته و نه‌قه تشته‌كه ده‌گهل جڭاكى مه‌ ناگونجیت و نه‌و سترانیت هوسان
وه‌رزى نه و نامینن و په‌یڤ و ناوازین سترانئ ژى گونجایی نینن، و گه‌له‌ك جارا ژى هه‌نده‌ك ستران ییت هاتینه کلیپ
كرن پیدقی نه بوو كچه‌كا نیف رويس بینه دناڤ کلیپی دا ب تنى دا بیژن ئها نه‌ڤ كچه چه‌ندا جوانه و خه‌لك به‌رى خو
یده‌تنی.

سیلاش: ده‌رکه‌فتنا ئامیره‌كى ب ناقتی دی جى كو خه‌لك ب كاردینن ل ئاهه‌نگان تو نابیتى نه‌قه مائى هونهره‌مى
ده‌یتته خارن؟

فرهاد ناكره‌ی: راسته لى گه‌له‌ك هونهرمه‌ند ییت هه‌ین داخازا پاره‌كى مه‌زن ده‌كن و دشیانیت مالا زاقایی دا نینه‌و
بیه نه‌چاره بو خو دی جى بینیت و پیدقی لایه‌نیت په‌یوه‌ندی بییر ل ئى تشتی بکه‌ن و پروگرامه‌كى جوان دانان.

سیلاش: په‌یڤاته یا دوماهیى چیه بو خانده‌قانیته كوڤارا سیلاش
فرهاد ناكره‌ی: نه‌ز ژدل سوپاسیا هه‌وه ده‌كم كو هه‌وه نه‌ڤ دیداره ده‌گهل من كری و نه‌ز داخازا سه‌رکه‌فتنى بو كوڤارا
وه ده‌خازم.

ئه قين و ئه نفال

ئا: سندس نهيللى

شين...

ل بيابانا و دگورين ب كومهل دبتە
شاهد، ب چاقين خوه كريتكرنا كچين
ههزرهكار و ژنين جوان دبينت.
ل كومهلگهها جيتزنهكان، بهشدارين
د خهه و ترس و برس و ئه قينا نازاد و
ژيانى دا دكت.

دبتە ههقالي ريتا رهقا وان ل
تاخى بهروشكى دگهل وان دژيت.
سه رهراى چريسكا سه رههلدانى ئه
خهوا خهون كريبه راستى، راستى ژى
گيانى نازاديه و خهونهكا درندهيه.

مرادا نازاد بجه هات و تولا بابى
خوه و يا گهلهكيتن دى قهكت بهلى
بهري ئه مزگينى بدته ئه قينا خوه
ژيانى ب نازادبوونى.

ژيانى شيا مزگينيا كوردوى بدته
گيانى نازادى و ئه خوينا بوويه
ترياك و ئه هيشين بهرهاقيتين و
ئوميدين نهزوكبووين كهلهها نزاركى
بكهته موزهخانه وهك هيمايهك بو
گيانى ئه نفالكرىان، دا نه قين وى
و بين نقيسهري سه رهदानا قى كهلهه
بكهه و بزانه كا رژيما گوربهگور چهند
بهرويكيتن دل و وزدانين وان د قالا بوون
ژ دلوقاني بهرامبهه كوردان.

رۆمان هوسا بداوى دنيت...
- مزگينيا من ل ته، ئه قه كورى
تهيه، دى تولا ته قهكت، وهك ته تولا
بابى خوه قهكرى.

دهقى خوه بره بن گوهى نازاد وهك
ته قياى، ناقى وى كوردو يه كوردو
نازاد...

- دهنگى شقان پهروه ژ بلندهيا
تورمبيله كا تثرى چهكدار هات،
سه رههلدان ژيانه... بهرخوهدان
ژيانه...

لشى چركى و دقى دهسى ترس و
مرن دشهركى بى وزدان و بهردهوام
دا. چاقين دوو ئه قينداران كهتنه
تيك.

كهلهها نزاركى ئهوا ۲۴/۲۳ ته يلول
۱۹۸۸ بوويه بنگهه ل ههشكهرى
بيدل

نقيسهه دوو وينه بين سه رهكى ب
چاكي كاميرا خامه بى خو وهكى
فيسته قاليين هندوسيا نيشا مه
ددهت:

۱ - ئه قين : نقيسهه باس ل
رولى كچهكى دكهت ب ناقى (ژيان)
كا چهوا شيايه ئه قيندارى خو (نازاد)
دناف جلين ژنان دا ب پاريزيت ل
نههزان و بهرهقاني ل مروقايله تيبى
بكهت سه رهراى وان رهفتارين هوقانه
ئهورين دگهل وان دهاتنه كرن.

۲ - ئه نفال: نقيسهه بى شياى
ب بيته وينه گرهكى ويرهك ئه
گوره پانا كهلهه ئهوا بوويه قولكان ،
ئه سه ركردين جيهانى له سه ر كنارين
دهريا دنوتيلين ههفت ستيرقه يارى
ب كه زيبتن كچين چارده سالى دكرن
و لشى پارچى ژ دونيايا ژبيركرى،
قيرين كچين ههزرهكار و ژنين جوان
گوهين عهسمانى كون دكرن.

ئه هوقين، زهلام و لاوين كورد
داينه بهر بلوكان شهري نياندرتالان
دگهل دكرن، زيدهبارى ترس و برسا
وينه بكهت.

نقيسهه دگهل كاروانى بى ئوميد
و قركريان، دچته دناف دوزهخا
گرتبخانين مروفخوزان وينه بين كريت
و هوقانه تومار دكت.

هه وين ئه نفاللا موره كا ره شه ل
رووي رژيما گوربگورا به عس، برينه كا
كووره ددلى گهلى كورد دا...
رۆمانا ئه قين و ئه نفال يا
رۆماننقيس و چيروكنقيسى كورد:
حهسهن ئيبراهيم له سه ر قى تاوانى
باش راوه ستيايه...

من نه قيت رۆمانى شروفه بكم،
لى ئه ز دى هندهك ديمه نا ژوى
كاره ساتى بهرچا ك، دا ئه كهسى
ئهف رۆمانه نه خواندى پيكولى بكهت
بخوينت. ئه ز چه ند بيژم، نه شيم وى
ههستا خوشيى بدمه خوانده قانى هيترا
ئهوا لدهمى رۆمانى دخوينت ئه و ژى
تام دكهت...

- دهنگى توپ و موشه كان، هيدى
هيدى كيم دبوو.
هريتنا فرۆكيتن شهركه ر وچه كيتن
سكك، هيشتا يا دژوار بوو...

بقى رستى نقيسهه دهست برۆمانى
دكت...

مروف ههست دكت بى دناف
سه رهكى گراند مايه تاسى.

- تورمبيل ل دهري گهلى، ژبه ر
رپيا تهنگ و ژبه ر پرانييا زيلان،
كهتن بهرامبهري ئيك.

- سه ري خوه بلند كر چاقين خوه
بين تثرى ترس و رۆندك، ل بابى خوه
گيران چو نير نه ديتن هه موو ژن و
زارونه، تورمبيل نيزيكى ئيك بوون،
ته نشتين وان مانه پيكقه.

چاقين وى كهتن چاقين وى بين

نوچه بين هوندرها

پيرس ناميدى

مه ياده ده ناوى بو كوردستانى

داستريت

خانما سترانبیژا سوری مه یاده هه ناوی سترانهک دروست کر ب ناڤی (کوردستان) ههژی یه بیژین کو ئەف سترانه ژ تیکستا (محمد مه هدی جهواهیری) یه ناڤیری گوتی من ب فه و پیتی زانی سترانهکی بو کوردستانى دروست کهم و تیدا هیڤیا ناشتی و ب دو ماهیک هاتنا شهري بو جیهانا عهردی خاست. ههژی یه بیژین کو ئەف سترانه ژ لایى ((فادی حداد)) ی ڤه هاتیه کلیپ کرن و ئەڤه دبیته دووه مین کاری مه یاده هه ناوی دگهل دهرهینهري لوبنانی .

کلیوپاترا ل هولیووده

مالپهري هولیود ئینسایدەر به لاف کریه کو فلمی سینهمایی کلیوپاترایى بریاره بهیته بهرهم ئینان و نهکترا ناڤدار نهنجلینا جولی رولی سهردهکی تیدا بگیت، مالپهري دیار کریه کو سیناریویا وی هاتیه بهرهم ئینان و دهرهینهري سینهمایی (نانج لی) کاری دهرهینانی بو بکهت، جولی دڤی فلمی دا دى رولی کلیوپاترایى بینیت و دهرهینهري دبیژیت دڤیت جولی همی شیانیته خوب کار بینیت داکو دڤی رولی دا یا سهرکهفتی بیت .

دیکاپیریو دى خو ژسینه مایی

دوور ئیختیت

نهکتهري ئەمریکی لیوناردوو دیکاپیریو بریار دا بو دهههکی دریژ کاری سینهمایی دویر بکهڤیت، دیکاپیریوی ۳۸ سالی ژ بهرکو دهههکه ههست ب ماندوبوونی دکهت، لهوما خاست بیهنقه دانهکا دریژ ههپیت، ناڤری دا وی چهندي ژى کو ددهمی ۲ سالی بوری دا گهلهک رول دیتینه ب تایهت ۳ فلمین سینهمایی، ههژی یه بیژین کو نوبترین کاری سینهمایی قی نهکتهري ب ناڤی ((جانجو نانتیند)) یی دهرهینهري ئەمریکی کوبنتین تارانینوی بوو و نوکه ل هولین سینهمایی دهیته نیشا دان.

كچهك دى برينيت بازيڤى هه‌له‌بجه تيمار كهت

◀ كچهكا بازيڤى هه‌له‌بجه
 بو جارا ئيكي وهكى كچهك
 ل كوردستاني رابوو به ب
 دروستكرنا په‌يكه‌ره‌كى پينج
 مه‌ترى ل سهر وان نه‌خوشيين
 خه‌لكى هه‌له‌بجه برى ل سهرده‌مى
 رژيما به‌عس، هه‌روه‌سا نه‌قى په‌يكه‌ر
 سازى چه‌ندين كارين ديتر زى دقى
 وارى دا كرينه، مينا دروستكرنا
 په‌يكه‌رى (كچا كافروش)
 ژبو زانينا پتر ل سهر نه‌قى
 چه‌ندى، كوفا‌را سيلاف دكه‌ته
 ميه‌شانا خو و نه‌قى ديدارى دگهل
 دكه‌ت نه‌فا ل خارى زى قه‌ريزا
 ديدارى به.

ديدار: عه‌مار عه‌زيز

بو جارا ئيكي كچهكا كورد
 په‌يكه‌ره‌كى پينج مه‌ترى دروست دكه‌ت

ل دهسپیتکی خو بوومه دا نیاسین و گوت ناچی من پهیمان عمزیز ژ دایکهوریا باژیری سلیمانینی مه و ناکنجیا باژیری ههلهبجه مه و دهروچیا پهیمانگهها هونهترین جوان پشکا پهیکهرسازی و گوت نهز نوکه بهرپرسا گروپی هونهری یی کچین باژیری ههلهبجهمه، ژلایینی خوڤه ژی ناڤیری گوت من گهلهک جهز ل سهر کاری هونهری ههبوو، تایبیت پشکا پهیکهرسازی و ههمی گافان من هزردهکر ب چ ریک نهز خزمهتا باژیری خو بکهم، ژبهر هندی من دهست ب نهفی کاری کر، د بهردهوامیا دیدارا مه دا پهیمان عمزیز دبیتیت نهو پهیکهرتین نهز دروست دکهم ههمی ل سهر تشتین خورستی نه کو ب گریدایی گهلهک تشتان فه، ب تایبیت ل سهر ژنی و بوو دروستکرنا وان نهز هزرین خو دکهم کا چ تشتی باش و بابتهتی گهرم دناڤ جفاکی مه دا ههیه، نهز دکهمه پهیکهر و گوت ههتا نوکه من سی پهیکهر بیت دروست کرین ژوانا پهیکهری (کچا کافروش) و نوکه نهز ل سهر پهیکهرهکی پینج مهتری کار دکهم، کو نهف کاره دبسته نیکهم کچ پهیکهرهکی ب فی قهبارهی بهرههف کهت ل کوردستانی و نهف پهیکهره ژی ل سهر برینیت باژیری ههلهبجهیه وپهیکهر پینج مهتره، ژبهرکو نهفه کارهکی مهزنه هیشتا من تهمام نهکریه، نهف کاره ژی ب خوشحالیقه ل سهر نهرکی وهزارهتا شهیدان و نهفالهکرپانه، ژلایهکی دیشه ژی گوت ناستی پهیکهر سازی ل کوردستانی هند نهیی باشن ژبهرهندی نهز داخازی ژ حکومتا کوردستانی دکهم کو هیشتا گرنگیی ب نهفی سواری بدهت، چونکی نهف بواره کیمتر نینه ژ بوارین دیکه و گوت نهز داخاری کارین پهیکهرسازی ب ناڤ و دهنگی نیالی مایکل نهنجیلومه، و ل دوماهیی ژی گوت نارمانجا من ژ دروستکرنا نهفان پهیکهران نهوه کوتهز وهکی کچهکا باژیری ههلهبجه بشیم خزمهتهکی پیشکشی ناخ و ولاتی خو بکهم، و گوت نهز گهلهک سوپاسیا ههوه دکهم کو ههوه نهف دیداره دگمل من کری و داخازا سهرکهفتنی نهز ژبو ههوه دکهم و ههر سهرکهفتی بن.

که‌لحی نیعمه‌ت خوزایح کوردستانج دکه‌ته هقیقینج که‌قالین خو

دیدار، شه‌هلا رینکانی:

هونه‌رمه‌ندی شیوه‌کار که‌لحی نیعمه‌ت سلیقانه‌یی ل سالا ۱۹۷۲ ل گوندی بی‌زهی سهر ب باژیری زاخو فه هاتی یه سهر دونیایی ول سالا ۱۹۸۶ ای و مره حه‌زا هونه‌ری شیوه‌کاری لدهف وی دمرکه‌فت و حه‌تا نها به‌ردموامه لسهر بزاقاخوه یا هونه‌ری ریبازا وی یا شیوه‌کاری لسهر قوتابخانا سروشتی و ریالیزمی و هزری یه نها خو به‌ره‌ه‌ف دکه‌ت بو چیکرنا پیشانگه‌ها خوه یا حه‌فتی یا که‌سایه‌تی.

سیلاڤ: سه‌باره‌ت تا نها ته چه‌ند
پیشانگه‌ه‌ه‌کرینه ؟

که‌لحی نیعمه‌ت: من شه‌ش پیشانگه‌ه‌ین تایبه‌ت یین شیوه‌کاری فه‌کرینه. دوژ وان پیشانگه‌ه‌ین تایبه‌ت ل هه‌ولیرا پایته‌خت چوار پیشانگه‌ه‌ین تایبه‌ت ل زاخو یا ده‌لالسی. چل و هه‌شت پیشانگه‌ه‌ین هه‌فیشک دگه‌ل هونه‌رمه‌ندین شیوه‌کارین ده‌قه‌را زاخو و دهوک و هه‌ولیر من فه‌کرینه.

سیلاڤ: تا نها ته پشکداری د چ
پیشانگه‌ها داگریه ل ژ ده‌رقه‌ی وه‌لاتی؟

که‌لحی نیعمه‌ت: تا نها نه، لی ئومیدا منه به‌شداریی دگه‌ل شیوه‌کارین ده‌رقه‌ی وه‌لاتی دابکه‌م و که‌قالین خوه بده‌مه به‌رچاقین حه‌ژیکه‌رین هونه‌ری ل ده‌رقه‌ی هه‌ریمی ژی به‌لی هیشتا ئه‌و ده‌لیقه نه روخسایه بو من ب ئانه‌هیا خودی و ئه‌گه‌ر ماینه ساخ ئه‌و ده‌لیقه ژی

هونه‌رمه‌ندی شیوه‌کار که‌لحی نیعمه‌ت

دئ پیدابت.

سلاڤ: بوچی ته هوندری شیوه کاری
ههلبژارت ؟

شیوه کار کلحی: ژبه ر خوشیا چیکرنا
وینا ب رهنگان و بهرده وامی لسهر قئ
بزاقتی و ده رکرنا هزرین نوی داهینانی
من ئەف هونهره ههلبژارت کو بقئ ریکئ
خزمه تا گهل و وهلاتئ خوه بکههه.

سیلاڤ: رهنگین تو ژ بو که قالان ب
کار دئینی چ رهنگن و تو بخو حهژ کیه
رهنگا دکهی ؟

کلحی نیعمهت: بههرا پتر رهنگین
زهیتی بکار دئینم و جار رهنگین ناقتی و
بویاغا نه موشین ژئ که قالان پئ دورست
دکههه , بهلئ رهنگین زهیتی گهلهگ
خوشرن ژبه رکو ب که یفا خو دشیم
رهنگان تیکه لی ئیک و دوو بکههه
لسهر که قالئ ژبه ر زوی زوها نابت و
لدوماهیکا که قالان خو تامه کا خوش ژئ
دبینم و کهلهک پی که یف خوش دهم و
ئهز بخو گهلهک حهژ رهنگئ سپی و سور
و زهر و شین دکههه .

سیلاڤ: ده مئ تو که قاله کئ چیدکهی
ههست ب چ دکهی ؟

کلحی نیعمهت: ههست ب جیهانه کا
نوی دکههه ژبه ر دهرونی من که یف
خوش دکهت و حهزو قیان و شیان و
داهینانا من دیاردکهت لسهر که قالئ و
بقئ ریکئ ژئ دگهل که قالئ دپه یقم و
مژویلی هزرین نوی و داهینانی دهم و
حهتا وهسا هزر دکههه ئهز یئ ب تنئ مه و
بخو ژیانئ و خوشی و نه خوشی و جوانیا
سروشتی دنه خشینم و پشتی که قالئ خو
ب دووماهییک دئینم سوپاسیا خودئ
دکههه ژ بو وئ داهینانا دایه من .

سیلاڤ: ده مئ تو که قاله کئ چیدکهی
توخوه دناڤ وی که قالئ دا دبینئ ؟

کلحی نعمت: چ پئ نه قبت خوه
دناڤ دا دبینم ژبه ر یا دناڤ میشکئ
من و هزررو بیرو و دلئ من دا دهیت
دهرئ و ب چاقتین خوه سه حدکههه لسهر
که قالئ و ب رهنگین خوه هیما دروست
دکههه و وهکی دهرونی من پئ خوش و

چهن دئ بیژی . ؟

کلحی نیعمهت: راستی ب مخابنی
قه دبینم که قالئین شیوه کاران ب بهایه کئ
باش ناهیت فروتن ل دهقهره مه و بهلکو
لگهلهک دهقهرین دیتر ژئ و ئەفه ژئ
بو نه رهوشه نبیریا هونهری یا بهربه لاف
دزقریت و مه رهه ژئ ئەو نینه دهوله مه ند
یان حهژتیکه رین شیوه کاران که قاله کئ
بکربت کیمر بیت ژ متره کئ یان زنده تر
لسهر پارچه قوماشی هاتبیتته چیکرن کو
بهایه کی کیم لی هاتیه مهزاختن بهلکو

نه خوش و بهروفاژئ و شینوارین هزرین
خوه و شیان و داهینانا خوه دناڤ دا
دبینم .

سیلاڤ: پتر جه و ده مئین ته یئین
چیکرنا که قالئ کهنگی یه لکیفه
چیدکهی ؟

سلیقانه بی: بههرا پتر ل دانئ شهقی
و جار ئیقاریان و دناڤ ژورا خوه یا
تایبه تدا که قالئین خوه چیدکههه .

سیلاڤ: بوچی بهایئ که قالان ل
وهلاتئ مه زور کیمه , ته چ ههیه بو قئ

به‌لکو هه‌تا ۲۵۰ دولا‌ران زی‌ده‌تر که‌سی
ژ مه نه‌دکرین به‌لکو کی‌متر پسیار دکرن
ئه‌قه ژێ ده‌می پانزی‌خانه هه‌ین له‌سه‌ر
ریکا ئی‌براهیم خه‌لیل و خه‌لکی تورکی
ژ مه دکرین نه‌ یێن مه ئه‌قه‌ژی به‌ری
چه‌ند سالا بوو کو نه‌ز به‌حس دکهم و نه‌ا
ئه‌و ژێ نه‌ما یه!

سیلاڤ: تو ده‌رجویی په‌یمانگه‌ها
هونه‌رتن جوانی یان ژێ وه‌ک ناره‌زو
که‌قالان چینه‌که‌؟

کلحی: بتنی ناره‌زویا من شیانیته
من یێن هونه‌ری دانه به‌رچاقیته
ته‌ماشه‌قانیته که‌قالان و چه‌ژیکه‌رتن
هونه‌ری من و هه‌تا نه‌ا به‌رده‌وامم له‌سه‌ر
بزاڤا خوه یا هونه‌ری و چیکرنا که‌قالیته
شیوه‌کاری .

سیلاڤ: ژ بلی کاری که‌قال چیکرته
تو چ کاری دی دکهی؟

کلحی: باشنقی‌سینی ژێ دکهم و بو
زانین شه‌ش جورین خه‌تین عه‌ره‌بی ژێ
دزانم مینا (روقعه و نوسخ و سولس و
دیوانی و تعلیق و جرائیدی) و سوپاس
بو خودایی مه‌زن ئه‌ف ناره‌زویه دایه من
کو ب ریکا قی جورێ هونه‌ری خزمه‌تا
خه‌لکی خوه و ده‌قه‌را زاخو و ملله‌تی
خوه بکه‌م و هه‌روه‌سا به‌رپرسی پشکا
چالاکیته قوتابخانا مه‌ ل ریشه‌به‌ریا
په‌روه‌ردا زاخو خزمه‌تا که‌رتی په‌روه‌ردی
و گشت قوتابیته به‌ره‌مدار دکهم ژبو
خوشکرنا فیسته‌قالیته هونه‌ری.

سیلاڤ: هه‌که تو نه‌ بیایه شیوه‌کار
دا چ کارکه‌ی ؟ یان ته‌ دقیا چ کار بکه‌ی
؟

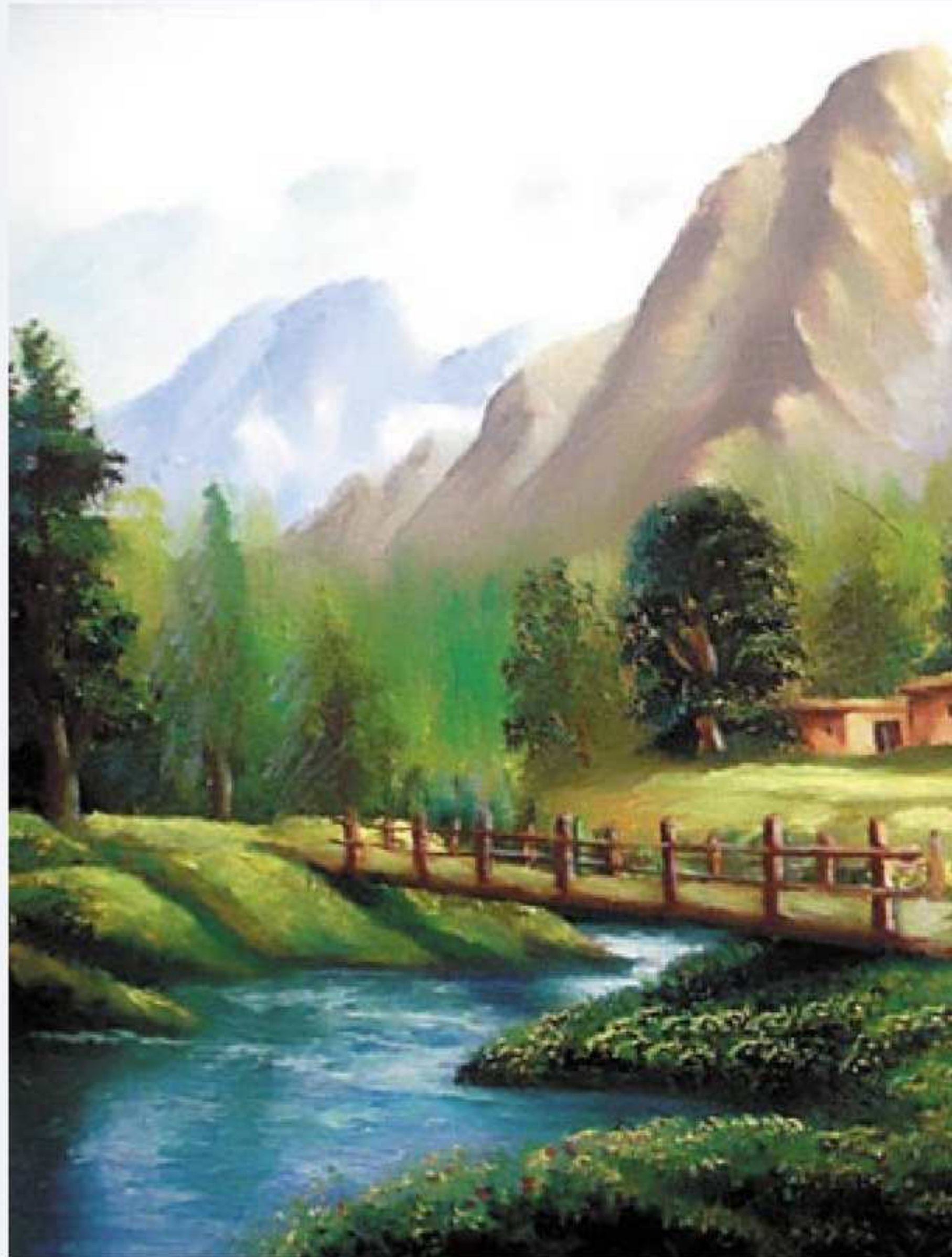
کلحی نعمت: بتنی دا ماموستابم و
خزمه‌تا زاروکین مه‌ کوردا که‌م.

سیلاڤ: هونه‌ر لده‌ف ته‌ چ رامانی
دده‌ت ؟

کلحی نعمت: زه‌وق و ئی‌بداعه.

سیلاڤ: ته‌ دقیت ب ریکا فان
که‌قالان چ په‌یامی بگه‌ینی ؟

کلحی نعمت: په‌یاما خوشی و
ته‌ناهی و پیکه‌ژیان و جوانی و داهینان
و راستیی و هه‌ست و وژدانا مروقایه‌تی
بگه‌ینم.

حه‌ژ جوانیا ره‌نگان ناکه‌ن یێن ب ده‌ستیته
شیوه‌کاران هاتینه چیکرن .

سیلاڤ: ته‌ هه‌تا نه‌ا نیتزیکي چه‌ند
که‌قالان چیکرینه ؟

کلحی نیعمه‌ت: دناڤ هه‌ر شه‌ش
پیشانگه‌هیتن من دا پتر ژ ۳۵۰ که‌قالان
من دروست کرینه و ژبلی یێن ب تنی و
بو خه‌لکی دروست کرین و کرینه دیاری.

سیلاڤ: ته‌ که‌قالیته خوه فروتینه و
ب چه‌ندی؟

کلحی نعمت: چه‌ند جارن من فروتی
نه، به‌لی به‌ایته باش که‌سی پی نه‌دان

گه‌له‌ک وه‌لات هزر و داهینان و شیانیته
شیوه‌کاران دکرن نه‌ پارچه قوماشه‌کی
بچیک و گه‌له‌گ که‌س هه‌نه ئاقاهیتن
خوه خلاس دکهن به‌لی دبیرن نه‌ندازیاران
هزرا تابلووتن شیوه‌کاران بکه‌ن کا
دی چاوا جوان که‌قیته سه‌ر دیواری و
لکیقه دانین و زوربه‌یا خانی و کومپانی
و جه‌تین حکومی که‌قالیته شیوه‌کاران
هاتینه هه‌لاویستن و ب به‌ایته باش
هاتینه کرین و جوانیا ئاقاهیتن خوه
دگه‌رن و خوشیی پی دبه‌ن و ل نک مه
زور به‌یا که‌سان هاژ قی چه‌ندی نینه و

نوچه یین زانستی

کومپانیا تویوتا بهره‌مشینانا ئوتومبیله‌کا بی شوفیر ناشکرا

دکته

کومپانیا تویوتا یا چیکرنا ئوتومبیلان ل جاپونی ب ریکا کاسیته‌کا فیدو په‌یاما بهره‌مشینانا ئوتومبیل (الیکسس) ناشکرا کر... دناف کوزوتی ئی ئوتومبیلی دا ئامیریت ته‌کنولوجی بیت پیشکفتی هه‌نه، مینا رادار و کامیریت فیدو بو دیتنا سینگی و ته‌نشتا زبده‌باری شوفیره‌کی... ئەڤه هه‌می ب ئاویه‌کی هاتینه دانان کو لیکدانا ئی ئوتومبیلی دئ بیته کاره‌کی قه‌تلازی و نه‌چاقرنکری.. دیسان ئوتومبیل دکاریت پیگیریه‌کا دروست ب رونا‌هیتت هات و چوین بکته و دشیت راوه‌ستیت ل هه‌ر جهه‌کی پیدقی لدویف بهره‌مجا خودانی.

ل چینج درتترین هیتلا شه‌مهنده‌فریت نیکجار بله‌ز هاته فه‌کرن

ئیکم شه‌مهنده‌فر لسه‌ر هیتلا شه‌مهنده‌فریت بله‌ز پایته‌ختی چینجی ((پیکین)) ب جه هیتلا و قه‌ستا باژیرئ ((گوانجو)) کر ب له‌زاتیا ۳۰۰ کم د ده‌مترمه‌رکی دا. هوسا ل شوینا شه‌مهنده‌فریت که‌فتتر د ماوه‌یی ۲۲ ده‌مترمه‌ران ئه‌و ری پیقفا با دئ ب تنئ ۱۰ ده‌مترمه‌ران گیرو بیت. بهره‌سه‌کی چینجی د داخویانه‌کی دا دیارکر کو ئەڤه ئیکه ژ پیشکف‌تیرین هیتلیت شه‌مهنده‌فران ل جیهانی و درتتیا وی دگه‌هیتته ۲۲۹۸ کم. ئەڤ هیتلا نوی هاته فه‌کرن ل روزا ۱۲/۲۶ ژ سالا بووری کو روزا ژدایکبوونا ربه‌ری چینجی ((ماو تسی تونگ)) یه.

تیلسکوپ کیله‌ر ۱۷ ملیار نه‌خته‌رتت قه‌بارئ وان وه‌ک بی

ئهردی دینیت

هه‌ژماره‌کا ستیرناسیت جیهانی راگه‌هاند کو دناف هه‌ر ۶ ستیراندا ئیک ستیر هیه نه‌خته‌ره‌کی قه‌باره‌یی وی نیزیکی بی ئهردی ل دور دزفرت... ل دویف ئی گوتنی هه‌ژمارا ئه‌و نه‌خته‌رتت قه‌باره‌یی وان وه‌ک بی ئهردی دگه‌هیتته ۱۷ ملیاران ل گالاکیسیا مه‌ ریکا کادزان. بو زانین تیلسکوپ کیله‌ر ل سالا ۲۰۰۹ هاتیه هنارتن بو نهمانی و ژ وی ده‌می وه‌ره شیایه ۱۵۰ هزار ستیران بینیت. هه‌لبه‌ت گرنکیا ئی بابه‌تی دزفرت بو پیکولا بهره‌واما زاناییت نهمانی بو فه‌دیتنا هنده‌ک ژاناییت دی لسه‌ر هنده‌ک ژ نه‌خته‌رتت ریکا کادزان.

زنده‌ خوارنا فیتی پستی شیئی زانی دگه‌هینیه‌ که‌زه‌بی

فه‌کولینه‌کا زانستی یا نوی دکراند کو زنده‌ خوارنا فیتی زانی دگه‌هینیه‌ که‌زه‌بی ژبه‌ر ریژه‌یا مه‌زنا شه‌کرئ دناڤدا. نوژداره‌کی بسپور ل نه‌خوشخانه‌یا ئەتاشه‌پیر ل تورکیا دیار کر کو ئەڤ ریژه‌یا شه‌کرئ که‌زه‌بی دکه‌ته‌ه‌مباره‌ک بو کومکرنا چه‌قربان و دئه‌نجامدا دبیتته سه‌ده‌ما بلن‌دبوونا کولیس‌ترولی. وی نوژداری دیار ژئ کر کو زاننا خوارنا فیتی پستی شیئی گه‌له‌که‌ و باشتره فیتی به‌یتته خوارن ۲۵ ده‌مترمه‌ران پستی تیشتی و فراشینئ.

چاڤ چه راندن دناڤ كه قاله كې گهر دوونى دا

د. ناشتی عه بدولحه کیم

گالاکسیی... نهښ کومه چه رخا خو لدور ریکا کادزان ب دوماهی دینیت پستی بوورینا ۲۲۰ ملیون سالان!!!

ستیر و نهخته په پيدا دبن ژ ښککهفتنا غاز و توزیت نهسمانی... هه می ستیر گهرمی و رونا هیی ل رخ و دوریت خو به لاف دکهن... هه له بهت نهخته ران ((وهک نهردی)) چ رونا هیا نا قهوه شینن ژبلی نهوا دگه هیتی ژ ستیره کي ((وهک روژی))... هنده ک ستیر د بچویکترن ژ روژا مه و هنده کیت دی گلهک ژي مه زترن... ستیر هه ر و هه ر ناژین، نانکو هه ر ستیره ک ل ده مه کی په پيدا دبیت و ل ټیکی دی دمريت... هه کو ستیره ک پیر دبیت دی په قیت و پرتیت وی دی قه په شن و بژاله بن ل نهسمانی بی بن... ژ وان پرتکان ستیر و نهخته ریت نوی په پيدا دبن.

کوما مه یا روژی یا پټکه پاتیه ژ ۸ نهخته ران ((بهری نوکه ۹ بوون بهلی ل فان سالیته دوماهیی هنده ک زاناییت گهر دوونى نهخته ری - پلوتو- ژ ناڤ کوما مه یا روژی کره دهر چونکی هه می خاسله تیت نهخته ران نین))... پتر ژ ۱۰۰ هه یقان لدور فان ۸ نهخته ران د چه رخن... دناڤه را نهخته راندا له شیت کوریدار و غاز و توز و پرتیت مه زن ژ که قران هه نه کو هه می ل دور روژا مه دزقرن... روژ مینا دلې ښی کومی یه و مه زترن پارچه یا وی یه... هه ر ټیک ژ فان نهخته ران لدور خو دزقریت ژبلی زقرینا وی لدور روژی... زقرینا نهخته ری لدور خو شهښ و روژان په پيدا دکته و زقرینا وی لدور روژی سال و مه هان نوی دکته... ناښین وان نهخته ران لگور نیتزیکتریا وان بو روژی نهغه نه: میترکوری ((عگاردا))، ښینوس ((ز□هه))، نهرد، مارس

ژیک دور کهفتنا به رده واما ستیران گروهه که کو بهری په پيدا بوونا گهر دوونى نهو گهر دوون بی خرغه بوو د ټیک خال دا و لدویف هزا پتریا زانایان بهری گهر دوون په پيدا دبیت هه می که رسته بی وی گهر دوونى بی پټکه پاتیه بوو ژ خاله کا گفاشتی و ټیک جار بچویک هندی سه ری دهر زیکی!!!، په قینا ښی خالی و ژیک بژاله بوونا پارچه بیته وی نهښ گهر دوونى نهو نه دبینین نه انجام دا بهری ۱۵ ملیار سالان... زانا ناښی ((په قینا مه زن)) ل ده ستیپکا په پيدا بوونا گهر دوونى دکهن.

گهر دوون بی پټکه پاتیه ژ سهدان ملیار گالاکسیان... هه ر گالاکسیه کی زی یا پټکه پاتیه ژ سهدان ملیار ستیران... هه ژمارا ستیریت هه ر گالاکسیه کی دکه قیته دناڤه را ۳ تریلیونان ((بو گالاکسییت مه زن)) و ۱۰۰ ملیاران ((بو گالاکسییت بچویکتر)).

ناڤکا ((کاکلکا)) هه ر گالاکسیه کی یا پټکه پاتیه ژ کومیت ټیک جار مه زن ژ ستیران و هنده ک چه ق ژ ره خیت گالاکسیی دهر دکه فن کو نهو ژي تری ستیر و غاز و نهښ تیت توزی نه. گلهک جارن هه ژماره کا گالاکسیان خرغه دبن و کومه کا گالاکسیان په پيدا دکهن و هنده ک جارن هه ژمارا گالاکسیان دناڤ کومی دا دکه هیته هزاران!!!

ریکا کادزا ((درب التبانه)) نهو گالاکسی یه یا ته پا نهردی و کوما مه یا روژی دکه قیته دناڤدا... نهو ستیریت دکه قنه د نیقا ریکا کادزا دا دکه فن و رهنگی وان بی سوره یان زهره... نهو ستیریت دکه قنه کناری ریکا کادزان نویترن لهوا ژي گه شترن و رهنگی وان بی شینه... سیمایي گالاکسیا ریکا کادزا بی لوله کی یه ((لولی))... کوما مه یا روژی دکه قیته سی ټیکا ژده رغه ژ

گلهک کاره کی سهخت و نالوزه مروفت ته خمینا خو دمه زنییا گهر دوونى دا بکهت... هه که نه هزا خو د تشته کی مه زندا بکه مین... بلا گلهک بی مه زن بیت... دی چ بیت... دهوله ته کا وهک روسیا یان کیشوره کی وهک ناسیا، یان نهخته ره کی وهک نهردی؟؟؟... نهغه هه می لچاڤ گهر دوونى نابنه ته مهت چه که کا ناښی دناڤ هه می نوقیانوسیت جیهانی دا، یانژی ته مهت پرتکه کا خیزی لسه ر لیتیت هه می ده ریا و نوقیانوسان!!!

دکهن دا مروفتان تشته کی گلهک کیم ژ نهسمانی و گهر دوونى دزانی، چونکی وان چ نامیریت پیشکهفتی نه بوون بو دیتنا بهر و بیاقیت وی، یانژی پیقانا پیلیت وی، یانژی رهنگ و سمایت وی، لهوما ژي هزا مروفتان لسه ر گهر دوونى یا ناشوی و نهفسانه بی بوو.

هه می ستیر ل ناڤ گهر دوونى لښینه کا ریکه خستی بخو قه دگرن و به رده وام ژیک دور دکه فن، نانکو هه ر تشته ک ل نهسمانی ژ بی دی دره قیت و ژي دور دکه قیت و دنه انجامدا بو مه دیار دبیت کو گهر دوون هه ر بی مه زن و به رفره دبیت.

((مريخ)), جوپيٽير ((مشتري)), ساتورن ((زحل)), ثورانوس, نيپتون... نهد ل پلهيا ۳ دهيت وهك نيزيكترين نهختهر بو روژئ... خاسلهتيت فان نهختهران ژيكت جودانه, بيت نيزيكي روژئ پلهيا گهرميا وان هند يا بلنده كو رساسي ب هليلنيت و نهختهريت دوير و هسا دسارن كو روپئ وان ههمي بهستي يه. قهبارهپئ هندهك نهختهران يئ بچويكه و يئ هندهكيت دي يئ مهزنه... ههكه ههقهبركرنهكي دنابهرا روژئ و فان نهختهراندا بكه م ژلايئ قهبارهي قه دي بيټم: من گرتي ميټركوري ته مهت دنكا كونجبيئ يه... وي ده مي دي فينوس و نهد ته مهت دنكا بهزاليئ بن, مارس دي ته مهت دنكا نيسكي بيت, جوپيٽير دي ته مهت شهبه لوتئ بيت, ساتورن دي ته مهت گيلاسئ بيت, ثورانوس و نيپتون ههريټيكت دي ته مهت نوكتي بيت, روژ ئي دي هندي تهپا باسكت بيت ((كره السله))... نهختهريئ ميټركوري يئ نتيكه يه

ژلايئ گيروبوونا چهرخا وي قه لدور خو... چهرخا ميټركوري لدور روژئ ۸۸ روژان قه دكيشيت و لدور خو ۵۹ روژان!!! نانكو هه تاكو ميټركوري ۲ جارن لدور خو بزقريت دي ۳ جارن لدور روژئ زقريت!!! ((نهد د ماوهيئ ۲۴ ده مژميټراندا ئيكت جار لدور خو دزقريت و د ماوهيئ ۳۶۵ و ۱/۴ روژاندا ئيكت جار لدور روژئ دزقريت))... ته نشتا ميټركوري تهوا دكه قيته بهرامبهر روژئ يا كهله و پلهيا گهرميا وي هند يا بلنده كو رساسي ب هليلنيت ((۴۳۰ پله)) ل ده مكي كو ته نشتا دي يا ساره ((-۱۷۰ پله)).
فينوس گه شترين نهختهره ل نه سمانئ مه مرو فان... پلهيا گهرميا وي يا ناقنجي دكه هيته ۴۸۰ پله يان. دوو دياردهيټن نه نتيكه ل قئ نهختهري هه نه, يا ئيكتي چهرخا وي لدور خو بهروقاژئ نهختهريت دي يه, لهوما روژا فينوس ل روژناقاي ده لئيت و ل روژهه لاتي ناقا دبئ!!!... دياردهيا دووي روژا قئ نهختهري درټرته روژا وي ((روژا فينوس ۲۴۳ روژيت

نهدي نه و سالا وي ۲۲۵ روژيت نهدري نه!!!)).
مارس يئ بهرنياسه ب رهنگئ خو يئ سور... هه رچهنده بارستهيا وي ۱۰ جاركي هندي يا نهدري يه, بهلئ تيرديا وي نيشا يا نهدري يه... پلهيا گهرميا وي نيزيكي -۱۳۰ پله يه... دوو هه يفت لدور مارس د چهرخن.
جوپيٽير مهزنترين نهختهريئ كوما مه يا روژئ يه و بارستهيا وي ۳ جاركي ته مهت بارستهيا ههمي نهختهريت دي پيټكه يه... پلهيا گهرميا وي -۱۵۰ پله يه.
ساتورن دوو دم مهزنترين نهختهره ((پشتي جوپيٽير))... ديمه نيئ وي گهلهك يئ شهنك و جوانه... نهف نهختهره يئ تيقهله ب وان كه مهريت ل دهر دورا وي دزقرن كو د پيټكهاتينه ژ مليونيت كه قريت بهستي كو هندهك زانا دبټرن نهف كه قره بهرماييت هه يقه كا په قينه... پلهيا گهرميا وي -۱۸۰ پله يه... پتر ژ ۲۱ هه يقان هه نه.

نوژداری سیلاق

ژبه ریچوونا گه هیت پستی

د. ناشتی عه بد لحه کیم

نه دویره وان ته قالکان هنگیت و ب ته حسینیت یان ب په رتینیت، نه خاسم هه که ئیک یان پتر ژ وان نه گهریت لسهری من گوتین هه بن.

نیشان:

ب ناوایهک ته قایی نه ساخ ههست ب نیش و ژان و گفاشتنا زه قله کان دکهت ل جهی ژبه ریچوونئی.

هه که هنگاقتن ل ستوی بیت نه ساخ ههست ب نیشانی دکهت ل رهخ و دوریت ستوی و گهرده نی کو دبیت خو قه گو هیزیته ناقلان یان ئیک ژ ههردوو ملان، یانژی وهک بروسیان نهو ژان ژ ستوی ده رکهفن و

شفا پستی یا پیکهاتیه ژ ۳۳ گه هان، نهف هه می گه هه ب هه قرا هاتینه گرتدان ب کومه کا زه قلهک و بهندان. دناقههرا هه ر گه هه کا شفا پستی و یا دی دا ته قالکهک یان دیسکهک هه یه مینا بالیفکه کا بچویک و نهرم و تری که رسته یه کی روهن وهک جیلی، کارئی قان ته قالکان پاراستنا شفا پستی یه ژ هنگاقتنان وهک ده بلیت تومبیلی. هه کو دوو گه هیت پستی ژبه ریچ دچن نهو پارچه یا وهک بالیفکی دناقههرا واندا ژ جهی خو د ته حسیت و بو لایه کی دچیت و په ستانی لسهر رها سپی و ده ماران دکهت. ژبه ریچوونا گه هیت پستی پتر روی ددهت ل ستوی و لبنی پستی ژ جهیت دی.

نه گهر:

۱- لاوازبوونا ته قالکان ژبه ر ب ناسالقه چوونئی کو په رتین و که لشینا وان ب ساناهیتر دکه قیت.

۲- هنگاقتن یان درب قی که قتن.

۳- لقین و وه ریادانیت توند و دژوار وهک زفرینا ژنشکافه یان هه لگرتنا باره کی گران یان خو چه ماندنا ب هیز.

۴- وه رزشا توند وهک زورانبازی ((مصارع)) و ته پا پتی و هه لگرتنا سهنگان.

ب کورتی هه ر هیزه کا مهزن کو فشاری بیخیته لسهر شفا پستی و ببیته هوپی لقینه کا توند و دژوار د نا قکا ته قالکاندا

هه تا زه ندکی یان دهستی بگه بن. ل پتریا حاله تان نهف نیش و ژانه ب هه قرا دگهل ته زه زینکان و پیتوبوونا تبلیت دهستان روی هه قرویشی خودانی دبن.

هه که ژبه ریچوون روی بدهت ل بنی پستی نه ساخ گازندا ژ نیشانا پستی و پیمان دکهت، نه خاسم دگهل لقینئی، زیده باری ته زه زینکان و هندهک جارن لاوازبوونا زه قله کان. هه که پهستان لسهر رها سپی گه لهک بیت نه دویره نه ساخ کونترولی لسهر ده ستنقیژیت خو نه کهت و بی چه زا وی ده رکهفن.

چاره کرن:

۱- قه هه سان ((بیهن قه دان)) و دویر که قتن ژ هه می کاریت هیز پی بقیته.

۲- لبه رکنا قاویشه کی ل ستوی یان ل پستی.

۳- پالکه قتن لسهر جهه کی راست و رهق.

۴- ده رمانیت ژانکوژ و نهویت زه قله کان سست و خاف دکهن.

۵- دانانا به فری لسهر جهی هنگاقتی.

۶- کیمکرنا سهنگا لهشی و وه رزشه کا سفک و ریکخستی.

۷- دانانا هندهک ده رزیت تایبهت ل جهی هنگاقتی.

۸- نشته رکاری کو چه ند جو ره کن ل دویف حاله تی نه ساخی.

Befrin Mizuri

◀ مورینیو باشتترین راهینهری یانه بیت جیهانی یه بو ساللا ۲۰۱۲

راهینهری پرتوگالی خوشییه مورینیو ناسناقی باشتترین راهینهری جیهانی بو ساللا ۲۰۱۲ ل سمر ناستی یانه یان ب دست شه ئینال دویث را وهرگرتنا یانه یا ئیکه تیا دهوله تسی یا دیروک و ئامارا نهوا ۱۰۰ رۆژنامه ئانا ل همی کیشوهر پشکداری تیدا کری، راهینهری ریال مدرد شیا ۱۰۱ خالا ب دست خوئه بینیت و پیشکده قیت ل سمر راهینهری ئیتالی ویانه یا چیلسی یی بهری دی ماتبو نهوی ب ۹۹ خالان ل ریزا دویی هاتی

و یی نهرجه ننتینی دیتگو سمیونی راهینهری نه تله تیکو مدرد ب ۹۷ خالان ل ریزا سیتی هات و یی ئیسپانی پپ گاردیولا ۸۲ خالان ل ریزا چاری هات راهینهری یانه یا کورنسیانز یا بهرازیلی ئادینور لیوناردو ل ریزا پینجی هات و یی سکوتله نندی سیر ئه لیکس فیرکسون ب ۲۷ خالان ل ریزا هفتی هات، یی ئیتالی مانشین راهینهری مانچستر ستی ب ۱۱ خالان ل ریزا ده هی هات.

◀ والکوت یی نیزیکه هه قبه سته کا مهزن گرتدهت

نوچه یین وهرزش

رۆژنامه یا دهیلی

میروور یا ئنگلستانی دیار کر کو کارگتیریا یانه یا ئهرسینال یا ئنگلستانی یا بهره شه هه قبه سته کا مهزن پیشکیشی ستیرا تیمی سیوالکوت بکته. ژ بوو نوکرتنا هه قبه سته خو دگهل یانه یی نهوا دئ هه قبه سته وی ل دو ماهیا ئی وهرزی ب دو ماهی هیت، ئهرسینال ۸۸ هزار جونه یه یین ئیسته رلینی وه کی موچه یی ههفتیانه دگهل وان ۳ ملیون جونه یه یان ده سی هه قبه سته نوی دکته بو ده سی پینج

سیناقت

خو کوشتنا ژنان و قهریزین ب ترس

قی ستیرا جیمانی بنیاسه

پشتی پتر ژ ۱۲۰ سالان وهغه را دو ماهیی کر

سامسونگی ۱۰۰ میلیون موبایلیت
گالاکسی نیس فروتینه

کچا من ٹہز توشی ئاریشه و شہرمہکا مہزن کرم

دھوک: ہہیفا دوسکی

ہر کہسہک دہمی توشی ئاریشهکی دبیت یا بیگومانہ کوئو ئاریشهکا کہسایہتی یہ، لی دہمی کہسہک دخیزانہکی دا توشی ئاریشهکی دبیت ل فیرہ بیتزاری ہمی خیزانی فہدگریٹ و ئو توشی رہوشہکا نہخوش دبن، ل رۆژہکا چوبی کہسہک دژیئ ۵۰ سالی دا قہستا مہ دکہت و بابہتی خو دبیت و بو ہندی ئو دلی تری فیانا زارویا ژ کہری رادہت و رۆندکین بیتزایی و پہشیمانیا فیانی ب دارتیرت، لہوا (ن،ت) دہیت و درونیت پشتی فہخارنا ئافہکی سہری خو بلند دکہت کو رۆیی وی بی کومہکا ئاریشا دبیت و دقتیت ہندہ ژ قہہرا خو بدانتہ سہر لاپہرین کوفاری و ئو ہمز ژیکرنا بوو خیزانی ہمی ہمی وکو پہشیمانی یا دجانی ویدا دگریٹ و بویہ ناگری تری دویکیتل و گیانی وی دخوت۔

ژبہر ہندی و پشتی رۆندکین خو فہمالین، کو ئاخینک دہستپیکا گوتنا کہسی ناقبری ئو بو کو کچا وی یا دژیئ ۱۸ سالی دا ئو و خیزانا وی ہمی کرنہ

درہوشہکا نہخوش دا پتخہمہت تیرکنا ہمزہا خو یا تاکہکسی، ژبہر ہندی ئو کہسہ ژبلی فیان و ہمزژیکرنی دراف و ہر پتدقیہکا با چ کیماسی نہدہیلان ل زارویئ خو، لہوا رۆژہکی ژدایکبوونا کچا وی یا دژیئ (۱۸) سالی دا بو فیان ل وی رۆژی بو کچا خو سپرازہکی چیکہت کو دلی وی تری کہیف و گرنژین بکہت، ئینا دچیت و ئومیشکی زتری بی کو ل زاروکینی کچا وی داخاز دکر بو بکریٹ، لی ژبہر بہرتہنگیا ئابوری مالی نہدشیا لہوا ل رۆژہکا بوری فیان وی بیرہاتنی بو ساخ بکہت و کہیفی ل دہف پہیدا بکہت، ہمز چہندہ کچا وی یا گہہستی ژبی شوکرنی، لی ہمز دچائی ویدا یا ساقایہ و ہزر کر کو ہیشتا ئو داخازیا دزاروکینی دا کری یا مایہ دلی کچا ویدا، ئینا ئو میشکی زتری ل بازاری دگریٹ ہمز چہندہ ص پتدقی ژبی پی نہبوو لی چنکو ہمز جارا یا دلی وی دخواست فیایی یا بو دابین کری بتنی ئو مابوون، ئینا بہرہف ژورا کچا خو دچیت و نہہیلا دایکا وی ژبی بو بہت، لی دچیت و دہرگہی ژورا کچا خو فہدکہت دبیت کو کچا وی یا دگل کہسہکی دژورا

خوٹہ و ب سہرہرہکی نہبی باش۔ ل فیرہ پشتی و ہسا دبیت ٹیکسہر دلگرتی دبیت و توشی نہخوشیا دلی دبیت، دہمہکی ہوشیار دبیت ئو بی ل نہخوشخانی و رۆندک بی ژ چاقا دبارن و نہشیت کونترولی ل سہر خو بکہت، ئینا دبیتہ ہہفژینا خو کا ئو کچا من بدہستی نازاندی و فیان ہمزژیکرنا من ئو مہزن کری، ئینا ہہفژینا وی بتنی رۆندکان دبارنیت و گوت: کچا یا ل دہف پولیسان و ئو کور ژبی بی ل چاکسازبی، ل وی دہمی ئو میشکی زتری دہستی ہہفژینا ویدا بوو، ب تنی رۆندک ل سہر دباراندن و گوت ہیشتا تو ہزر دکہی ئو یا ساقایہ و مہ نہدزانی کو ئم بیتن چوبنہ بازاری دا بہین کہیفی ل دہف پہیدا بکہین، لی ئفہ قہدہرا مہ بو، ل وی دہمی ب تنی بابی کچی دبیتہ ٹیکسیری خہما و ئو چرکا کچا خو و ہسا دیتی رۆژانہ وی دکوژیت و ساخ دبیتہ فہ۔ لہوا خہم و نہخوشی، و ئو فیان و ہمزژیکرنا بوو کچا خو یا نازدار ہمی ئو بی دروپتچگری و بیتار کری، خیزانا وی ہمی یا توشی ئاریشه و گرتہکا مہزن کری۔

خو کوشتنا ژنان و قهریژین ب نرس

دهوک: هه‌یفا دوسکی

ئهو ژنن خو دکوژن و بزاقا خو کوشتنی دکهن، پتر ته‌گهران بو نه‌خوشیین دهروونی دزفرین، ژلایه‌کی قه دیژن خیزانین مه ته‌گهرن و کەس نینه گوهداریا نه‌خوشیین مه بکەت، ژبەر هندی ل دوور قی چەندی ژێ تایبەمه‌ندی دروونی ته‌گهر زفراندنه ناریشین جفاکی پتر ژ بین دهروونی‌لی جفاکناسا ژێ وەسا ناقری پیکر کو بزاقی خو کوشتنی و رو‌دانین ل پیش چاقین خیزانی دبیتە چاقلیکرن، نه‌خاسمه ئه‌و سوچه‌به‌تکرنا زیده و ئه‌و ره‌فتارین ده‌ینه دوباره کرن دناقه‌را هه‌قزینان دا.

◀ **دکتور په‌رجان هاشم: "خو کوشتنا ژنانا نه هه‌می ژبەر نه‌خوشیین دهروونی یه"**
 ▶ **"نه‌گوهداریکرنا ناریشه و گازندين ژنی په‌نایح دبه‌ته بهر خو کوشتنی"**

ره‌وشا وی بکەت و هه‌قزینی وی ژێ مژولی کاری و دهرکه‌فتنا دبیت و ئیکسەر ئه‌و ژێ بزاقا خو کوشتنی دکەت لی دمینه‌ ساخ و نها ل پشکا دهروونی یا نه‌خوشخانا نازادی نشانديه و یا نه‌خوشه.

ژلایه‌کی دیکه ژێ بابی سی زارویا بو کوقارا سیلاف ناریشا خو دبیت کو هیشتا ل دهوکی نه‌خوشخانین دهروونی بین به‌رفره نینن کو ده‌می نه‌خوش بیزار دبن لی به‌ینه نشانن، تاکو ره‌وشا وان ب ته‌مامی چاره دبیت، پاشی دبیت: هه‌قزینا من یا ب دوو گیانه و پشتی خه‌سیا وی

ژنن خو سوتین ژێ ۵۰ ژنان خو ب ده‌ستی خو سوتینه و دیسان بین هاتینه سوتن ژێ ۷۰ حاله‌تن بین سالا بوری، سه‌ره‌رای قی چەندی کو ئه‌و ژنن ل پارێزگه‌ها دهوکی بزاقا خو کوشتنی کرین هژمارا وان دگه‌هینه ۳۷ ژنان.

هه‌روه‌سا ۷۰۱ سکالا هاتینه تومارکرن ل ریشه‌به‌ریا ناقری، زیده‌باری ۳۱ حاله‌تین توندو تیزیا سکسی بوینه.

لی سه‌باره‌ت خو کوشتنا ژنان چەند ژن ب قی شیوه‌یی دبیتن: ژنه‌ک پشتی کو قیایی گازندی ژخیزانا خو بکەت و کەس نه‌بوو گوهداریا

ئه‌و نامارین ریشه‌به‌ریا به‌ره‌نگاریبوونا توندو تیزیا دژی ژنان ل دهوکی راگه‌هاندین کول سه‌رانسه‌ری پارێزگه‌ها دهوکی ۱۸ ژن هاتینه کوشتن بین خو کوشتین ژێ ب ده‌ستی خو ۲۰ ژن د نامارین سالا (۲۰۱۲) به‌لاف دکەت پاشی دبیت: ل سه‌رانسه‌ری پارێزگه‌ها دهوکی و قه‌زایان (۱۸) ژن هاتینه کوشتن ب ده‌ستین که‌سانین ده‌ورو به‌ر، هه‌ر وه‌سا ئه‌و ژنن خو کوشتین ژێ ب ده‌ستی خو (۲۰) ژن بوون ل هه‌می ناحیان و دهوکی ریزا وان ۱۰ حاله‌تن و ده‌ه حاله‌تین دی بین قه‌زایین جودانه، لی سه‌باره‌ت وان

گازنده ژئی کرین، نهو توشی دلته‌نگیی دبییت و ره‌وشا وی تیک چو، هندی نهو هاتینی نهو نه‌شیاین کونترولی ل سهر بکه‌ین، ژبه‌ر هندی نهوی بزاقین کوشتنا خو کرن و گه‌له‌ک دکره‌گری و هه‌وار، لی مه ب چقه‌نه‌گرت و بتنی من نهو بره‌گه‌ریانه‌کی داکو ژبیرقه‌بچیت، لی هه‌ر نارام نه‌بوو من ژئی نهو نیشاند و زله‌هه‌ک ل روئی وی دا نهوی نیکسه‌ر و بوو جارا دوی قه‌ستا سوتنا خو کر، لی من هه‌ر نه‌هیلا تا‌کو بوبه‌وه‌خته‌کی شه‌قی دلئی من دخه‌و چویی ده‌مه‌کی ژبه‌ر هوسا مالی رابووم، من دیت هه‌ژئینا من ناگری پیقه و گیانی خو یی زده‌ست ژئی دایی تا‌کو مه بری نه‌خوشخانئ نهو مر بو ژئی.

ل قییره‌دختور په‌رجان هاشم تایبه‌تمه‌ندی نه‌خوشیین ده‌روونی ل نه‌خوشخانا نازادی ل دوور بابه‌تی گوت: نه‌هه‌ر ژنه‌کا خو کوشت ژبر نه‌خوشیین ده‌روونی یه، به‌لکو ناریشین جفاکی زالبوونه‌کا مه‌زن ل سهر که‌ساتیا ژئی دکه‌ت، ژبه‌رکو نهو تا راده‌یه‌کی باش هه‌ستیاری ل ده‌ف هه‌یه و توشی دلته‌نگیی دبییت، به‌لی نه هه‌می دلته‌نگی ژئی نه‌خوشی نه، به‌لکو حاله‌ته و ده‌یته چاره‌کرن. دگه‌ل قئ چه‌ندی ژئی نه‌گه‌ر چهند حاله‌ت به‌ینه قه‌شارتن هه‌ر خو کوشتنا ژنا دی رو‌ده‌ت، ژبه‌رکو ل وی ده‌می نهوی ژئی ناگه‌ه ژ خو نینه و هزر دکه‌سی دا ناکه‌ت، نه‌خاسمه‌کو ده‌می زه‌لام گوهداریا ناریشین ژئی نه‌که‌ت، نهو توشی دلته‌نگیه‌کا مه‌زن دبییت و پاشی خه‌موکی وی دگریت و نهو توشی بیزاریا ژیانئ دبییت و خو بتنی دبینیت ل ناف دوره‌یلئ ژیانئ دا.

ل دوور گوتنا تایبه‌تمه‌ندی ده‌روونی سومه‌یا سه‌لام ژنه‌که و فه‌رمانبه‌ره وه‌سا ناقریئ دکه‌ت کو نهو وه‌کو ژن به‌رده‌وام هه‌ز دکه‌ین زه‌لام گوهداریا ناریشین مه‌بکه‌ن و پتر دگه‌ل مه‌برونن ده‌می نهو توشی نه‌خوشیه‌کی دبین هه‌ژئین ل

زیده هه‌بییت دکار و ژیان ژئی دا نهو توشی نه‌خوشیین مه‌زن دبییت و توشی گرفتین ده‌روونی ژئی دبییت، نانکو نهو پیدقی پتر دلوقانی و هه‌مبیزکرنئ یه ژ هه‌ر لایه‌کی قه. دیسا ناقبری نهو ژئی دکراند کر کو نهو حاله‌تین توندوتیژیا خیزانی کار تیکرنئ دکه‌ته سهر ره‌وشا ژئی پتر ژیا ره‌گه‌زی دی، نانکو به‌ره‌ف هزرکرنه‌کا خراب و به‌رتنه‌گ قه بچیت، دیسان سه‌بارده‌ت ره‌وشا هه‌می خیزانی ژئی ماموستایی زانکویی گوت: نه‌ف سوحه‌به‌تکرنا به‌رده‌وام و بزاقئ □ ن خو کوشتنئ نیگه‌تییین مه‌زن دکه‌ته سهر زارویا و نه‌ندامین دن یین خیزانی، نه‌خاسمه‌کچان دژیئ سنیله‌یی دا، به‌لکو نهو پتر پیدقی دلینی و قیان و هه‌زژیکرنئ نه، نه‌ک نهو بزاقین کوشتنئ.

به‌رچا‌ف وه‌رگریت و نه‌خوشیا مه‌ژبیرا مه‌به‌ت.

ل دوور قئ یه‌کی ژئی دختور په‌رجان دبیت: گوهداریا نه‌خوشیین ژئی پتر ژ نیقا چاره‌یی یه و دی چاره‌باشتر بیت، چنکو ده‌می ناریشه هه‌بییت و که‌س گوهداریا وی نه‌که‌ت نهو توشی ناریشین مه‌زتر دبییت و هه‌ست بتنی دکه‌ت. و دوور نینه ده‌می خو بتنی دبینیت نهو خو توشی ناریشه‌کی بکه‌ت و ل قییره به‌ری کو خو وه‌سا ب نیشینیت پیدقی یه هه‌ژئین گرنه‌گیه‌کا باش پی بده‌ت، ژبه‌رکو ژن دنا‌فراندنا خوه‌دا پیدقی هاریکاریا زه‌لامی یه.

لی ب نا‌وایه‌کی دی ماموستایی زانکویی سهردار محه‌مه‌د شه‌ره‌ف وه‌سا دیارکر کو ناریشین جفاکی و خیزانی نه‌خاسمه‌ده‌می مایتیکرنا

بو ژنن قەلەو : کيشا لەشى دايکا دوو گيان زاروکی تەمبەل دکەت

زێدەبوونا کيشا لەشى ژنا دووگيان کاریگەريی دکەتە سەر ناستی زیرەکیا زاروکی پشتی ژدايک بونی، دقە کولینە کیدا ل بەریتانیا هاتیە نەشکەرا کرن ئەو زاروکی کيشا لەشى دايکا وان گەلەک ل دەمی دووگيانی دايکین وان کیمتر زیرەکترن ژوان زاروکی دايکین وان دقەلەو نە. قە کولەران ل پەیمانگەها ساخلەمیا زاروکان ل زانکویا لەندەن دقە کولینا خودا ل سەر ۲۰ هزار زاروکی بەریتانی نەجامدای، رابوون قە کولین ل سەر شیانین زمانی زاروکان و وەرزشکرن دژیی پینچ سالییدا هەتا حەفت سالیی بو دەرکەفت دايکا قەلەوا دوو گيان زاروکی وئ تەمبەلیی دکەن .

پشتی پتر ژ ۱۲۰ سالان وہغەرا دوماهیی کر

سیلاف

دا شەیدایی کوردینیی دبیەت و مل ب ملی بارزانی ل وی سەردەمی دەست دایە تڤه‌نگی و دەردور داستانین بارزان دا پشکداری کره و ل سالا ۱۹۴۷ تەر تەمەر ئیک بوو ژ وان ۱۲ کسین هیتوتی کو سەرا کوردینیی و ئەندامەتیی دناقا پارتی دیموکراتی کوردستان دا هاتیە گرتن و بو زیندانا ئەبو غریب هاتیە قەگواستن.

تاەر تەمەر ب روحکا کوردایەتیی پشکداری د ناقا هەر دوو شورەشین ئیلونا مەزن و گولانا پشکەفتنخواز دا کری.

ل سالا ۱۹۷۹ دەما کو گوندی هیتوتی دەاتە سوتن و خەلکی وئ ناچار دبن بەرەش کومەلگەهین ب زوری بچن تاەر و مالباتا خو ژی ل سەنتەریی ناحیا دێرەلوکی ئاکنجی دبن و پاشان ل سالا ۱۹۸۱ جارەکا دیتەر بەرەش دەقەرتن رزگارگری دچن و دەست دەتە کاری پشەمرگاتیی و ل سالا ۱۹۸۸ بەرەش وەلاتی ئیرانی دچیت و ل ویری وەک ناواری ئاکنجی دبیەت و ل سالا ۱۹۹۹ جارەکا دیتەر دگەل مالباتا خو قەستا کوردستانی دکەت و ل سەنتەریی ناحیا دێرەلوکی ئاکنجی دبیەت و پاشان بەرەش گوندی هیتوتی دچیت و تا روژا وەغەرا خو کول شەفا ۲/۱۳/۲۰۱۳ بوو ل ویری دمینیەت.

ل گوندی هیتوتی یی گرتای ناحیا دێرەلوک ب تەمەنترین کەس کوچار دبیەت کو د ناقا هەر سی سەد سالا دا ژیا یە و تا دوماهیک جار ژی پیدقی ب نوژداری نەبوە.

تاەر تەمەر شەهاب بەری سەد سالا ۲۰ ل گوندی هیتوتی ژ دايک بوە و وەک ئەو بخو دەتە دیارکرن کو وی بیر ل هەموو کارەسات و پتريا نەخوشیان کول سەر کوردان ل وی سەردەمی دەیتن و وەک دەتە دیارکرن یی سالیی ۱۸۸۸ یە لی ژ بەر کارتن لەشکری تەمەنی وی بچوک هاتیە نقیساندن، تاەر تەمەر ب باشی بەحسی چاوانیا دانانا دەولەتا عیراقتی دکەت و هەر ژ ئیکەم مەلک هەتا سەرۆک کوماری نوکە کو کورده باش ل سەر هزرا وی بوون و هەر د تەمەنەکی بچوک

بـ و رچ

کیشۆاله :

هەقالی تە تەلەپکی بوته دادنیەت و دئ بیته هەشکری تە باشترە هیزا کاری ل دەف خو زیندە بکە.

شیر : نەترسە ژ وی کاری تو دکەبی دئ بیته جەن نارام بوونا تە د ژباننی دا، لی تە دەم پی دقیت تا ل سەر هەل دبی .

کچ : هەقالیینیا تە دئ یا مفاداریت ژ بەرکو نە دبەرژەودندا تاییەتا خو دا کار دکەبی، هیشیا پاداشتەکی بە ل قان نزیکان.

کافر :

دەندەک کاودانا دا تو نەشییی کونترولی ل سەر خو بکەبی و دبیته ئەگەری لاواز بوونا تە، خو دگەل هەندەک بریارا ب گونجینە.

گا : ۵/۲۱-۴/۲۱

هەندەک بوچونین دجەتی خو دا بیژە دئ بیە جەتی باوەریی دناش جفاکی دا، تە پیدقی ب قی بابەتی هەیه.

جیمک :

خوشی ل دورماندورین تە دزقریت و ناھیلیت تو هەست ب نەخوشییی بکەبی، باشترە بزانی کار بکەبی دا قی دەلیقی ژ دەست نەدەبی.

ٹایفونا نوی بهایی وی گهله کی نهرزانه

ب: بژیان نیروهی

ژیدره کی نیتیک ژکاریت کومپانیا نهپل ناشکرا کر کو نوکه کومپانیا نهپل کار بو جوهره کی نوی بی ٹایفونی دکهت، بهلی ب بهایه کی نهرزانه تر. ژیدره کی گوته ژی: کو ٹایفونا نوی دئی ب هه مان شتیوی ٹایفونا بهری بیت، لی دئی ب مادده بیتن نهرزانه تر هیتته چیکرن، بهلی کومپانیا نهپل ب شتیوه کی فهرمی هویره کاری ده باره ی دهمی ئیخستنه بازاری یا قی ٹایفونا نوی دیارنه کر.

کومپانیا نهپل نوکه ههولین ههمی جورکنا نامیرین خو بو بوو بکارئینهرا دهن داکو نامیرین نهپل بکرن کول رتزا نامیرین هه ره باشن ژلایی بکارئینه رافه، بتنی ب بوهای پیچه کی رنگر بوچیدبن وه کی ٹایفون و نای پود و نایپاد.

بهلی فهکولترین بوارق بازارق موبایلا نهف دهنگویاسه ب نهراست ل قهلم دا ودبیزن بتنی بو
بهیزه ل
وه شاندا گورزه کا
سامسونگی

ب تاییهت ل
گالاکسی ئیس ۳ کو
ل مادده بی پلاستیکی
بهیزه هاتیه چیکرن وهه مان
نهو مادده یه کو نهپل پروپاگندی بو
ودکته ژبوچیکرنا ٹایفونا نوی.

سامسونگی ۱۰۰ ملیون موبایلیت گالاکسی ئیس فروتینه

دده می دوو سال و نیقان دا کومپانیا سامسونگ ۱۰۰ ملیون موبایلیت ژجوری (گالاکسی ئیس) فروتینه کو جوهره کن ژ موبایلیت زیره ک. بسپورین بوارق په یوه ندی و موبایلا وی رتزا مهزنا موبایلیت گالاکسی فه دگه رینیتفه بوو سه رکه فتنا ئیکه م جوهری موبایلیت زیره ک ژجوری گالاکسی ئیس ل سالا ۲۰۱۰ و نه قی ژی و دکریه کو کومپانیا سامسونگ بهریکانی دگل مهزترین کومپانیت موبایلا وه کی نهپل بکته.

ل دهمی هفت مانگیت رابوری دا داخازی ل سه م موبایلیت گالاکسی گه شته ۴۰ ملیون ل هه مان دهمدا ژی وب هه مان شتیه ۴۰ ملیون گالاکسی ئیس ۲ هاتنه فروتن، نه قه ژی وی رادگه هینیت روزه انه ۱۹۰ هزار موبایلیت گالاکسی ژجوری ئیس
هاتینه
فروتن .

بوسالا
۲۰۱۳
ژی کومپانیا
سامسونگ ل
به ره نیف ملیار
موبایلا بیخیته بازاری
کو ۷۵٪ ژجوری موبایلیت
زیره کن، هه ژی دیارکرنی یه :
ل سالا ۲۰۱۲ دا ژی سامسونگ
کهفته بهری کومپانیا نوکیا کو ئیکه
ژ مهزترین کومپانیت بهرهم ئینانا
موبایلا ل جیهانی.

پیرس ناویدی

گیسک: هه قالی ته گهله ک پیدقی ب ته
هه یه دهستی هاریکاری بو درتژ بکه دا بگه هیه گوپیتکا
سه رکه فتنی.

سه تل: خوشتی دئی ته گوهوریت ب هنده ک
لشینین خو بزاقی بکه سه ردا نه چی.

نهنگ: چه ژیکرن ته ژهنده ک بربارین
شاش دده ته پاش پیدقی یه توژی هنده ک تشتا
بهرامبهری خوشتی بکه یی.

ته رازی باشته گهله ک گرنگی بده یه بابه تین
نابوری دا گل هنده ک دهلیشین خوش بین ژیان بی بهر نه بی،
هزر نه که دئی لاوازی د ژینا ته دا پهیدا بیت.

دویشک: بابه تی، نه قینداری ل قی
هه یقی گهله ک نک ته دگرنگ ژبه رکو تو پیدقی
ب دلسوزی و چه ژیکرنی.

کفان: هه قالی ته دئی ته ب په یامه کی
شاد کهت بهرامبهری سه رکه فتنا ته دقتی وی
خه لات بکه ی.

تیشتا سپیدی

ل گونده‌کئی بچویک و ل بناقا چیایی مه‌تینا چهند ماله‌ک هه‌بوون، خه‌لکی وی گوندی روژانین خو ب کارین وهک خودانکرنا تهرش و ته‌والی و جوتیاریی قه‌ده‌ریاز دکرن و ژ بلی شان ههر دوو کاران هنده‌ک مالان چهند مریشکه‌ک ژی هه‌بوون داکو ل هه‌موو سپیده‌هیان هیکا بخون و ویج ویجا چیچه‌لوکان گه‌له‌ک جارن تامه‌کا دیتر ددا ره‌وشا گوندی.

بیوار د ناقا مالا خودا زاروکه‌کئی ب تنی بوو و وی چ خویشک و برا نه‌بوون و ژ بهر نازاندنا وی و جه‌زا وی ل سهر چیچه‌لوکان بابی بیواری مریشکه‌ک بو کریبوو و هه‌موو روژا مریشکا وی هیکه‌ک دکر و دکه‌یفا دا هنده‌ک جارن د خه‌یالا خودا بیوار دفری، نه‌سرین و نه‌لند ژی ههر د ناقا گوندی بوون و هه‌قالین نیک بوون و گه‌له‌ک د شیم ژی بوون و پتیریا روژان هیکا مریشکا بیواری دا دزن و پاشان دا شکینن و نه‌ف چهنده ژی بوو بیواری ببو نه‌خوشیه‌ک و نه‌دزانی کانی کییه هیلکا مریشکا وی دبه‌ت، له‌وا روژه‌کئی ژ روژان و دگه‌ل هه‌لاتنا روژی بله‌ز بیوار دناق جهی خو دا رادبیت و زیره‌شانین ل کولکی مریشکا خو دکه‌ت و ژنیشکه‌کیقه‌ دبینیت کو نه‌سرین و نه‌لند یی به‌ره‌ف کولکی دهین و یی کاری دزینا هیکئی دکهن، بیوار دچیته هنداقی سه‌ری وان و نه‌و ژی دترسن، لی بیوار چ گوته‌کا کریت و نه‌شرین نایبژیته هه‌قالین خو و ژ وان داخاز دکه‌ت کو نه‌و ههر دووک ژی بهین و تیشتا سپیدی دگه‌ل بیواری بخون.

دهمک قالا و زاروک

هه‌قالین هیژا ههر چرکه‌کا دچیت دروژه‌کئی دا دقیت بزاین کو ژیی مه‌یه دچیت، له‌وا دقیت د ژیی خودا مروف چهن‌دین کار و کریاران فیر بییت و هوین ژی کو ده‌ما دچنه قوتابخانی و وانین خو دخوینن دقیت بزاین کو چ جارن ده‌می خو ب هه‌روه نه‌دهن و بزاقی بکه‌ن پشتی کو قه‌دگه‌رنه مال و وانین خو دخوینن ده‌می قالا ژی ب کارین باشقه پربکه‌ن، له‌وا د قی خه‌له‌کئی دا دی بیژینه هه‌وه هه‌رنه کورسین فیربوونا نیگارکیشیی و خو فیری چیکرنا نیگاران بکه‌ن و پاشان د ناق دیوارین قوتابخانی دا وان نیگارین هون دکیشن ب هه‌لاویسن دا کو زاروک باش ده‌ست ره‌نگینیا هه‌وه بزاین.

بو قیروونجا

Door	دهرگه
Television	تیتله فزیون
Message	په پیام
Class	پولا خواندنی
Factory	کارگه
Sport	وهرزش
Picture	وینه
Fish	ماسی
Hospital	نه خوشخانه

پیزانیت

* نهری تو دزانی کو روژا ۱۸ شوباتا هه موو سالان روژا قوتایبانه ل سهرانسهری کوردستانی.
 * نهری تو دزانی کو په رله مانی کوردستانی ۱۱۱ نه ندام هه نه کو نهف نه ندامه نونه رین گه لی کوردستانی نه.
 * نهری تو دزانی کو ل روژا ۱۹۰۳/۳/۱۴ بارزانی نه مر ژ دایک بویه و دروژبونا وی دا دقیت هه ر که سه ک داره کی بچینیت.

شیره ت

* زاروکی هیژا د فی وهرزی دا گرنگی بده خو و جلین گهرم و بین زستانی بکه بهر خو دا کو نه خوش نه بی.
 * خو زنده نیژیکی وان زاروکا نه که ن بین کو توشی نه خوشیا په رسیقی بووین.
 * د رابین و روینشتنا خودا و دگهل هه قالا بلانی ته ناگه ژ په یقین خو هه بیت و چ جاران هه قالین خو کیم نه که ن.

سوها ئیحسان

فه رهنگ و حید (۳ سال)

هئیمت زعییم (۱۰ سال)

پیرس ٹامپدی

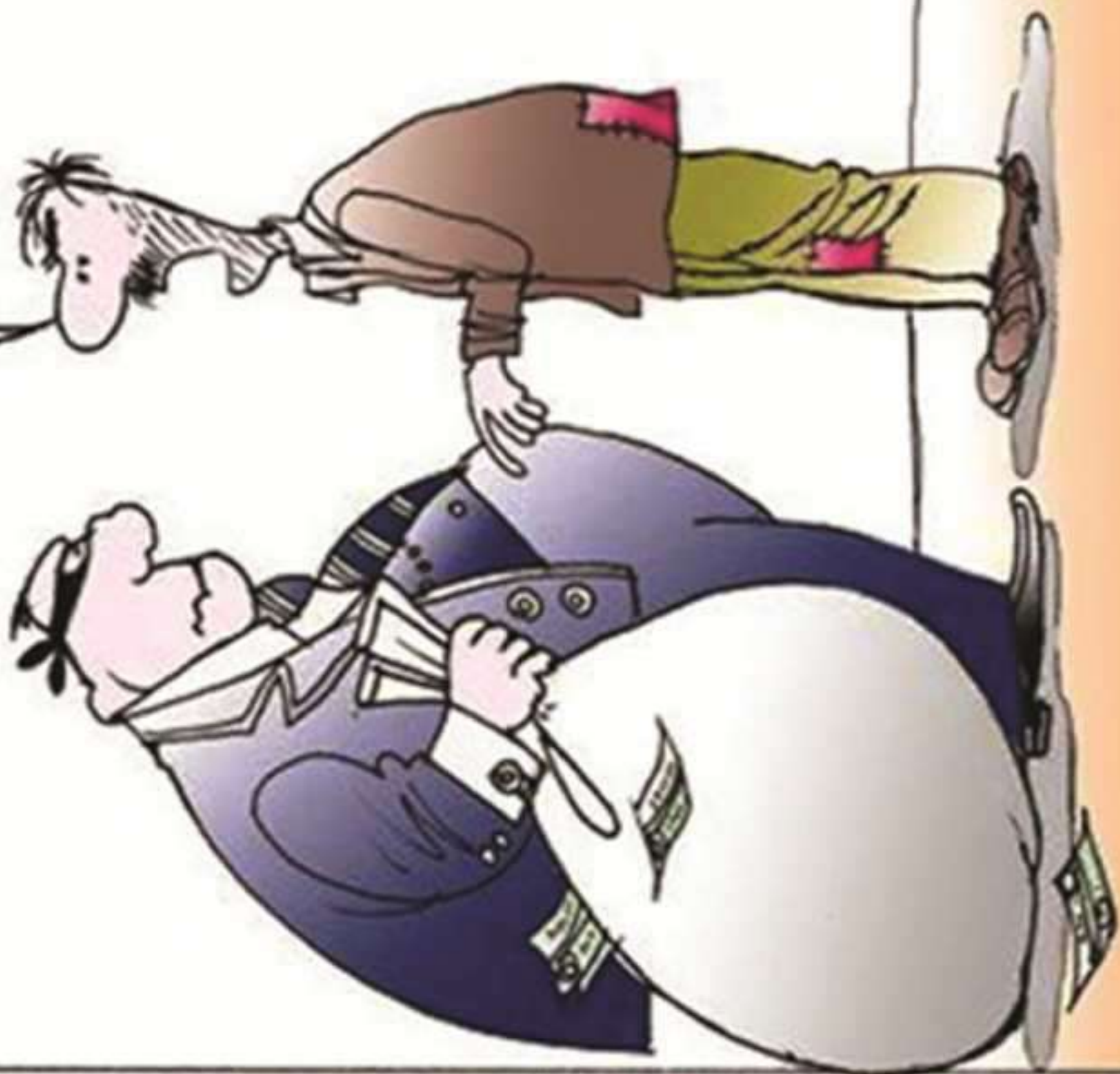
دقیٰ ہڑماریٰ دا دی سٹیجہکا دی یا جیہانا عہرمبی بو
 ہہوہ ددینہ نیاسین داکو پتر پیژانینا ل سہر ومریگرن
 ٹہو ژئی ناقیٰ وی یی دروست ٹیلیسار زکریا خوری یہ ل
 ریکہفتی ۱۹۷۲/۱۰/۲۷ ہاتیہ ل سہر دونیایی ل باریژی
 دیڑا سوور ل لوہنانی ژدمیکہکا سوری و بابہکی
 لوہنانی . ل سالاً ۱۹۹۲ئی بوو و خیزانا وان ۸ کہسن
 کو سی خوشک و سی برا ہہنہ ، ناقبری شیاہ کولیزا
 زانستین سیاسی ب دوماہیک بینیت دمسیکا ژیانا وی
 یا ہونہری ل دمسی پشکداری د پروگرامی ستودیو
 الفن دا کری و تیدا میدالیا زیشی و مرگری و ہر ل
 وی دمسی بویہ سٹیجہکا گہشا ہونہری و ہہقدم دبیہ
 ٹیکہم ژن ل ومتی لوہنانی میدالیا زیشی و مرگری ن
 پشتی سہرکہفتیٰ وی یین بہردموام ہتا نوکہ شیاہ
 ہڑمارہکا زور یا خہلاتین جیہانی و روزہہلاتا ناقہراست
 و مرگری و ژوان ژئی سی جارن خہلاتی
 موزیکا جیہانی و مرگریہ ہہردیسا خہلاتی مورکس
 و مرگریہ و ہہروسا خہلاتی باشتین سترانیژا عہرمبی
 ژئی و مرگریہ ل سالاً ۲۰۰۸ دیسا چہندین جارا شیاہ
 خہلاتی باشتین کلیپ و مرگریہ ب تابیہت ب کلیپا
 ((اجمل احساس)) و دیسا شیاہ خہلاتی میدل ٹیست وورد
 و مک باشتین سترانیژ ل روزہہلاتا ناقہراست و مرگریہ
 و چہندین خہلاتین دی . دیسا ٹیلیسا شیاہ چہندین
 ریکلانمان بکہت بو کومپانیین ناقدار وین عیملاق
 ب بہرامبہری پارہکی ٹیکجار و زور ہہژیہ بیژین کو
 ٹہو کومپانی زوربہیا وان یین ٹہجنہبی نہ و خودان
 مارکہیین ناقدارن و مکی رای بان و زیری لازورد و
 لوکس و پیپیسی و سامسونگ و سونی. ہہژی یہ بیژن
 ہتا نوکہ ٹیلیسای نیژیکی (۸) ٹہلبومین سترانا ہہنہ
 و ٹہفہ بویہ جہی رازی بوونا گوہداری
 دمنگی وی و دیسا بویہ جہی

سہرکہفتا وی دکارین
 ہونہری دا و سہرمرای
 دروستکرنا چہند
 سترانہکیں دیو
 تو.

نہ فہ تہ ژکیفہ ئینایہ...؟!؟

نہ فہ تہ ژکیفہ ئینایہ...؟!؟

